

Τράπεζα Κύπρου

Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
για το τρίμηνο που έληξε στις

31 Μαρτίου 2016

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016

Περιεχόμενα	Σελ.
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	1
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	2
Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός	3
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	4
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	
1. Πληροφορίες για την Εταιρία	7
2. Λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο	7
3. Μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις	8
4. Βάση ετοιμασίας	8
5. Λογιστικές πολιτικές	8
6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές	9
7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	15
8. Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	23
9. Δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα	24
10. Απομείωση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων και ζημιά/(κέρδος) από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	25
11. Φορολογία	25
12. Κέρδη κατά μετοχή	26
13. Επενδύσεις	26
14. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	30
15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας	31
16. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	37
17. Αποθέματα ακινήτων	37
18. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	39
19. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	40
20. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	40
21. Καταθέσεις πελατών	41
22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις	42
23. Μετοχικό κεφάλαιο	49
24. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	51
25. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης	52
26. Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικός κίνδυνος	53
27. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς	77
28. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης	77
29. Διαχείριση κεφαλαίου	83
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	83
31. Εταιρίες του Συγκροτήματος	86
32. Εξαγορές και πωλήσεις	88
33. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	89
34. Συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες	89
35. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	90
Έκθεση Επισκόπησης στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	91

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

		Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
		2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
		€000	€000
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κύκλος εργασιών		319.340	377.435
Έσοδα από τόκους		240.013	305.085
Έξοδα από τόκους		(55.220)	(78.290)
Καθαρά έσοδα από τόκους		184.793	226.795
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		37.798	44.959
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		(1.832)	(1.660)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος		7.429	(2.248)
Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	8	(655)	(1.248)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες		13.593	11.887
Κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		3.692	(7.589)
(Ζημιές)/κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων		(2.422)	208
Λοιπά έσοδα		1.846	2.684
		244.242	273.788
Δαπάνες προσωπικού	9	(64.083)	(59.115)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	9	(51.950)	(51.148)
		128.209	163.525
(Ζημιά)/κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	10	(15.441)	43.006
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	10	(46.892)	(153.445)
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	10	(976)	(813)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων	10	(7.003)	-
Κέρδη πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		57.897	52.273
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		801	1.840
Κέρδη πριν τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		58.698	54.113
Φορολογία	11	(8.136)	(7.974)
Κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		50.562	46.139
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Ζημιές μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	-	(22.493)
Κέρδη για την περίοδο		50.562	23.646
Αναλογούνται σε:			
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας – συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	50.225	46.443
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	-	(17.919)
Σύνολο κερδών που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		50.225	28.524
Δικαιώματα μειοψηφίας – συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	337	(304)
Δικαιώματα μειοψηφίας – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	-	(4.574)
Σύνολο κερδών/(ζημιών) που αναλογούν στα δικαιώματα μειοψηφίας		337	(4.878)
Κέρδη για την περίοδο		50.562	23.646
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή (σεντ) αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	12	0,6	0,5
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή (σεντ) αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	12	0,6	0,3

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015
	€000	€000
Κέρδη για την περίοδο	50.562	23.646
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		
<i>Λοιπά συνολικά εισοδήματα που πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους</i>		
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος		
Ζημιές από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές	(18.996)	(13.463)
Κέρδη από αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές	19.326	13.030
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω διάλυσης των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό	678	-
	1.008	(433)
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση		
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	(1.198)	3.046
Μερίδιο από καθαρές ζημιές στην εύλογη αξία συγγενών εταιριών	(174)	-
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω απομείωσης	502	322
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	-	(435)
	(870)	2.933
	138	2.500
<i>Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους</i>		
Αναλογιστικές ζημιές για προγράμματα καθορισμένων παροχών		
Ζημιές κατά την επαναμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	(3.701)	-
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία	(3.563)	2.500
Συνολικά εισοδήματα για την περίοδο	46.999	26.146

Αναλογούνται σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	46.667	35.718
Δικαιώματα μειοψηφίας	332	(9.572)
Συνολικά εισοδήματα για την περίοδο	46.999	26.146

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός

		31 Μαρτίου 2016 €000	31 Δεκεμβρίου 2015 €000
Περιουσιακά στοιχεία	<i>Σημ.</i>		
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	24	1.141.275	1.422.602
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	24	1.272.704	1.314.380
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	3.498	14.023
Επενδύσεις	13	520.218	588.255
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	13	393.442	421.032
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	16	16.820.668	17.191.632
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους		475.885	475.403
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	19	258.218	281.780
Αποθέματα ακινήτων	17	745.610	515.858
Επενδύσεις σε ακίνητα		35.391	34.628
Ακίνητα και εξοπλισμός		263.556	264.333
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		140.645	133.788
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	33	108.367	107.753
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		450.602	456.531
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	18	39.461	48.503
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		22.669.540	23.270.501
Υποχρεώσεις			
Καταθέσεις από τράπεζες		313.117	242.137
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	20	3.802.700	4.452.850
Συμφωνίες επαναγοράς		339.091	368.151
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	76.804	54.399
Καταθέσεις πελατών	21	14.127.589	14.180.681
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων		558.296	566.925
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις	22	281.639	282.831
Ομολογιακά δάνεια		661	712
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		41.636	40.807
Μη κυκλοφορούντες υποχρεώσεις και ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	18	3.677	3.677
Σύνολο υποχρεώσεων		19.545.210	20.193.170
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	23	892.294	892.294
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	23	552.618	552.618
Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου	23	1.952.486	1.952.486
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		263.052	258.709
Συσσωρευμένες ζημιές		(558.828)	(601.152)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		3.101.622	3.054.955
Δικαιώματα μειοψηφίας		22.708	22.376
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		3.124.330	3.077.331
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		22.669.540	23.270.501

Prof. Dr. J. Ackermann
κ. Ι. Ζωγραφάκης

Πρόεδρος
Σύμβουλος

κ. J. P. Hourican
κα. Ε. Λειβαδιώτου

Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής
Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας												Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 23)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 23)	Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου (Σημ. 23)	Συσσωρευμένες ζημιές	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Ίδιες Μετοχές (Σημ. 23)	Αποθεματικό των ομάδων εκποίησης και των περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 18)	Σύνολο		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2016	892.294	552.618	1.952.486	(601.152)	99.218	47.125	6.059	99.050	30.939	(41.301)	17.619	3.054.955	22.376	3.077.331
Κέρδη για την περίοδο	-	-	-	50.225	-	-	-	-	-	-	-	50.225	337	50.562
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά την φορολογία για την περίοδο	-	-	-	(3.701)	-	(865)	-	-	1.008	-	-	(3.558)	(5)	(3.563)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για την περίοδο	-	-	-	46.524	-	(865)	-	-	1.008	-	-	46.667	332	46.999
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(4.802)	-	-	-	4.802	-	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	602	-	-	-	(602)	-	-	-	-	-	-
31 Μαρτίου 2016	892.294	552.618	1.952.486	(558.828)	99.218	46.260	6.059	103.250	31.947	(41.301)	17.619	3.101.622	22.708	3.124.330

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας													Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 23)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 23)	Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου (Σημ. 23)	Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα (Σημ. 23)	Συσσωρευμένες ζημιές	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Ίδιες μετοχές (Σημ. 23)	Αποθεματικό των ομάδων εκποίησης και των περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 18)	Σύνολο		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2015	892.238	552.539	1.952.486	441	(79.021)	98.211	2.226	6.059	97.698	22.929	(88.051)	7.737	3.465.492	15.555	3.481.047
Κέρδη/(ζημιές) για την περίοδο	-	-	-	-	28.524	-	-	-	-	-	-	-	28.524	(4.878)	23.646
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	-	-	-	2.846	-	-	(2.690)	-	7.038	7.194	(4.694)	2.500
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για την περίοδο	-	-	-	-	28.524	-	2.846	-	-	(2.690)	-	7.038	35.718	(9.572)	26.146
Έκδοση μετοχών	56	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135	-	135
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πωλήσεις ακινήτων	-	-	-	-	73	-	-	-	-	-	-	(73)	-	-	-
Αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας	-	-	-	-	(68)	-	-	-	-	-	-	-	(68)	68	-
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	(2.724)	-	-	-	2.724	-	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	324	-	-	-	(324)	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	(1.910)	-	-	-	-	-	2.375	-	465	-	465
31 Μαρτίου 2015	892.294	552.618	1.952.486	441	(54.802)	98.211	5.072	6.059	100.098	20.239	(85.676)	14.702	3.501.742	6.051	3.507.793

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

		Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
		2016 €000	2015 (επαναπαρουσίαση) €000
	Σημ.		
Καθαρές ταμειακές ροές από εργασίες			
Κέρδη πριν τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	58.698	54.113
Ζημιές πριν τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	-	(22.515)
Κέρδη για την περίοδο πριν τη φορολογία		58.698	31.598
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		(801)	(1.840)
Ζημιά από αποαναγνώριση, αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές και προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις πελατών		62.333	128.263
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		4.382	4.765
Αύξηση στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ		(4.802)	(2.724)
Απομείωση περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται προς πώληση	7	-	1.320
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων		976	813
Αποσβέσεις διαφορών προεξοφλήσεων/υπέρ το άρτιο ομολόγων και τόκοι από επενδύσεις σε ομόλογα		(7.141)	(36.009)
Τόκοι χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες		11.779	23.797
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων	10	7.003	-
Ζημιά από διάλυση θυγατρικών εταιριών		678	-
(Εισοδήματα)/ζημιές από επενδύσεις και πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		(5.934)	8.918
		127.171	158.901
Καθαρή μείωση/(αύξηση) σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και άλλους λογαριασμούς		111.475	(264.259)
Καθαρή αύξηση σε καταθέσεις πελατών και άλλους λογαριασμούς		4.420	447.953
		243.066	342.595
Φόροι που (πληρώθηκαν)/εισπράχθηκαν		(795)	724
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες		242.271	343.319
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ομολόγων, κρατικών αξιογράφων και μετοχών		(10.435)	-
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων		95.004	63.004
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα		3.600	6.290
Μέρισμα από επενδύσεις σε μετοχές		27	128
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού		(2.903)	(2.402)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού		116	249
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		(3.932)	(1.935)
Εισπράξεις από πώληση άυλων περιουσιακών στοιχείων		78	-
Εισπράξεις από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		12.228	7.388
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες		93.783	72.722
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από έκδοση μετοχών		-	135
Καθαρή αποπληρωμή για χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες		(650.150)	(580.312)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		-	(11)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών		-	465
Τόκοι χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες		(11.779)	(23.797)
Καθαρή ταμειακή ροή για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(661.929)	(603.520)
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για την περίοδο		(325.875)	(187.479)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		2.406.344	2.238.601
Συναλλαγματικές διαφορές		3.816	4.555
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για την περίοδο		(325.875)	(187.479)
31 Μαρτίου	24	2.084.285	2.055.677

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (το 'Συγκρότημα'). Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών κατά τη διάρκεια της περιόδου συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και η διαχείριση και πώληση ακινήτων.

Η Εταιρία συστάθηκε στην Κύπρο ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης το 1930 σύμφωνα με τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου. Η Εταιρία έχει κύρια εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και δευτερογενή εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Θεωρείται επίσης δημόσια εταιρία σύμφωνα με τον περί Φόρου Εισοδήματος Νόμο της Κύπρου.

Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και των θυγατρικών της. Εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Μαΐου 2016.

2. Λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο

Η Κύπρος εξήλθε από τη Σύμβαση Δανειακής Διευκόλυνσης στο τέλος Μαρτίου 2016 μετά από μία επιτυχημένη επιστροφή στις αγορές και έχοντας χρησιμοποιήσει μόνο περίπου το 70% των €10 δισεκατομμυρίων των πηγών χρηματοδότησης που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Στα δημόσια οικονομικά η κυβέρνηση διεξήγαγε μία έντονη δημοσιονομική προσαρμογή και ο προϋπολογισμός έχει σχεδόν ισοζυγίσει. Οι δημόσιες δαπάνες μειώθηκαν και η είσπραξη φόρων έγινε πιο αποτελεσματική.

Το ποσοστό ανεργίας σε προσαρμοσμένη βάση, μειώθηκε σε 12,4% το πρώτο τρίμηνο του 2016 σύμφωνα με πληροφορίες από την ιστοσελίδα του Eurostat. Επιπρόσθετα οι τιμές καταναλωτή συνέχισαν να μειώνονται στις αρχές του 2016.

Οι προοπτικές μεσοπρόθεσμα παραμένουν θετικές. Το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) αυξήθηκε κατά 2,7% σε προσαρμοσμένη βάση το πρώτο τρίμηνο του 2016 και το ποσοστό ανεργίας συνέχισε να μειώνεται. Οι επίσημες προβλέψεις του ΔΝΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν αύξηση 1,6% το 2016 και περίπου 2% στα επόμενα χρόνια μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Πρόσφατες προβλέψεις από τον Υπουργό Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπουν αύξηση 2,2% το 2016 και 2,5% το 2017.

Οι αρνητικοί παράγοντες στις προβλέψεις για ανάπτυξη σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, την παρατεταμένη αβεβαιότητα στην αγορά ακινήτων, την απώλεια δυναμικής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με τους κινδύνους που διατρέχουν τα δημόσια οικονομικά, την αξιοπιστία της κυβέρνησης και τα δανειστικά επιτόκια της αγοράς. Οι αρνητικοί παράγοντες μπορεί επίσης να σχετίζονται με την επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει στη συνέχιση της ύφεσης στη Ρωσία σε συνθήκες παρατεταμένης μείωσης της τιμής του πετρελαίου, ασθενέστερη από ότι αναμενόταν ανάπτυξη στην Ευρωζώνη ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών και βραδύτερη ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο με αποδυνάμωση της στερλίνας ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας που αφορά το δημοψήφισμα για έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit). Η πολιτική αβεβαιότητα στην Ευρώπη που προκλήθηκε από την πιθανή έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου ή από την προσφυγική κρίση μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε αυξημένη οικονομική αβεβαιότητα και να υπονομεύσουν την οικονομική εμπιστοσύνη.

Οι θετικοί παράγοντες στις προοπτικές σχετίζονται με μεγαλύτερη περίοδο χαμηλής τιμής πετρελαίου, καλύτερη απόδοση της ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επενδυτικές αποφάσεις στον τουρισμό και την ενέργεια και στα δημόσια έργα.

Οι διεθνείς οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της Εταιρίας (αναβάθμιση της Μακροπρόθεσμης Αξιολόγησης Αθέτησης από τον οίκο αξιολόγησης Fitch Ratings από 'CCC' σε '-B' με σταθερό ορίζοντα τον Απρίλιο 2016). Επιπρόσθετα, ο οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings αναβάθμισε το δείκτη της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά δύο βαθμίδες σε B+ με θετικό ορίζοντα τον Οκτώβριο 2015, οι οίκοι αξιολόγησης S&P's κατά μία βαθμίδα σε BB- με θετικό ορίζοντα τον Σεπτέμβριο 2015 και Moody's Investors Service κατά δύο βαθμίδες σε B1 με σταθερό ορίζοντα τον Νοέμβριο 2015. Τον Φεβρουάριο 2016 και Μάρτιο 2016 οι οίκοι αξιολόγησης Moody's Investors Service και S&P's αντίστοιχα επιβεβαίωσαν την μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, με θετικό ορίζοντα.

3. Μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 δεν έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές του Συγκροτήματος έχουν διενεργήσει επισκόπηση σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο για Επισκοπήσεις 2410 'Επισκόπηση Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που διενεργείται από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή της Οντότητας'.

4. Βάση ετοιμασίας

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

4.1 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) που εφαρμόζεται για την ενδιάμεση οικονομική έκθεση, όπως αυτό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ('ΔΛΠ 34').

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν όλη την πληροφόρηση και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και πρέπει να διαβάζονται σε συνάρτηση με τις ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

4.2 Συγκριτικές πληροφορίες

Οι συγκριτικές πληροφορίες επαναπαρουσιάστηκαν για να αντικατοπτρίσουν την παρουσίαση στα 'Κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα', '(Ζημιές)/κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων' και την αλλαγή στην παρουσίαση του '(Ζημιά)/κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Επιπρόσθετα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν επαναπαρουσιαστεί με τα αποτελέσματα του Ρωσικού δανειακού χαρτοφυλακίου που δεν πωλήθηκε μαζί με τις δραστηριότητες στη Ρωσία που πωλήθηκαν το Σεπτέμβριο του 2015, από μη συνεχιζόμενες σε συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

Αυτές οι αλλαγές στην παρουσίαση δεν είχαν καμιά επίπτωση στα αποτελέσματα της περιόδου.

5. Λογιστικές πολιτικές

Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 ετοιμάστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα υιοθέτησε τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες, τα οποία δεν είχαν ουσιώδη επίδραση στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις:

- ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια και ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Τροποποίηση): Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης
- ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο: Λογιστικοποίηση απόκτησης συμμετοχικών τίτλων σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο
- ΔΛΠ 27 Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις
- ΔΛΠ 1: Πρωτοβουλία σχετικά με τις γνωστοποιήσεις (Τροποποίηση)
- Ετήσιος κύκλος αναβαθμίσεων στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 2012-2014 που εξέδωσε το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) ο οποίος είναι μια συλλογή των τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι αναβαθμίσεις εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2016 και περιλαμβάνουν:
 - ΔΠΧΑ 5 Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες - Τροποποιήσεις
 - ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις - Τροποποιήσεις
 - ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους - Τροποποιήσεις
 - ΔΛΠ 34 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις - Τροποποιήσεις

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαιτεί όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η διοίκηση να προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και στις σχετικές γνωστοποιήσεις, όπως επίσης στις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σε σχέση με αυτές τις παραδοχές και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν σημαντική προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που επηρεάζονται σε μελλοντικές περιόδους.

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλοι κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας των εκτιμήσεων που έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων περιγράφονται στις ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Οι σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές παρουσιάζονται πιο κάτω:

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η διοίκηση έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας της Εταιρίας και του Συγκροτήματος να συνεχίσουν ως δρώσες οικονομικές μονάδες.

Οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά τη διάρκεια του τριμήνου που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016, καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Ενδιάμεσων Συνοπτικών Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, που έχουν ληφθεί υπόψη από τη διοίκηση για την αξιολόγηση της ικανότητας τους να συνεχίσουν ως δρώσες οικονομικές μονάδες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Κύπρο καθώς και τα ακόλουθα.

6.1.1 Δείκτες εποπτικών κεφαλαίων

Στις 31 Μαρτίου 2016 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ανήλθε σε 14,3% (με μεταβατικές διατάξεις).

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV), ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) καθορίστηκε από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚΤΚ) σε 8% με μεταβατικές διατάξεις (κεφαλαιακές απαιτήσεις Πυλώνα I). Επίσης, το Συγκρότημα υπόκειται σε επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I (συμπληρωματικές πρόνοιες του Πυλώνα II). Ο απαιτούμενος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στο 3,75%, καταλήγοντας σε ένα συνολικό ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 11,75%. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος στις 31 Μαρτίου 2016 ξεπερνά τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I και τις συμπληρωματικές απαιτήσεις του Πυλώνα II, παρέχοντας στο Συγκρότημα απόθεμα απορρόφησης ζημιών. Σημειώνεται όμως ότι η αξιολόγηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον Πυλώνα II γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκειται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

6.1.2 Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)

Το Συγκρότημα συμμετέχει στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) για τη ΔΕΕΑ, η οποία πραγματοποιείται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης. Η άσκηση βασίζεται στην μεθοδολογία της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) όπως τροποποιήθηκε, με βάση την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τα κατώτατα όρια σημαντικότητας. Η άσκηση, η οποία ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2016, αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του τρίτου τριμήνου του 2016 και τα αποτελέσματά της θα ληφθούν υπόψη στη συνολική αξιολόγηση του ΕΕΜ για το Συγκρότημα ως μέρος της ΔΕΕΑ για το 2016.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.3 Ποιότητα χαρτοφυλακίου

Τα δάνεια του Συγκροτήματος που είναι απομειωμένα ή σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών μειώθηκαν κατά 9% το πρώτο τρίμηνο του 2016 και ανήλθαν σε €10.289 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2016, αντιπροσωπεύοντας το 47% του συνόλου των δανείων (Σημ. 26). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων με προβλέψεις βελτιώθηκε σε 49% (συγκριτικά με 48% στις 31 Δεκεμβρίου 2015), ενώ λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματες εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα δάνεια που είναι απομειωμένα ή σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών καλύπτονται πλήρως. Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (MEX) του Συγκροτήματος όπως ορίζονται από την EAT ανήλθαν σε €13.327 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2016 και αναλογούν στο 61% του συνόλου των δανείων. Το ποσοστό κάλυψης των MEX ανήλθε σε 38% στις 31 Μαρτίου 2016.

Η στρατηγική του Συγκροτήματος όσον αφορά την αντιμετώπιση της ποιότητας χαρτοφυλακίου είναι η δημιουργία ανεξάρτητων, κεντρικοποιημένων και εξειδικευμένων μονάδων αναδιάρθρωσης και ανάκτησης χρεών για τη διαχείριση των μεγάλων ή προβληματικών δανείων. Η πιο εποικοδομητική επικοινωνία του Συγκροτήματος με τους δανειολήπτες, σε συνδυασμό με τους βελτιωμένους οικονομικούς δείκτες της Κυπριακής οικονομίας, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια του Συγκροτήματος να περιορίσει και να αντιστρέψει την τάση στα προβληματικά δάνεια.

Η ψήφιση της νομοθεσίας για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα και του νόμου που διέπει την πώληση δανείων, παρέχουν στην Εταιρία πρόσθετα εργαλεία και εξουσίες για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της ποιότητας του χαρτοφυλακίου της.

6.1.4 Ρευστότητα

Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση καταθέσεων στην Κύπρο το 2013, τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την εξαγορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (Λαϊκή Τράπεζα) το Μάρτιο του 2013 είχαν ως αποτέλεσμα την εξάρτηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA).

Επί του παρόντος, η Εταιρία δεν πληροί τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας σε σχέση με τις δραστηριότητες της στην Κύπρο. Επιπρόσθετες πληροφορίες για τη ρευστότητα και λεπτομέρειες για τους εποπτικούς δείκτες ρευστότητας περιλαμβάνονται στη Σημ. 28.

Η χρηματοδοτική θέση του Συγκροτήματος συνεχίζει να βελτιώνεται με τις καταθέσεις πελατών να αυξάνονται στο 62% των συνολικών περιουσιακών στοιχείων (συγκριτικά με 61% στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και το χαμηλό 48% στις 31 Μαρτίου 2014).

Το ύψος της χρηματοδότησης από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθε σε €3,3 δις (Σημ. 20), από €3,8 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Στις 31 Μαΐου 2016, το ύψος της χρηματοδότησης από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) έχει περαιτέρω μειωθεί κατά €500 εκατ. σε €2,8 δις. Το Συγκρότημα σχεδιάζει να προβεί σε περαιτέρω μείωση του δανεισμού από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA), ο ρυθμός της οποίας θα εξαρτηθεί από το ρυθμό της αύξησης των καταθέσεων πελατών και από τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς οι οποίες επηρεάζουν την ικανότητα της Εταιρίας για άντληση χρηματοδότησης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρία πέτυχε για πρώτη φορά μετά τα γεγονότα του Μάρτη 2013, επιτυχή πρόσβαση στις διεθνείς αγορές για άντληση χρηματοδότησης τον Μάιο του 2016 διεκπεραιώνοντας μία συναλλαγή χρηματοδότησης έναντι εξασφάλισης (υπό μορφή συναλλαγής συμφωνίας επαναγοράς) με μία μεγάλη διεθνή τράπεζα.

Το Συγκρότημα σκοπεύει επίσης να επαναρχίσει την έκδοση χρεωστικών τίτλων στις αγορές ως μέρος της μελλοντικής του χρηματοδοτικής στρατηγικής, το οποίο υπόκειται στις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και το επενδυτικό ενδιαφέρον.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.4 Ρευστότητα (συνέχεια)

Οι καταθέσεις πελατών ανήλθαν σε €14.128 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2016, σε σύγκριση με €14.181 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο ανήλθαν σε €12.691 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015. Το Συγκρότημα επισημαίνει επίσης ότι δεδομένης της σημαντικής μείωσης του δανεισμού από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) από το μέγιστο επίπεδο των €11,4 δις τον Απρίλιο του 2013 και του γεγονότος ότι δεν υπήρχε σημαντική αποδέσμευση περιουσιακών στοιχείων που είναι εκχωρημένα ως εξασφάλιση από την ΚΤΚ, αναμένεται ότι η Εταιρία θα είναι σε θέση να αντλήσει επιπρόσθετο δανεισμό από την ΚΤΚ, αν προκύψει ανάγκη.

Η Κύπρος εξήλθε από τη Σύμβαση Δανειακής Διευκόλυνσης το Μάρτιο 2016. Οι αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας από τους κύριους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας συνεχίζουν να είναι κάτω από τον επενδυτικό βαθμό, αν και η τάση είναι ανοδική. Ως αποτέλεσμα, η ΕΚΤ δεν θα μπορεί πλέον να αποδέχεται τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, ή ως αποδεκτή εξασφάλιση για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, όπως ίσχυε, λόγω του ότι η χώρα ήταν κάτω από ένα πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Αυτό οδήγησε στην αποπληρωμή χρηματοδότησης από την ΕΚΤ η οποία ήταν εξασφαλισμένη με ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας και μείωσε σημαντικά τα διαθέσιμα αποθεματικά της ΕΚΤ (τα διαθέσιμα αποθεματικά αντιπροσωπεύουν το ποσό που θα μπορούσε να διατεθεί από την ΕΚΤ βάσει των εξασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν). Τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας τα οποία είναι μη εξασφαλισμένα μπορούν να θεωρηθούν ως αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία για εξασφάλιση. Αυτή η αλλαγή μπορεί να οδηγήσει σε ψηλότερο κόστος δανεισμού για το Συγκρότημα. Επιπρόσθετα, οποιαδήποτε αποδυνάμωση της δέσμευσης για δημοσιονομική πειθαρχία και μεταρρύθμιση στο μέλλον μπορεί να επιφέρει πίεση στην αγορά.

Το Υπουργικό Συμβούλιο και η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Κυπριακής Βουλής έχουν εγκρίνει τον Ιανουάριο του 2016 την έκδοση €2,9 δις. κυβερνητικών εγγυήσεων για την έκδοση ομολόγων/δανείων πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με τον περί της 'Παραχώρησης Κυβερνητικών Εγγυήσεων για τη Σύναψη Δανείων ή/και την Έκδοση Ομολόγων από Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμο του 2012'. Αναμένεται ότι το Συγκρότημα θα μπορεί να κάνει χρήση των πιο πάνω εγγυήσεων εάν παραστεί ανάγκη, με την επιφύλαξη εγκρίσεων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Επιπρόσθετα, τον Νοέμβριο του 2014 παρατάθηκε η λήξη των υφιστάμενων εγγυημένων κυβερνητικών ομολόγων ύψους €1 δις για ακόμη τρία χρόνια, μέχρι τον Νοέμβριο του 2017. Σημειώνεται ότι το εγκεκριμένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος περιλάμβανε χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) καθόλη τη διάρκειά του.

6.1.5 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές

Η διοίκηση έχει επίσης αξιολογήσει τις επιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών, απαιτήσεων και ερευνών κατά του Συγκροτήματος που περιλαμβάνουν αυτές που αφορούν τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας. Το Συγκρότημα έχει λάβει νομικές συμβουλές σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές.

Παρά τη μοναδικότητα των εν λόγω απαιτήσεων και τις αβεβαιότητες που προκύπτουν από αυτή την πρωτοφανή κατάσταση, με βάση την υπάρχουσα διαθέσιμη πληροφόρηση και το πλαίσιο του νόμου ως έχει σήμερα, η διοίκηση θεωρεί ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι πιθανότερο να μην έχουν ουσιώδη αρνητική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στην κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος (Σημ. 22).

6.1.6 Αξιολόγηση συνεχιζόμενης δραστηριότητας

Η διοίκηση του Συγκροτήματος πιστεύει ότι το Συγκρότημα λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του και την ανάπτυξη των εργασιών του στα πλαίσια των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν.

Η διοίκηση του Συγκροτήματος, έχοντας λάβει υπόψη τους παράγοντες και τις αβεβαιότητες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία αναφοράς όπως περιγράφονται πιο πάνω, έχει ικανοποιηθεί ότι το Συγκρότημα έχει τα μέσα ώστε να συνεχίσει την επιχειρησιακή του δραστηριότητα κατά το προβλεπτό μέλλον και ως εκ τούτου, οι οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για τους ακόλουθους λόγους:

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.6 Αξιολόγηση συνεχιζόμενης δραστηριότητας (συνέχεια)

- Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθε σε 14,3% (με μεταβατικές διατάξεις), ψηλότερο από τον ελάχιστο απαιτούμενο δείκτη ύψους 11,75% σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II.
- Η ρευστότητα του Συγκροτήματος και οι θετικές καθαρές πελατειακές ροές στην Κύπρο που συνεχίστηκαν μέχρι την ημερομηνία έκδοσης αυτών των οικονομικών καταστάσεων.
- Η μεγάλη μείωση της εξάρτησης του Συγκροτήματος από τη χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) που στις 31 Μαΐου 2016 ανέρχεται σε €2,8 δις, σε σύγκριση με €3,8 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και με το υψηλότερο επίπεδο ύψους €11,4 δις τον Απρίλιο 2013. Το Συγκρότημα προτίθεται να επαναρχίσει την έκδοση ομολογιακών τίτλων στις αγορές ως μέρος της χρηματοδοτικής του στρατηγικής, νοουμένου ότι οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέπουν.
- Οι βελτιωμένοι δείκτες πιστοληπτικής αξιολόγησης τόσο της Εταιρίας (αναβάθμιση της Μακροπρόθεσμης Αξιολόγησης Αθέτησης από τον οίκο αξιολόγησης Fitch από 'CCC' σε 'B-' τον Απρίλιο 2016 με σταθερό ορίζοντα) όσο και της Κυπριακής Δημοκρατίας (αναβάθμιση από τους οίκους αξιολόγησης Fitch κατά δύο βαθμίδες σε B+ με θετικό ορίζοντα τον Οκτώβριο 2015, S&P's κατά μία βαθμίδα, σε BB- με θετικό ορίζοντα τον Σεπτέμβριο 2015 και Moody's Investors Service κατά δύο βαθμίδες σε B1 με σταθερό ορίζοντα τον Νοέμβριο 2015). Τον Φεβρουάριο 2016 και Μάρτιο 2016, οι Moody's Investors Service και οι S&P's αντίστοιχα επιβεβαίωσαν την μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, με θετικό ορίζοντα.

6.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Το Συγκρότημα προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διοίκηση χρειάζεται να υπολογίσει το ύψος και το χρονικό πλαίσιο των μελλοντικών ταμειακών ροών για να καθορίσει το ποσό της απαιτούμενης πρόβλεψης και ο υπολογισμός της ζημιάς απομείωσης βασίζεται σε κρίσεις. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου οι πραγματικές ζημιές απομείωσης μπορεί να διαφέρουν.

Η λογιστική αξία του δανείου μειώνεται μέσω της χρήσης λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα δάνεια και οι σχετικές προβλέψεις διαγράφονται όταν δεν είναι εφικτή η μελλοντική είσπραξή τους. Μέρος των διαγραφών, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψει όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και είναι μέρος των όρων συμφωνίας και της ικανοποιητικής επίδοσης.

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την εκτίμηση της πρόβλεψης είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσό από την ανάκτηση εξασφαλίσεων που κυρίως περιλαμβάνουν γη και κτήρια. Το Συγκρότημα μπορεί να αλλάξει ορισμένες εκτιμήσεις από περίοδο σε περίοδο, ωστόσο είναι ανέφικτο να υπολογιστεί η επίδραση αυτών των εκτιμήσεων λόγω των αλληλοεπιδράσεων των εκτιμήσεων και καθώς το προφίλ του πληθυσμού των δανείων αλλάζει από περίοδο σε περίοδο.

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων, ενώ έγιναν παραδοχές με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων. Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων ακινήτων έχει υπολογιστεί σε 3 έτη κατά μέσο όρο, με εξαίρεση συγκεκριμένων περιπτώσεων όπου έχει χρησιμοποιηθεί μια διαφορετική περίοδος βασισμένη σε συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις και για πελάτες της Υπηρεσίας Ανάκτησης Χρεών όπου έχει χρησιμοποιηθεί περίοδος 6 χρόνων. Σύμφωνα με τις περί της Απομείωσης Δανείων και των Διαδικασιών Διενέργειας Προβλέψεων Οδηγίες 2014 και 2015 της ΚΤΚ, η συσσωρευμένη μέση μελλοντική μεταβολή της αξίας των ακινήτων κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου έχει περιοριστεί στο μηδέν. Επιπλέον η ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων υπολογίστηκε κατά μέσο όρο σε 10% χαμηλότερη από την προβλεπόμενη αγοραία αξία των εξασφαλίσεων.

Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορές μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)**6.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)**

Για περιουσιακά στοιχεία που είναι σημαντικά σε ατομική βάση, υπολογίζονται προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές παραμέτρους που επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές (για παράδειγμα τις επιχειρηματικές προοπτικές του πελάτη, την ανακτήσιμη αξία της εξασφάλισης, τη θέση του Συγκροτήματος σε σχέση με τους άλλους πιστωτές, την αξιοπιστία των πελατειακών πληροφοριών και το πιθανό κόστος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εργασίας). Το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση, είναι η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων αναμενόμενων ταμειακών ροών (προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου) και τη λογιστική του αξία. Ο υπολογισμός των μελλοντικών ταμειακών ροών είναι υποκειμενικός. Επίσης, οι εκτιμήσεις αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου καθώς νέες πληροφορίες γίνονται διαθέσιμες ή εξελίσσονται οι διαδικασίες ανάκτησης. Σαν αποτέλεσμα, γίνονται συχνές αλλαγές στις προβλέψεις για απομείωση με τη λήψη αποφάσεων σε ατομική βάση. Σαν αποτέλεσμα των αλλαγών αυτών στις εκτιμήσεις, γίνονται αλλαγές στις προβλέψεις και υπάρχει άμεση επίδραση στο κόστος της πρόβλεψης για απομείωση.

Επιπρόσθετα εκτός από τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση, το Συγκρότημα προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Το Συγκρότημα υιοθετεί μια τυποποιημένη προσέγγιση για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση που περιλαμβάνει τον καθορισμό πιθανοτήτων και ποσοστών ζημιών σε περίπτωση αθέτησης του δανείου για κάθε χαρτοφυλάκιο δανείων. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων στο κάθε χαρτοφυλάκιο. Επιπλέον, η χρήση ιστορικών πληροφοριών για τον καθορισμό πιθανότητας αθέτησης και ποσοστών ζημιάς συμπληρώνεται από σημαντικές εκτιμήσεις από τη διοίκηση για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τρέχουσες οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες είναι τέτοιες, έτσι ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσον το πραγματικό επίπεδο των ζημιών είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από αυτό που προκύπτει από την ιστορική εμπειρία.

Ο έλεγχος απομείωσης περιλαμβάνει και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού, δηλαδή τις εγγυήσεις ή αμετάκλητα όρια πιστωτικών διευκολύνσεων. Οι υποχρεώσεις εκτός υπολογισμού για περιουσιακά στοιχεία που αξιολογούνται σε ατομική βάση απαιτούν εκτιμήσεις σε σχέση με την πιθανότητα, την χρονική περίοδο και το ποσό των ταμειακών εκροών, διαφορετικά οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού ελέγχονται για απομείωση σε συλλογική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα ζημιάς του χαρτοφυλακίου στο οποίο περιλαμβάνονται οι εντός ισολογισμού υποχρεώσεις του πελάτη. Το Συγκρότημα μπορεί να αλλάξει τις παραδοχές από περίοδο σε περίοδο παρόλο αυτά δεν είναι πρακτικά εφικτό να εκτιμήσει την επίδραση τέτοιων μεμονωμένων εκτιμήσεων λόγω αλληλοεπιδράσεων μεταξύ των παραδοχών και ενώ τα χαρακτηριστικά του συνόλου της έκθεσης εκτός ισολογισμού μεταβάλλεται από περίοδο σε περίοδο.

Υπό κανονικές συνθήκες, η χρήση της ιστορικής εμπειρίας παρέχει τις πιο αντικειμενικές και σχετικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της ιστορικής ζημιάς σε κάθε χαρτοφυλάκιο. Σε ορισμένες περιπτώσεις όμως, η χρήση της ιστορικής εμπειρίας παρέχει λιγότερη σχετική πληροφόρηση όσον αφορά τις πραγματοποιηθείσες ζημιές σε ένα χαρτοφυλάκιο κατά την ημέρα του ισολογισμού. Για παράδειγμα, όταν υπάρχουν αλλαγές στο οικονομικό ή εποπτικό περιβάλλον ή αλλαγές στη συμπεριφορά των πελατών, οι πιο πρόσφατες τάσεις στους παράγοντες κινδύνου του χαρτοφυλακίου δεν απεικονίζονται πλήρως. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η πρόβλεψη για απομείωση που προκύπτει αποκλειστικά από τη χρήση της ιστορικής εμπειρίας προσαρμόζεται ούτως ώστε οι πιο πρόσφατοι παράγοντες κινδύνου να λαμβάνονται υπόψη.

Το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος είναι εκ φύσεως αβέβαιο, λόγω της ευαισθησίας του στις οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες διαφόρων γεωγραφικών περιοχών. Οι οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες στις διάφορες γεωγραφικές περιοχές επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες με υψηλό βαθμό αλληλεξάρτησης, ως εκ τούτου το ποσό πρόβλεψης για απομείωση των δανείων του Συγκροτήματος ως σύνολο δεν επηρεάζεται από μόνο ένα συγκεκριμένο παράγοντα. Διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου εφαρμόζονται σε κάθε χώρα έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τοπικές οικονομικές συνθήκες και τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς. Οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται αυτές οι εκτιμήσεις είναι υποκειμενικές. Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι προβλέψεις για απομείωση αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Είναι πιθανόν οι πραγματικές συνθήκες στο επόμενο οικονομικό έτος να διαφέρουν από τις παραδοχές που έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων.

Περισσότερες πληροφορίες για τις προβλέψεις για απομείωση και σχετική πληροφόρηση παρουσιάζονται στη Σημείωση 26.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.3 Φορολογία

Το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και επομένως υπόκειται σε φορολογία σε διάφορες χώρες. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φορολογίας κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει απαιτήσεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθούν οι ζημιές. Ο καθορισμός του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, απαιτεί την άσκηση κρίσης και βασίζεται στο χρονισμό και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών κερδών, σε συνάρτηση με μελλοντικές στρατηγικές φορολογικού σχεδιασμού. Αυτές οι μεταβλητές έχουν καθοριστεί με βάση σημαντικές παραδοχές της διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες. Είναι δυνατόν οι πραγματικές συνθήκες στο μέλλον να είναι διαφορετικές από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

6.4 Ταξινόμηση ακινήτων

Το Συγκρότημα καθορίζει κατά πόσο ένα ακίνητο ταξινομείται ως επενδύσεις σε ακίνητα ή αποθέματα ακινήτων ως ακολούθως:

- Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών.
- Τα αποθέματα ακινήτων περιλαμβάνουν ακίνητα που κατέχονται με την πρόθεση να πωληθούν. Κυρίως αυτά σχετίζονται με ανακτηθέντα ακίνητα και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας το 2013, που λόγω της σύστασης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ), διαχειρίζονται με σκοπό να πωληθούν.

6.5 Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η εκτιμώμενη τιμή πώλησης καθορίζεται με αναφορά την εύλογη αξία των ακινήτων αναπροσαρμοσμένη για την επίδραση συγκεκριμένων περιστάσεων σχετικά με τη διαδικασία πώλησης του κάθε ακινήτου. Ανάλογα με την αξία του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, ο καθορισμός του κόστους πώλησης μπορεί να απαιτήσει επαγγελματική κρίση η οποία περιλαμβάνει ένα μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας που οφείλεται σε μειωμένη δραστηριότητα της αγοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα αποθέματα ακινήτων παρουσιάζονται στη Σημείωση 17.

6.6 Προβλέψεις

Η λογιστική πολιτική για τις προβλέψεις περιγράφεται στη Σημείωση 3.30 των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Για να καθοριστεί αν μια παρούσα υποχρέωση υπάρχει και για να εκτιμηθεί η πιθανότητα, το χρονικό πλαίσιο και το ποσό για οποιαδήποτε εκροή χρειάζονται εκτιμήσεις. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές ή κανονιστικές υποθέσεις απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης από άλλα είδη προβλέψεων.

Λεπτομερής περιγραφή για τη φύση της αβεβαιότητας και των παραδοχών και την επίδραση στο ποσό και τη χρονική περίοδο για επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές περιλαμβάνεται στη Σημείωση 22.

6.7 Άσκηση σημαντικής επιρροής

Το Συγκρότημα καθορίζει εάν ασκεί σημαντική επιρροή σε εταιρίες που κατέχει ποσοστό λιγότερο από 20% του μετοχικού κεφαλαίου, αν υπάρχουν άλλοι παράγοντες που αποδεικνύουν σημαντική επιρροή. Για αυτή την αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την εκπροσώπηση του στο Διοικητικό Συμβούλιο που δίνει δικαιώματα ψήφου έφ'αν του 20% και της συμμετοχής του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, περιλαμβανομένων αποφάσεων που αφορούν μερίσματα και άλλες διανομές.

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Το Συγκρότημα είναι οργανωμένο σε επιχειρηματικούς τομείς οι οποίοι βασίζονται στη γεωγραφική περιοχή όπου λειτουργεί η κάθε μονάδα.

Επίσης, ο τομέας της Κύπρου είναι περαιτέρω οργανωμένος βάσει των εργασιών του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

Η πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στην Ρωσία ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015 και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων στη Ρωσία που πωλήθηκαν παρουσιάζονται ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες στη συγκρίσιμη περίοδο.

Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων στην Ρωσία που δεν πωλήθηκαν, οι οποίες είναι η διαχείριση προβληματικού δανειακού χαρτοφυλακίου, παρουσιάζονται στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες στον τομέα 'Άλλες χώρες'.

Τον Σεπτέμβριο του 2015, ολοκληρώθηκε η πώληση ποσοστού συμμετοχής του Συγκροτήματος στο συγκρότημα Αφροδίτη ύψους 65%. Τα αποτελέσματα του συγκροτήματος Αφροδίτη που αποκτήθηκε το Νοέμβριο του 2014 και πωλήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015 παρουσιάζονται ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες στη συγκρίσιμη περίοδο.

Οι υπόλοιπες δραστηριότητες του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρουμανία και τη Ρωσία είναι ξεχωριστοί επιχειρηματικοί τομείς για τους οποίους παρέχεται πληροφόρηση στη διοίκηση αλλά, λόγω του μεγέθους τους, περιλαμβάνονται για σκοπούς γνωστοποιήσεων στον τομέα 'Άλλες χώρες'.

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος στην Κύπρο περιλαμβάνουν τραπεζικές εργασίες, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως επίσης και κτηματικές που κρατούνται είτε ως αποθέματα ακινήτων είτε ως επενδύσεις σε ακίνητα και ξενοδοχειακές εργασίες. Στις άλλες χώρες, το Συγκρότημα παρέχει τραπεζικές εργασίες, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, καθώς και διαχείριση ακινήτων που κρατούνται είτε ως αποθέματα είτε ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Η διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά για σκοπούς αξιολόγησης της απόδοσής του και κατανομής πόρων στον κάθε τομέα. Η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων αξιολογείται με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία και τα δικαιώματα μειοψηφίας. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ τομέων απαλείφονται στην ενοποίηση και γίνονται με βάση τις τιμές της αγοράς.

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά επιχειρηματικό τομέα παρατίθενται όπως παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις πελατών και τα σχετικά έσοδα και έξοδα περιλαμβάνονται κυρίως στον τομέα από τον οποίο πηγάζει η σχέση με τον πελάτη, αντί στον τομέα ο οποίος καταχωρεί τη συναλλαγή.

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	172.526	12.267	184.793
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	34.229	1.737	35.966
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	593	6.836	7.429
Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	(115)	(540)	(655)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	13.319	274	13.593
Κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	4.033	(341)	3.692
Ζημιές από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	(2.422)	-	(2.422)
Λοιπά έσοδα	1.342	504	1.846
	223.505	20.737	244.242
Δαπάνες προσωπικού	(54.399)	(3.881)	(58.280)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(34.286)	(6.044)	(40.330)
Έξοδα αναδιάρθρωσης (Σημ. 9)	(16.987)	(436)	(17.423)
	117.833	10.376	128.209
(Ζημιά)/κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	(15.463)	22	(15.441)
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	(39.252)	(7.640)	(46.892)
(Απομείωση)/αναστροφή απομείωσης άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	(1.024)	48	(976)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων	(3.667)	(3.336)	(7.003)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	801	-	801
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	59.228	(530)	58.698
Φορολογία	(7.526)	(610)	(8.136)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	51.702	(1.140)	50.562
Δικαιώματα μειοψηφίας - κέρδη	(337)	-	(337)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	51.365	(1.140)	50.225

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	211.377	15.418	226.795
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	42.059	1.240	43.299
Καθαρές ζημιές από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	(2.022)	(226)	(2.248)
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	(2.672)	1.424	(1.248)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	11.660	227	11.887
Ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(289)	(7.300)	(7.589)
Κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	208	-	208
Λοιπά έσοδα	1.909	775	2.684
	262.230	11.558	273.788
Δαπάνες προσωπικού	(54.902)	(4.213)	(59.115)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(36.632)	(6.296)	(42.928)
Έξοδα αναδιάρθρωσης (Σημ. 9)	(6.395)	(1.825)	(8.220)
	164.301	(776)	163.525
Κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	43.006	-	43.006
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	(121.880)	(31.565)	(153.445)
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	(813)	-	(813)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	1.840	-	1.840
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	86.454	(32.341)	54.113
Φορολογία	(8.455)	481	(7.974)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	77.999	(31.860)	46.139
Δικαιώματα μειοψηφίας - (κέρδη)/ζημιές	(166)	470	304
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	77.833	(31.390)	46.443

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)*Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες*

	Ρωσία	Θυγατρική που εξαγοράστηκε με σκοπό να πωληθεί	Σύνολο μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	4.347	-	4.347
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	2.034	-	2.034
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	2.109	-	2.109
Ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(52)	-	(52)
Ζημιά από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	(17)	-	(17)
Λοιπά έσοδα	308	1.201	1.509
	8.729	1.201	9.930
Δαπάνες προσωπικού	(5.686)	(1.128)	(6.814)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(4.913)	(1.574)	(6.487)
	(1.870)	(1.501)	(3.371)
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	(17.824)	-	(17.824)
Απομείωση κατά την επιμέτρηση ομάδας εκποίησης σε εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης	(1.320)	-	(1.320)
Ζημιές πριν τη φορολογία	(21.014)	(1.501)	(22.515)
Φορολογία	22	-	22
Ζημιές μετά τη φορολογία	(20.992)	(1.501)	(22.493)
Δικαιώματα μειοψηφίας - ζημιές	4.199	375	4.574
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(16.793)	(1.126)	(17.919)

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση συνόλου εσόδων

Το σύνολο εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τις καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα, τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, την επίπτωση από την επανεκτίμηση και από την πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, (ζημιές)/κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και λοιπά έσοδα.

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	207.296	24.120	231.416
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	12.673	304	12.977
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	(148)	(3)	(151)
Σύνολο εσόδων με τρίτους	219.821	24.421	244.242
Έσοδα/(έξοδα) μεταξύ τομέων	3.684	(3.684)	-
Σύνολο εσόδων	223.505	20.737	244.242

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	246.262	13.436	259.698
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	11.885	254	12.139
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	(126)	-	(126)
Σύνολο εσόδων με τρίτους	258.021	13.690	271.711
Έσοδα/(έξοδα) μεταξύ τομέων	4.209	(2.132)	2.077
Σύνολο εσόδων	262.230	11.558	273.788

Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	Ρωσία	Θυγατρική που εξαγοράστηκε με σκοπό να πωληθεί	Σύνολο μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	10.806	-	10.806
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	-	1.201	1.201
Σύνολο εσόδων με τρίτους	10.806	1.201	12.007
Έξοδα μεταξύ τομέων	(2.077)	-	(2.077)
Σύνολο εσόδων	8.729	1.201	9.930

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)**Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων**

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία	21.157.981	2.660.561	23.818.542
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων			(1.149.002)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων			22.669.540

31 Δεκεμβρίου 2015			
Περιουσιακά στοιχεία	21.666.656	2.746.202	24.412.858
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων			(1.142.357)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων			23.270.501

Ανάλυση υποχρεώσεων

	Κύπρος	Άλλες χώρες	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000
Υποχρεώσεις	18.103.926	2.593.372	20.697.298
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων			(1.152.088)
Σύνολο υποχρεώσεων			19.545.210

31 Δεκεμβρίου 2015			
Υποχρεώσεις	18.665.209	2.672.612	21.337.821
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων			(1.144.651)
Σύνολο υποχρεώσεων			20.193.170

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη

Επιπρόσθετα από την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων κατά γεωγραφικό τομέα, η διοίκηση παρακολουθεί επίσης τα λειτουργικά αποτελέσματα ανά πελατειακού τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη στην Κύπρο και αυτή η πληροφόρηση παρουσιάζεται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος.

Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με κάθε πελατειακό τομέα περιλαμβάνονται στον καθορισμό της επίδοσής του. Εφαρμόζονται μεθοδολογίες τιμής μεταφοράς μεταξύ των πελατειακών τομέων για να παρουσιάζονται τα αποτελέσματά τους με συνήθεις εμπορικούς όρους. Τα συνολικά άλλα λειτουργικά έσοδα/(έξοδα) περιλαμβάνουν καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα, έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, (ζημιές)/κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και λοιπά έσοδα. Νοητός φόρος 12,5% με βάση το φορολογικό συντελεστή της Κύπρου χρεώνεται/πιστώνεται στα κέρδη ή ζημιές πριν τη φορολογία του κάθε πελατειακού τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη.

Ο πελατειακός τομέας 'Λοιπά' περιλαμβάνει κεντρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες Συγκροτήματος όπως υπηρεσίες διαχείρισης διαθεσίμων, οικονομική διεύθυνση, διαχείριση κινδύνων, συμμόρφωση, νομικό, εταιρικών υποθέσεων και ανθρώπινου δυναμικού. Οι κεντρικές υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στα λειτουργικά τμήματα. Από το 2016, με τη σύσταση της ΔΔΑ τον Δεκέμβριο 2015 (Σημ. 17) τα αποτελέσματα της διαχείρισης ακινήτων παρουσιάζονται ως ξεχωριστός πελατειακός τομέας αφού θεωρείται ξεχωριστός επιχειρηματικός τομέας και έτσι παρουσιάζεται στη διοίκηση. Δεν περιλήφθηκε συγκριτική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα του καινούργιου τομέα, αφού ο τομέας συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2015.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	Διαχείριση ακινήτων	Ασφαλιστικές εργασίες	Λοιπά	Σύνολο Κύπρος
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	19.196	15.930	62.889	61.565	16.054	1.693	(1.748)	98	(3.151)	172.526
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	2.427	2.095	10.502	3.447	12.102	530	-	(967)	4.093	34.229
Συνολικά άλλα λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	74	134	963	114	1.682	957	(2.153)	13.542	1.437	16.750
	21.697	18.159	74.354	65.126	29.838	3.180	(3.901)	12.673	2.379	223.505
Έξοδα προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα	(2.535)	(2.956)	(29.695)	(8.689)	(6.608)	(1.269)	(2.291)	(3.628)	(31.014)	(88.685)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(64)	(2)	(2.041)	(3.050)	(528)	-	(633)	(422)	(10.247)	(16.987)
	19.098	15.201	42.618	53.387	22.702	1.911	(6.825)	8.623	(38.882)	117.833
Κέρδος/(ζημιά) από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	2.619	1.654	2.771	(22.018)	294	875	-	-	(1.658)	(15.463)
Αναστροφή προβλέψεων/(προβλέψεις) για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	6.955	(3.108)	8.726	(51.252)	(1.327)	218	-	-	536	(39.252)
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.024)	(1.024)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	(3.593)	-	(74)	(3.667)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	-	-	-	-	-	-	-	-	801	801
Κέρδη/(ζημιές) πριν την φορολογία	28.672	13.747	54.115	(19.883)	21.669	3.004	(10.418)	8.623	(40.301)	59.228
Φορολογία	(3.584)	(1.718)	(6.764)	2.485	(2.709)	(375)	1.302	(1.248)	5.085	(7.526)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	25.088	12.029	47.351	(17.398)	18.960	2.629	(9.116)	7.375	(35.216)	51.702
Δικαιώματα μειοψηφίας - κέρδη	-	-	-	-	-	-	-	-	(337)	(337)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	25.088	12.029	47.351	(17.398)	18.960	2.629	(9.116)	7.375	(35.553)	51.365

Επιπρόσθετα, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις και τα αποθέματα ακινήτων ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Αυτή η ανάλυση περιλαμβάνεται στις Σημειώσεις 26, 21 και 17 αντίστοιχα.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	Ασφαλιστικές εργασίες	Λοιπά	Σύνολο Κύπρος
Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	17.302	18.039	54.095	82.085	14.681	1.623	215	23.337	211.377
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	1.676	1.853	15.593	2.803	17.127	271	(162)	2.898	42.059
Συνολικά άλλα λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	202	156	1.126	(22)	1.665	908	11.832	(7.073)	8.794
	19.180	20.048	70.814	84.866	33.473	2.802	11.885	19.162	262.230
Έξοδα προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα	(2.508)	(3.051)	(29.036)	(7.862)	(6.915)	(1.291)	(3.672)	(37.199)	(91.534)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	-	-	-	-	-	-	-	(6.395)	(6.395)
	16.672	16.997	41.778	77.004	26.558	1.511	8.213	(24.432)	164.301
Κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	10.073	4.900	14.971	7.424	675	215	-	4.748	43.006
(Προβλέψεις)/αναστροφή προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις	(2.070)	(4.737)	(27.268)	(78.363)	(8.749)	(1.037)	-	344	(121.880)
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	-	(813)	(813)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	-	-	-	-	-	-	-	1.840	1.840
Κέρδη/(ζημιές) πριν την φορολογία	24.675	17.160	29.481	6.065	18.484	689	8.213	(18.313)	86.454
Φορολογία	(3.084)	(2.145)	(3.685)	(758)	(2.311)	(86)	(995)	4.609	(8.455)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	21.591	15.015	25.796	5.307	16.173	603	7.218	(13.704)	77.999
Δικαιώματα μειοψηφίας - κέρδη	-	-	-	-	-	-	-	(166)	(166)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	21.591	15.015	25.796	5.307	16.173	603	7.218	(13.870)	77.833

8. Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία:		
- μετοχές	(369)	827
- ομόλογα	1	8
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	293	(1.547)
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- ομόλογα	(113)	51
- μετοχές	390	(50)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από πώληση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:		
- μετοχές	12	-
- ομόλογα	18	(11)
Πραγματοποιηθέντες ζημιές από πώληση δανείων	(537)	(99)
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας:		
- αντισταθμιστικά μέσα	(3.162)	1.710
- αντισταθμισμένα μέσα	3.490	(2.137)
Ζημιά από διάλυση θυγατρικών εταιριών (Σημ. 31)	(678)	-
	(655)	(1.248)

9. Δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα**Δαπάνες προσωπικού**

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
	€000	€000
Μισθοί	47.274	46.719
Εισφορές εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων	7.104	6.478
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	3.902	5.918
	58.280	59.115
Έξοδα αναδιάρθρωσης – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης	5.803	-
	64.083	59.115

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθε σε 4.550 (31 Δεκεμβρίου 2015: 4.605, 31 Μαρτίου 2015: 6.715). Κατά τη διάρκεια του τριμήνου που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016, 73 υπάλληλοι έφυγαν από το Συγκρότημα με το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης. Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2016, βρίσκεται σε εξέλιξη ένα καινούργιο πρόγραμμα με στόχο να μειωθούν περαιτέρω τα έξοδα προσωπικού.

Άλλα λειτουργικά έξοδα

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
	€000	€000
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ακινήτων και εξοπλισμού	7.192	6.078
Λοιπά έξοδα ακινήτων	2.750	2.325
Λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων και εξοπλισμού	2.402	2.445
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο	4.781	4.254
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	1.841	4.462
Ασφάλειες	3.454	3.423
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	3.398	3.308
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	2.645	3.031
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1.737	1.691
Έξοδα επικοινωνίας	1.846	1.610
(Αναστροφή προβλέψεων)/προβλέψεις και διακανονισμοί επιδικιών ή υπό διαιτησία διαφορών (Σημ. 22)	(1.722)	94
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	838	1.020
Έξοδα τοπικών μεταφορών μετρητών	817	667
Εισφορά σε ταμείο προστασίας καταθετών	25	104
Λειτουργικά έξοδα που αφορούν αποθέματα ακινήτων	49	-
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	8.277	8.416
	40.330	42.928
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	11.620	8.220
	51.950	51.148

9. Δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης αποτελούνται κυρίως από τις αμοιβές εξωτερικών συμβούλων που αφορούν (i) την πώληση δραστηριοτήτων, (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών, τα οποία δεν είναι μέρος του πραγματικού επιτοκίου και (iii) την ενδεχόμενη εισαγωγή του Συγκροτήματος σε ευρωπαϊκό χρηματιστήριο.

10. Απομείωση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων και ζημιά/(κέρδος) από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
	€000	€000
Ζημιά/(κέρδος) από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	15.441	(43.006)

<i>Καθαρές προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και άλλες ζημιές από πιστωτικές διευκολύνσεις</i>		
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 26)	44.043	175.402
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις	2.849	(21.957)
	46.892	153.445

<i>Απομείωση/(αναστροφή απομείωσης) άλλων χρηματοοικονομικών μέσων</i>		
Μετοχές διαθέσιμες προς πώληση	509	347
Αμοιβαία κεφάλαια διαθέσιμα προς πώληση	55	498
Ομόλογα δανείων και απαιτήσεων	-	(169)
Άλλα εισπρακτέα	(35)	137
Καταθέσεις από τράπεζες	447	-
	976	813

<i>Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων</i>		
Αποθέματα ακινήτων (Σημ. 17)	7.003	-

11. Φορολογία

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
- Κύπρου	761	635
- εξωτερικού	638	721
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	(21)	15
Αναβαλλόμενη φορολογία	6.512	5.958
Αναπροσαρμογή φορολογίας προηγούμενων ετών	246	645
	8.136	7.974

12. Κέρδη κατά μετοχή

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015 (επαναπαρουσίαση)
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		
Κέρδη για την περίοδο που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ χιλ.)	50.225	28.524
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	8.917.809	8.904.458
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή (€ σεντ)	0,6	0,3

Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας – συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ χιλ.)	50.225	46.443
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	8.917.809	8.904.458
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ σεντ)	0,6	0,5

Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ χιλ.)	-	(17.919)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	8.917.809	8.904.458
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ σεντ)	-	(0,2)

13. Επενδύσεις

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Επενδύσεις		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	50.125	50.785
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	98.814	100.535
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	371.279	436.935
	520.218	588.255

13. Επενδύσεις (συνέχεια)

Οι επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με τράπεζες παρουσιάζονται πιο κάτω:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση		
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	393.442	421.032

Όλες οι επενδύσεις που έχουν εκχωρηθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Μαρτίου 2016 περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους €8.299 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €21.451 χιλ.) εκδομένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση και εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου τα οποία αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα, από προηγούμενα έτη.

Δεν υπήρχαν επαναταξινομήσεις επενδύσεων μεταξύ των κατηγοριών κατά την τρέχουσα περίοδο ή κατά το 2015.

13. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ομόλογα τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από το Συγκρότημα, κατά ημερομηνία επαναταξινόμησης.

	Ημερομηνία επαναταξινόμησης	Λογιστική και εύλογη αξία κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης	31 Μαρτίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015		Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016		Πραγματικό επιτόκιο κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης
			Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επιπρόσθετα κέρδη στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αν τα ομόλογα δεν είχαν επαναταξινομηθεί	Επιπρόσθετα κέρδη/ (ζημιές) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αν τα ομόλογα δεν είχαν επαναταξινομηθεί	
		€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Οκτωβρίου 2008	129.497	122.425	125.894	119.683	126.913	-	3.469	4,6%-4,7%
- στα δάνεια και απαιτήσεις	30 Ιουνίου 2011	59.130	70.173	65.722	69.813	66.447	-	(4.451)	2,8%-6,3%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:									
- στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1 Νοεμβρίου 2012	42.151	41.555	41.555	41.763	41.763	-	-	0,4%-3,1%

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

13. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων (συνέχεια)

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ομόλογα τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από το Συγκρότημα, κατά ημερομηνία επαναταξινόμησης.

	Ημερομηνία επαναταξινόμησης	Λογιστική και εύλογη αξία κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης	31 Μαρτίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014		Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015		Πραγματικό επιτόκιο κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης
			Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επιπρόσθετες ζημιές στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αν τα ομόλογα δεν είχαν επαναταξινομηθεί	Επιπρόσθετα κέρδη/ (ζημιές) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αν τα ομόλογα δεν είχαν επαναταξινομηθεί	
		€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Απριλίου 2010	34.810	36.051	34.661	36.722	35.056	(395)	-	1,2%-4,4%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Οκτωβρίου 2008	129.497	132.119	137.327	130.500	130.520	-	5.208	4,6%-4,7%
- στα δάνεια και απαιτήσεις	30 Ιουνίου 2011	155.090	175.211	163.748	174.701	165.884	-	(11.463)	2,8%-6,3%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων που κρατούνται μέχρι τη λήξη:									
- στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1 Νοεμβρίου 2012	62.378	63.604	63.604	63.609	63.609	-	-	0,4%-3,1%

14. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	31 Μαρτίου 2016			31 Δεκεμβρίου 2015		
	Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία		Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	59.415	1.082	474	90.870	1.113	2.103
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	1.206.707	418	29.612	1.484.763	12.235	5.720
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	234.762	218	2.371	34.511	141	2.305
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	12.950	40	274	175	8	167
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	1.324	372	371	1.515	477	441
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	5.996	-	19	6.562	-	53
	1.521.154	2.130	33.121	1.618.396	13.974	10.789
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	370.900	-	43.602	425.900	45	39.570
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	164.563	1.368	81	151.246	4	4.040
	535.463	1.368	43.683	577.146	49	43.610
Σύνολο	2.056.617	3.498	76.804	2.195.542	14.023	54.399

Αντισταθμιστική λογιστική

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ενοποιημένος ισολογισμός του Συγκροτήματος επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των άλλων νομισμάτων λειτουργίας των θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων του εξωτερικού. Το Συγκρότημα αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον υποκείμενο κίνδυνο). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού στο ίδιο νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων εξωτερικού, καθώς και συγγενών εταιριών εξωτερικού και κοινοπραξιών και μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος.

Στις 31 Μαρτίου 2016, καταθέσεις και προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €173.145 χιλ. και €164.563 χιλ. αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2015: €178.101 χιλ. και €151.246 χιλ. αντίστοιχα) έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε κέρδος κατά τη διάρκεια της περιόδου ύψους €19.326 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος του 2015: κέρδος €13.030 χιλ.; έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015: ζημιά €22.860 χιλ.) το οποίο αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, έναντι των κερδών ή ζημιών από τη μετατροπή της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού.

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.

	31 Μαρτίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015	
	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.141.275	1.141.275	1.422.602	1.422.602
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	1.272.704	1.245.654	1.314.380	1.303.414
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	50.125	50.125	50.785	50.785
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	492.256	492.256	521.567	521.567
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	371.279	372.827	436.935	445.521
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	3.498	3.498	14.023	14.023
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	16.820.668	18.089.032	17.191.632	18.150.401
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	462.875	462.875	462.613	462.613
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	169.008	169.008	179.661	179.661
	20.783.688	22.026.550	21.594.198	22.550.587
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	4.115.817	4.115.817	4.694.987	4.694.987
Συμφωνίες επαναγοράς	339.091	378.590	368.151	406.014
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	76.804	76.804	54.399	54.399
Καταθέσεις πελατών	14.127.589	14.124.562	14.180.681	14.185.996
Ομολογιακά δάνεια	661	661	712	712
Λοιπές υποχρεώσεις	111.454	111.454	141.357	141.357
	18.771.416	18.807.888	19.440.287	19.483.465

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη και μη επαναλαμβανόμενη βάση, καθώς και χρηματοοικονομικών μέσων και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία αλλά για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία μέσω μοντέλων αποτίμησης, περιγράφονται πιο κάτω. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών και συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων. Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνότερα περιλαμβάνουν τα μοντέλα προθεσμιακής τιμολόγησης (forward pricing models) και μοντέλα ανταλλαγής ταμειακών ροών (swap models), χρησιμοποιώντας υπολογισμούς παρούσας αξίας. Τα μοντέλα χρησιμοποιούν διάφορα δεδομένα συμπεριλαμβανομένων της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλόμενων μερών, τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος, προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος καθώς και καμπύλες επιτοκίων.

Προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης και προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης

Οι προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA) και προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (DVA) ενσωματώνονται σε εκτιμήσεις των παραγώγων, ώστε να αντικατοπτρίζουν στην εύλογη αξία την επίδραση του κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου μέρους και την πιστωτική ποιότητα της Εταιρίας αντίστοιχα.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης εφαρμόζοντας την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) του αντισυμβαλλόμενου μέρους, σε σχέση με τη μη αθέτηση υποχρέωσης του Συγκροτήματος, στην αναμενόμενη θετική έκθεση του Συγκροτήματος στον αντισυμβαλλόμενο και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης. Αντίθετα, το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης, εφαρμόζοντας τη δική του πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης, σε σχέση με τη μη αθέτηση του αντισυμβαλλόμενου, στην αναμενόμενη θετική έκθεση του αντισυμβαλλόμενου στο Συγκρότημα και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης. Και οι δύο υπολογισμοί υπολογίζονται για όλη τη διάρκεια της πιθανής έκθεσης.

Η αναμενόμενη έκθεση των παραγώγων υπολογίζεται σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRR) και λαμβάνει υπόψη τις συμφωνίες συμψηφισμού, εφόσον αυτές υπάρχουν. Έχει υιοθετηθεί μια γενική παραδοχή για καθορισμό ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) σύμφωνα με τα πρότυπα του κλάδου. Εναλλακτικές παραδοχές για τον καθορισμό ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) μπορούν να υιοθετηθούν όταν αυτό υποστηρίζεται από τον τύπο της έκθεσης και τα διαθέσιμα δεδομένα.

Το Συγκρότημα δεν έχει στην κατοχή του σημαντικά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης που δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που επιμετρούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης ή τιμολόγησης, αποτελούνται κυρίως από μη εισηγμένες μετοχές και ομόλογα. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης που άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε παρατηρήσιμα και σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

Δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Οι αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί βάσει των αναμενόμενων ποσοστών ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο δανείου, λαμβάνοντας υπόψη την προσδοκώμενη πιστοληπτική ποιότητα των δανειοληπτών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν το κόστος χρηματοδότησης και το κόστος κεφαλαίου.

Καταθέσεις πελατών

Η εύλογη αξία των καταθέσεων προσδιορίζεται με υπολογισμούς της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο συντελεστής προεξόφλησης λαμβάνει υπόψη το τρέχον επιτόκιο και την πιστοληπτική διαβάθμιση της Εταιρίας. Η εύλογη αξία των καταθέσεων αποπληρωτέων σε πρώτη ζήτηση και των καταθέσεων που προστατεύονται από το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

Συμφωνίες επαναγοράς

Οι συμφωνίες επαναγοράς είναι εξασφαλισμένες καταθέσεις τραπεζών. Με δεδομένο ότι η εξασφάλιση που παρέχει το Συγκρότημα είναι μεγαλύτερη από το ποσό που δανείζεται, ο υπολογισμός της εύλογης αξίας αυτών των συμφωνιών επαναγοράς λαμβάνει μόνο υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος.

Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες με λήξη πέραν του ενός έτους, προεξοφλούνται με ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk-free rate) συν το πιστωτικό περιθώριο του κάθε αντισυμβαλλομένου. Για βραχυπρόθεσμο δανεισμό η εύλογη αξία προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Καταθέσεις από τράπεζες

Δεδομένου ότι σχεδόν όλες οι καταθέσεις από τράπεζες είναι πολύ βραχυπρόθεσμες, η εύλογη αξία προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης

Τα παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν, όπου ισχύει, τρέχουσες και αναμενόμενες τιμές επιτοκίων της αγοράς, αναμενόμενα από την αγορά ποσοστά αθέτησης, τον κίνδυνο της χώρας και τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου μέρους, καθώς και εκπτώσεις ρευστότητας της αγοράς.

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης (συνέχεια)

Η ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά επίπεδο, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	1.082	-	1.082
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	418	-	418
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	218	-	218
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	40	-	40
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	372	-	372
	-	2.130	-	2.130
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	1.368	-	1.368
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>				
Επενδύσεις προς εμπορία	11.685	-	817	12.502
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	19.623	17.707	293	37.623
	31.308	17.707	1.110	50.125
<i>Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση</i>	438.388	41	53.827	492.256
	469.696	21.246	54.937	545.879

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης (συνέχεια)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	474	-	474
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	29.612	-	29.612
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2.371	-	2.371
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	274	-	274
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	371	-	371
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	19	-	19
	-	33.121	-	33.121
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	43.602	-	43.602
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	81	-	81
	-	43.683	-	43.683
	-	76.804	-	76.804

Για τις επενδύσεις σε μετοχές διαθέσιμες προς πώληση που κατηγοριοποιήθηκαν σε Επίπεδο 3, ύψους €51.263 χιλ., μια αλλαγή στο συντελεστή μετατροπής κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αλλαγή στην αξία των επενδύσεων σε μετοχές κατά €750 χιλ.

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης (συνέχεια)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	1.113	-	1.113
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	12.235	-	12.235
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	141	-	141
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	8	-	8
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	477	-	477
	-	13.974	-	13.974
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	45	-	45
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	4	-	4
	-	49	-	49
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>				
Επενδύσεις προς εμπορία	12.865	-	489	13.354
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	19.293	17.905	233	37.431
	32.158	17.905	722	50.785
<i>Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση</i>	466.995	41	54.531	521.567
	499.153	31.969	55.253	586.375

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	2.103	-	2.103
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	5.720	-	5.720
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2.305	-	2.305
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	167	-	167
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	441	-	441
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	53	-	53
	-	10.789	-	10.789
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	39.570	-	39.570
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	4.040	-	4.040
	-	43.610	-	43.610
	-	54.399	-	54.399

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του τριμήνου που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 και του έτους 2015 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές μεταξύ του Επίπεδου 1 και Επίπεδου 2.

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων στο Επίπεδο 3 που επιμετρούνται στην εύλογη αξία παρουσιάζεται πιο κάτω:

Χρηματοοικονομικά μέσα

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	55.253	3.688
Προσθήκες	-	339
Πωλήσεις και διαγραφές	(493)	(45)
Μεταφορές από τα Επίπεδα 1 και 2	-	321
Καθαρά κέρδη από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	177	50.695
Συναλλαγματικές διαφορές	-	255
	54.937	55.253

16. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες πριν τις προβλέψεις	20.719.288	21.385.065
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 26)	(3.898.620)	(4.193.433)
	16.820.668	17.191.632

Επιπρόσθετες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρατίθενται στη Σημείωση 26.

17. Αποθέματα ακινήτων

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων καθορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Αναγνωρίζεται απομείωση αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι χαμηλότερη της τιμής του κόστους. Κατά τη διάρκεια του τριμήνου που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 αναγνωρίστηκε απομείωση ύψους €7.003 χιλ. στην 'Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων που προκύπτει από την επιμέτρηση στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Στις 31 Μαρτίου 2016, αποθέματα ύψους €560.773 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €496.594 χιλ.) επιμετρούνται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία που είναι περίπου η εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης.

17. Αποθέματα ακινήτων (συνέχεια)

Τα αποθέματα ακινήτων συμπεριλαμβάνουν οικιστικά, γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα, βιοτεχνίες και βιομηχανίες, ξενοδοχεία, γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια) και ακίνητα υπό κατασκευή. Τα αποθέματα ακινήτων που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση για διευκολύνσεις χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες στα πλαίσια πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) ανέρχονται σε €21.348 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €21.875 χιλ.).

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων αναλύεται στους πίνακες πιο κάτω:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	515.858	12.662
Προσθήκες	284.840	32.216
Πωλήσεις	(48.472)	(4.298)
Μεταφορά από επενδύσεις ακινήτων (Σημ. 7)	-	492.927
Μεταφορά από ιδιόκτητα ακίνητα	-	541
Μεταφορά από ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	-	247
Απομείωση (Σημ. 10)	(7.003)	(17.792)
Συναλλαγματικές διαφορές	387	(645)
Λογιστική αξία	745.610	515.858

Ανάλυση ανά είδος και χώρα	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000
Οικιστικά	42.549	38.831	13.171	94.551
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	150.371	62.655	13.359	226.385
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	24.224	58.093	519	82.836
Ξενοδοχεία	73.190	2.177	-	75.367
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	249.330	6.220	10.556	266.106
Ακίνητα υπό κατασκευή	365	-	-	365
Σύνολο	540.029	167.976	37.605	745.610

31 Δεκεμβρίου 2015				
Οικιστικά	17.664	39.222	13.030	69.916
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	122.885	63.934	13.553	200.372
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	18.174	59.279	513	77.966
Ξενοδοχεία	73.630	2.221	-	75.851
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	75.494	6.347	9.547	91.388
Ακίνητα υπό κατασκευή	365	-	-	365
Σύνολο	308.212	171.003	36.643	515.858

18. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχονται προς πώληση*Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχονται προς πώληση*

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	26.174	26.168
Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	13.287	22.335
	39.461	48.503

Μη τρέχουσες υποχρεώσεις και ομάδα εκποίησης που κατέχονται προς πώληση

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	3.677	3.677

Τα ακόλουθα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης κατέχονταν προς πώληση στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015:

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση*Επενδύσεις σε ακίνητα*

Οι επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση είναι ακίνητα για τα οποία η διοίκηση έχει δεσμευθεί ως προς την πώλησή τους και έχει προχωρήσει σε ένα ενεργό πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της πώλησης αυτής. Οι πωλήσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ταξινόμησης. Οι επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Τα αποτελέσματα από την αλλαγή στην εύλογη αξία τους παρουσιάζονται στα 'Κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στον επιχειρηματικό τομέα της Κύπρου για τις επενδύσεις σε ακίνητα στην Κύπρο και στον τομέα Άλλες χώρες για τις επενδύσεις σε ακίνητα στην Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο και Ρουμανία.

Ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση

Στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 η ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση αφορά τις ξενοδοχειακές εργασίες του Συγκροτήματος (Kermia). Το Συγκρότημα έχει συμφωνήσει να πωλήσει την ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ομάδας εκποίησης που κατέχεται προς πώληση στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 είναι:

Ξενοδοχειακές εργασίες (Kermia)	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000
Ακίνητα και εξοπλισμός	25.406	25.400
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	768	768
	26.174	26.168
Υποχρεώσεις		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3.677	3.677
	22.497	22.491

Τα αποτελέσματα των ξενοδοχειακών εργασιών (Kermia) περιλαμβάνονται στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Συγκροτήματος και στον επιχειρηματικό τομέα της Κύπρου (Σημ. 7).

18. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση (συνέχεια)

Τα συσσωρευμένα ποσά που συμπεριλαμβάνονται στα ενοποιημένα λοιπά συνολικά εισοδήματα όσον αφορά τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση είναι:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	17.619	17.619

19. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Εισπρακτέα από πωλήσεις δραστηριοτήτων	97.772	98.454
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	49.281	56.763
Φόροι επιστρεπτέοι	37.919	38.204
Χρεώστες	21.340	23.020
Προπληρωμένα έξοδα	1.914	1.411
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης	943	1.203
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	49.049	62.725
	258.218	281.780

Στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015, τα εισπρακτέα ποσά που αφορούν την πώληση δραστηριοτήτων, αφορά την πώληση των δραστηριοτήτων στην Ουκρανία και τη Ρωσία.

20. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες αποτελείται από δανεισμό από την ΕΚΤ στα πλαίσια των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και χρηματοδότηση μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) από την ΚΤΚ, όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Μηχανισμός Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA)	3.301.719	3.802.058
Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης	-	150.000
Στοχευμένες Πράξεις πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ)	500.981	500.792
	3.802.700	4.452.850

Η χρηματοδότηση μέσω πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης φέρει τόκο ίσο με το ισχύον επιτόκιο του Ευρωσυστήματος και αποπληρώθηκε πλήρως κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016.

Το 2014, το Συγκρότημα συμμετείχε στις στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) της ΕΚΤ. Το επιτόκιο για τις ΣΠΠΜΑ είναι καθορισμένο σε 15 μονάδες βάσης για όλη τη διάρκειά τους (δηλαδή σταθερή επιβάρυνση 10 μονάδων βάσης πέραν του κόστους πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης που επικρατούσαν κατά το χρόνο κατανομής). Οι ΣΠΠΜΑ λήγουν το 2018 αλλά μπορούν να αποπληρωθούν νωρίτερα υπό ορισμένες προϋποθέσεις ή κατά την κρίση του Συγκροτήματος.

20. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (συνέχεια)

Η χρηματοδότηση της Εταιρίας μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) φέρει τόκο ίσο με το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, συν ένα περιθώριο.

Λεπτομέρειες σχετικά με τα επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τις πιο πάνω διευκολύνσεις χρηματοδότησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 28.

21. Καταθέσεις πελατών

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
<i>Ανά κατηγορία κατάθεσης</i>		
Όψεως	4.969.866	4.987.078
Ταμιευτηρίου	1.012.544	1.033.991
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	8.145.179	8.159.612
	14.127.589	14.180.681
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	12.690.749	12.691.090
Ηνωμένο Βασίλειο	1.431.907	1.486.551
Ρουμανία	4.933	3.040
	14.127.589	14.180.681

<i>Ανά πελατειακό τομέα</i>	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	899.549	35.857	4.246	939.652
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	440.743	222.917	443	664.103
Ιδιώτες	7.047.238	1.101.450	244	8.148.932
Αναδιάρθρωσεις χρεών				
– Μεγάλες επιχειρήσεις	193.929	-	-	193.929
– Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	34.173	-	-	34.173
Ανακτήσεις χρεών				
– Μεγάλες επιχειρήσεις	8.011	-	-	8.011
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	3.674.612	-	-	3.674.612
Διαχείριση περιουσίας	392.494	71.683	-	464.177
	12.690.749	1.431.907	4.933	14.127.589
31 Δεκεμβρίου 2015				
Μεγάλες επιχειρήσεις	978.672	40.425	2.242	1.021.339
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	455.133	236.616	461	692.210
Ιδιώτες	6.995.757	1.134.334	337	8.130.428
Αναδιάρθρωσεις χρεών				
– Μεγάλες επιχειρήσεις	189.196	-	-	189.196
– Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	35.363	-	-	35.363
Ανακτήσεις χρεών				
– Μεγάλες επιχειρήσεις	7.865	-	-	7.865
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	3.710.742	-	-	3.710.742
Διαχείριση περιουσίας	318.362	75.176	-	393.538
	12.691.090	1.486.551	3.040	14.180.681

Οι καταθέσεις ανά γεωγραφικό τομέα είναι με βάση τη χώρα στην οποία έγινε η κατάθεση.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις

Οι λοιπές υποχρεώσεις στις 31 Μαρτίου 2016 περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προγραμμάτων αφυπηρέτησης ύψους €14.723 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €12.588 χιλ.).

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές

Η κίνηση στις προβλέψεις για επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2016	2015
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	34.749	27.329
Αύξηση προβλέψεων για την περίοδο/έτος – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	3.002	11.904
Χρήση προβλέψεων	(7.813)	(225)
Αποδέσμευση προβλέψεων για την περίοδο/έτος – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	(4.724)	(4.300)
Συναλλαγματικές διαφορές	(58)	41
31 Μαρτίου/31 Δεκεμβρίου	25.156	34.749

Η αναγνώριση προβλέψεων για επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές καθορίζεται σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται στη Σημείωση 3.30.1 των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει νομικές και κανονιστικές προκλήσεις, πολλές από τις οποίες δεν είναι στον έλεγχό του. Η έκταση της επίδρασης των προκλήσεων τις οποίες το Συγκρότημα ήδη αντιμετωπίζει ή πιθανόν να αντιμετωπίσει στο μέλλον, δεν μπορεί πάντοτε να προβλεφθεί με βεβαιότητα αλλά μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη φήμη, τις εργασίες, τα οικονομικά αποτελέσματα, την κατάσταση, καθώς και τις προοπτικές του. Ταυτόχρονα, οι περισσότερες περιπτώσεις και θέματα αφορούν την περίοδο πριν από την έκδοση των Διαταγμάτων Εξυγίανσης και τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν ως αποτέλεσμα των εν λόγω Διαταγμάτων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το Συγκρότημα θεωρεί ότι κατέχει βάσιμες τακτικές υπεράσπισης που θα χρησιμοποιήσει κατά τη διάρκεια των σχετικών νομικών διαδικασιών.

Εκτός από τα θέματα που περιγράφονται πιο κάτω, το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι οποιαδήποτε άλλα θέματα είναι σημαντικά είτε σε ατομική βάση είτε συλλογικά. Όταν μια πρόβλεψη σε ατομική βάση είναι σημαντική, αναφέρεται ότι έγινε πρόβλεψη και καθορίζεται το ποσό. Η αναγνώριση οποιασδήποτε πρόβλεψης δεν καθιστά παραδοχή αδιοπραγίας ή νομικής υποχρέωσης.

Παρόλο που η έκβαση αυτών των θεμάτων είναι από τη φύση τους αβέβαιη, η διεύθυνση πιστεύει ότι, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, έχουν γίνει κατάλληλες προβλέψεις σε σχέση με τις νομικές διαδικασίες και τα κανονιστικά θέματα στις 31 Μαρτίου 2016, και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται ότι οι εκκρεμούσες επιδικίες και άλλες διαδικασίες θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος. Δεν είναι πρακτικά εφικτό να υπολογιστεί η συνολική εκτίμηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης για νομικές διαδικασίες και κανονιστικά θέματα της Εταιρίας.

Έρευνες και δικαστικές υποθέσεις τίτλων που εκδόθηκαν από την Εταιρία

Αριθμός πελατών έχουν καταχωρήσει αγωγές εναντίον της Εταιρίας ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε αγορά χρεωστικών τίτλων, που είχαν εκδοθεί από την Εταιρία, απαιτώντας διάφορες θεραπείες, περιλαμβανομένης και της επιστροφής των χρημάτων που είχαν καταβάλει. Η Εταιρία υπερασπίζεται τις εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων, στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Τα χρεόγραφα και αξιόγραφα κεφαλαίου για τα οποία έχουν ασκηθεί αγωγές είναι τα ακόλουθα: Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2007, Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2008, Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (ΜΑΚ) 2009 και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ).

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Έρευνες και δικαστικές υποθέσεις τίτλων που εκδόθηκαν από την Εταιρία (συνέχεια)

Η Εταιρία παρατηρεί ότι οι αγωγές αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους. Σε πολλές περιπτώσεις η Εταιρία πιστεύει ότι έχει μια σειρά από βάσιμες υπερασπίσεις, που θα προβάλει κατά τη διάρκεια των διαδικασιών ιδίως όσον αφορά τους θεσμικούς επενδυτές που είχαν λάβει επενδυτικές συμβουλές από ανεξάρτητους συμβούλους επενδύσεων πριν προχωρήσουν με την αγορά. Στην περίπτωση των ιδιωτών επενδυτών, ιδίως όταν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι τα αρμόδια στελέχη της Εταιρίας τους 'έπεισαν' να προχωρήσουν με την αγορά ή/και σκόπευαν να προσφέρουν 'επενδυτική συμβουλή', η Εταιρία πιθανόν να αντιμετωπίσει μεγαλύτερες προκλήσεις. Σε κάθε περίπτωση, η κατάληξη των αγωγών στα δικαστήρια της Κύπρου και της Ελλάδας πιθανόν να διαρκέσει αρκετά χρόνια. Έχει γίνει πρόβλεψη με βάση την καλύτερη εκτίμηση της διεύθυνσης για πιθανές εκροές.

Επιπλέον, η ΚΤΚ διενήργησε έρευνα σε σχέση με την έκδοση αξιογράφων κεφαλαίου από την Εταιρία και κατέληξε ότι η Εταιρία παραβίασε ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου το 2009, αλλά δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με την έκδοση των ΜΑΕΚ. Η ΚΤΚ επέβαλε στην Εταιρία πρόστιμο €4 χιλ. το 2013. Η Εταιρία έχει καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου ενάντια στην απόφαση και στην επιβολή προστίμου από την ΚΤΚ. Αυτή η προσφυγή εξακολουθεί να εκκρεμεί στο Διοικητικό Δικαστήριο.

Έρευνα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Ελλάδος

Το 2014 η Εταιρία ήταν υπό διερεύνηση στην Ελλάδα από την ΕΚ Ελλάδος, σε σχέση με την έκδοση των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου το 2009 και την έκδοση των ΜΑΕΚ και πιο συγκεκριμένα, κατά πόσον η Εταιρία παραβίασε ορισμένες διατάξεις της Ελληνικής νομοθεσίας αναφορικά με την παροχή επενδυτικών συμβουλών χωρίς να έχει συνάψει τις απαιτούμενες συμφωνίες με τους πελάτες ή χωρίς να έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο έλεγχο καταλληλότητας, σύμφωνα με τον Ελληνικό Νόμο ο οποίος μετέφερε την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων και του εφαρμοστέου κανονισμού.

Η έρευνα της ΕΚ Ελλάδος συμπληρώθηκε περί τα τέλη του 2014. Σύμφωνα με την απόφαση η οποία εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 2015, η Εταιρία παραχώρησε ακριβή και επαρκή πληροφόρηση στους ενδεχομένους επενδυτές μέσω ενημερωτικών δελτίων για τα ΜΑΚ και ΜΑΕΚ όσον αφορά τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητές τους και τους κινδύνους σε σχέση με την επένδυση σε αυτά. Η ΕΚ Ελλάδος αποφάσισε επίσης ότι η Εταιρία παρείχε επενδυτική συμβουλή στους ενδεχομένους επενδυτές κατά την προώθηση των αξιογράφων και παρέλειψε να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή της να διενεργήσει αξιολόγηση καταλληλότητας για τους ενδεχομένους επενδυτές, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου και των συναφών κανονισμών. Για αυτή την παράβαση επιβλήθηκε στην Εταιρία πρόστιμο €10 χιλ. Τον Απρίλιο του 2015 η Εταιρία κατέθεσε προσφυγή στο αρμόδιο Διοικητικό Δικαστήριο, αμφισβητώντας την απόφαση της ΕΚ της Ελλάδος. Αν και η απόφαση της ΕΚ Ελλάδος γι' αυτό το θέμα δεν θα είναι δεσμευτική στα Ελληνικά ή Κυπριακά δικαστήρια η απόφαση αυτή μπορεί να τεθεί ενώπιον του δικαστηρίου από τους ενάγοντες σε ενδεχόμενη προσφυγή εναντίον της Εταιρίας. Σε γενικές γραμμές αν και αναμένονται πολλές επιδικίες, δεν θεωρείται όταν ολοκληρωθούν ότι θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η ΕΚ Ελλάδος βρίσκεται στη διαδικασία διερεύνησης θεμάτων που αφορούν την επένδυση του Συγκροτήματος σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, τις γνωστοποιήσεις για τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ΕΛΑ) και τους ισχυρισμούς επενδυτών σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου όσον αφορά τη μη συμμόρφωση της Εταιρίας με την οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID).

Σε αυτό το στάδιο, δεν μπορεί να γίνει συγκεκριμένη εκτίμηση του αποτελέσματος των ερευνών σχετικά με το ύψος των πιθανών προστίμων.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Έρευνες Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου

Στις 2 Αυγούστου 2013, η ΕΚ Κύπρου δημοσίευσε τα συμπεράσματά της σχετικά με την έρευνα που διεξήγαγε στην Εταιρία σε σχέση με τη μη δημοσιοποίηση τον Ιούνιο του 2012 σημαντικών πληροφοριών στους επενδυτές σχετικά με το ύψος του κεφαλαιακού ελλείμματος σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΑΤ. Η ΕΚ Κύπρου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Εταιρία έχει παραβεί τον 'περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμο του 2005' και στις 27 Νοεμβρίου 2013 επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην Εταιρία ύψους €70 χιλ. Στις 27 Νοεμβρίου 2013 η ΕΚ Κύπρου επέβαλε επίσης διοικητικά πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι προσφυγές και το πρόστιμο που καταχώρησε η Εταιρία ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ενάντια στην απόφαση της ΕΚ Κύπρου εξακολουθούν να εκκρεμούν.

Η ΕΚ Κύπρου έχει επίσης ολοκληρώσει κατά τη διάρκεια του 2013 και 2014 την έρευνά της, όσον αφορά την έκθεση του Συγκροτήματος σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, σχετικά με τη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών και άλλων ελλείψεων εταιρικής διακυβέρνησης. Η ΕΚ Κύπρου έχει εκδώσει δύο αποφάσεις, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η Εταιρία παραβίασε ορισμένους νόμους σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών και επέβαλε διοικητικά πρόστιμα στην Εταιρία συνολικού ύψους €1.110 χιλ. Έχει επίσης επιβάλει πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της διοίκησης της Εταιρίας.

Η Εταιρία καταχώρησε προσφυγές ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου σχετικά με τις αποφάσεις της ΕΚ Κύπρου και τα πρόστιμα που της επιβλήθηκαν. Στο μεταξύ, η ΕΚ Κύπρου έχει καταθέσει αγωγές εναντίον της Εταιρίας για τη μη καταβολή αυτών των προστίμων και του πρόστιμου των €70 χιλ. που αναφέρεται πιο πάνω.

Η ΕΚ Κύπρου διενήργησε επίσης έρευνα αναφορικά με το ποσό της υπεραξίας της CB Uniastrum Bank LLC που αναγνωρίστηκε στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος το 2012. Κατά το τέλος του 2014, η Εταιρία και ορισμένοι πρώην αξιωματούχοι και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κλήθηκαν να υποβάλουν γραπτές παραστάσεις αναφορικά με την έρευνα, οι οποίες και υποβλήθηκαν. Το θέμα βρίσκεται τώρα ενώπιον της ΕΚ Κύπρου και του Γενικού Εισαγγελέα.

Επιπρόσθετα, η ΕΚ Κύπρου περάτωσε την διαδικασία διερεύνησης αναφορικά με την μη δημοσιοποίηση πληροφοριών σε σχέση με την υποβολή αιτήματος από την Εταιρία στο Υπουργείο Οικονομικών για παραχώρηση πρόσθετων κρατικών εγγυήσεων ύψους μέχρι €3 δις, για ομόλογα που η Εταιρία θα μπορούσε να εκδώσει για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

Επιπρόσθετα, η ΕΚ Κύπρου βρίσκεται στη διαδικασία διερεύνησης:

- Θεμάτων που αφορούν πιθανή χειραγώγηση της αγοράς για την περίοδο 1 Νοεμβρίου 2009 μέχρι 30 Ιουνίου 2010 μεταγενέστερα της επένδυσης της Εταιρίας στην Banca Transilvania.
- Την επάρκεια των προβλέψεων για απομείωση δανείων και χορηγήσεων που αναγνωρίστηκαν από την Εταιρία για το έτος 2013 ενόψει των αποτελεσμάτων του Ελέγχου Ποιότητας Στοιχείων Ενεργητικού.

Η ΕΚ Κύπρου διενεργεί επίσης έρευνα αναφορικά με την επάρκεια των προβλέψεων για απομείωση δανείων και χορηγήσεων που αναγνωρίστηκαν από την Εταιρία για το έτος 2011 και έχει ζητήσει γραπτές παραστάσεις από την Εταιρία και από ορισμένους πρώην αξιωματούχους και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με το θέμα οι οποίες θα υποβληθούν στην ΕΚ Κύπρου εντός της καθορισμένης προθεσμίας. Το θέμα βρίσκεται τώρα ενώπιον της ΕΚ Κύπρου και του Γενικού Εισαγγελέα.

Η ΕΚ Κύπρου έχει ολοκληρώσει μια έρευνα αναφορικά με την επαναταξινόμηση των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου την 1η Απριλίου 2010 η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα και της ΕΚ Κύπρου.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Έρευνες Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου (συνέχεια)

Οι αποφάσεις της ΕΚ Κύπρου δεν είναι δεσμευτικές για τα δικαστήρια. Σε περίπτωση που πρόσωπο επιθυμεί να απαιτήσει αποζημίωση ή οποιαδήποτε άλλη θεραπεία από την Εταιρία, θα πρέπει να καταχωρήσει από την αρχή αγωγή κατά της Εταιρίας ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω έρευνες βρίσκονται σε εξέλιξη και ως εκ τούτου δεν είναι εφικτό σε αυτό το στάδιο το Συγκρότημα να εκτιμήσει αξιόπιστα τις πιθανές συνέπειές τους, παρόλο που δεν κρίνεται ότι οποιαδήποτε προκύπτουσα υποχρέωση ή αποζημίωση θα έχει σημαντική επίδραση στο Συγκρότημα.

Δικαστικές υποθέσεις για Διάσωση με Ίδια Μέσα

Καταθέτες

Αριθμός επηρεαζόμενων καταθετών καταχώρησε αγωγές κατά της Εταιρίας και άλλων μερών (όπως η ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών της Κύπρου) στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο ΄περι Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013΄ και τα διάφορα Διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει του Νόμου για να εφαρμοστεί η μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές, αντίκεινται στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αγωγές εκ μέρους των επηρεαζόμενων καταθετών καταχωρήθηκαν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων και στόχος τους είναι η επιδίκαση αποζημιώσεων για τη ζημιά που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί από το κούρεμα των καταθέσεων τους, ως αποτέλεσμα των σχετικών Διαταγμάτων. Σε κάποιες από αυτές τις αγωγές εκδόθηκαν προσωρινά απαγορευτικά διατάγματα τα οποία απαγόρευαν στην Εταιρία να μετατρέψει τις καταθέσεις των εν λόγω αιτητών σε μετοχές. Η Εταιρία έλαβε ενεργά μέτρα και πέτυχε την αποδέσμευση και ακύρωση των προσωρινών διαταγμάτων. Ταυτόχρονα, η Εταιρία υπερασπίζεται σθεναρά τη θέση της ενάντια στις ενέργειες των καταθετών.

Μέτοχοι

Υπάρχουν επίσης πολυάριθμες προσφυγές ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καταχωρημένες από μετόχους εναντίον της Κυβέρνησης και της ΚΤΚ σε σχέση με την απομείωση του ποσοστού συμμετοχής τους, ως αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης βάσει του Νόμου περί Εξυγίανσης και των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν βάσει αυτού. Στόχος αυτών των δικαστικών διαδικασιών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήταν να επιτευχθεί η ακύρωση και ο παραμερισμός των Διαταγμάτων ως αντισυνταγματικά και/ή παράνομα και/ή αντικανονικά. Η Εταιρία εμφανίζεται στις διαδικασίες αυτές ως ενδιαφερόμενο μέρος και έχει υποστηρίξει πως, όπως και στην περίπτωση των καταθετών, οι αγωγές θα πρέπει να κριθούν στο πλαίσιο του ιδιωτικού δικαίου. Κατά την παρούσα ημερομηνία, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης, όσο και τα Διατάγματα δεν έχουν ακυρωθεί από τα δικαστήρια και έτσι παραμένουν νομικά έγκυρα και σε ισχύ. Στις 9 Οκτωβρίου 2014 το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι διαδικασίες αυτές εμπίπτουν στο πλαίσιο του δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου (ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων), αποδεχόμενο έτσι τη θέση της Εταιρίας και ως εκ τούτου, όλες οι προσφυγές ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου (υπό την αναθεωρητική του δικαιοδοσία) απορρίφθηκαν. Αναμένεται ότι μελλοντικά θα ασκηθούν αγωγές για αποζημιώσεις ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Αγωγές που βασίζονται σε συμψηφισμό

Ορισμένες αγωγές έχουν καταχωρηθεί από πελάτες κατά της Εταιρίας. Σύμφωνα με τις αγωγές αυτές η εφαρμογή της Διάσωσης με Ίδια Μέσα σύμφωνα με τα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα δεν εκτελέστηκε σωστά σε σχέση με αυτούς και, ειδικότερα, ότι δεν έγιναν σεβαστά τα δικαιώματά τους για συμψηφισμό.

Καταθέτες και μέτοχοι της Λαϊκής Τράπεζας

Η Εταιρία έχει συνενωθεί ως εναγόμενος σε ορισμένες αγωγές που έχουν εγερθεί εναντίον της Λαϊκής Τράπεζας από τους καταθέτες, μετόχους και κατόχους πιστωτικών τίτλων της. Αυτές οι αγωγές έχουν εγερθεί σε παρόμοια βάση με αυτές που έχουν εγερθεί από τους καταθέτες και μετόχους της Εταιρίας που έχουν επηρεαστεί από την εφαρμογή της Διάσωσης με Ίδια Μέσα όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Εφαρμογή των Διαταγμάτων

Περιστασιακά, άλλες αγωγές εγείρονται εναντίον της Εταιρίας σε σχέση με την εφαρμογή των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν μετά την εφαρμογή του Νόμου περί Εξυγίανσης (όσον αφορά τον τρόπο και τη μεθοδολογία με την οποία τα εν λόγω Διατάγματα έχουν εφαρμοστεί).

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Δικαστικές υποθέσεις για Διάσωση με Ίδια Μέσα (συνέχεια)

Νομική θέση του Συγκροτήματος

Όλες οι πιο πάνω αγωγές αμφισβητούνται έντονα από το Συγκρότημα, σε στενή διαβούλευση με τις αρμόδιες πολιτειακές και κυβερνητικές αρχές. Η θέση του Συγκροτήματος είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα υπερισχύουν όλων των άλλων νόμων. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού είναι συνταγματικά και νόμιμα, δεδομένου ότι έχουν θεσπιστεί σωστά και δεν έχουν μέχρι στιγμής ακυρωθεί από οποιοδήποτε δικαστήριο.

Έρευνα Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

Μετά από έρευνα, η οποία ξεκίνησε το 2010, η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) της Κύπρου εξέδωσε πόρισμα τον Απρίλιο του 2014 ισχυριζόμενη παραβάσεις του Κυπριακού και του Ευρωπαϊκού Νόμου περί Ανταγωνισμού σχετικά με τις δραστηριότητες ή/και παραλείψεις από την Εταιρία, μεταξύ άλλων, σε ότι αφορά συναλλαγές πληρωμών με κάρτες. Η ΕΠΑ ισχυρίστηκε ότι η συμπεριφορά αγοράς της εταιρίας JCC Payment Systems Ltd (JCC), μιας εταιρίας επεξεργασίας συναλλαγών με κάρτες που ανήκει και ελέγχεται από τις τράπεζες μετόχους της οι οποίες συμπεριλαμβάνουν και την Εταιρία (η Εταιρία κατέχει το 75% των μετοχών της JCC), μαζί με τη συμπεριφορά άλλων τραπεζών, παραβιάζει το δικαίωμα του ανταγωνισμού σε διάφορα σημεία.

Υπήρχε επίσης ένας ισχυρισμός σχετικά με τις συμφωνίες της Εταιρίας με την American Express, ότι αυτές οι αποκλειστικές συμφωνίες παραβίαζαν το Νόμο περί ανταγωνισμού. Η Εταιρία υπερασπίστηκε σθεναρά τις σχετικές διαδικασίες, αλλά η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Εταιρία (από κοινού με άλλες τράπεζες και ιδρύματα, και συγκεκριμένα τη JCC) έχει παραβιάσει επί των δύο θεμάτων τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού. Η ΕΠΑ έχει καλέσει για νέες δηλώσεις όσον αφορά το ύψος του διοικητικού προστίμου που θα επιβληθεί στην Εταιρία. Η Εταιρία έχει παραθέσει απόψεις και εισηγήσεις, ούτως ώστε, το διοικητικό πρόστιμο που θα επιβληθεί να περιοριστεί (αν και η ΕΠΑ έχει την εξουσία να επιβάλει πρόστιμο ως ποσοστό του κύκλου εργασιών της Εταιρίας). Στο παρόν στάδιο, οι διαδικασίες ενώπιον της ΕΠΑ δεν προχωρούν λόγω μιας άλλης Δικαστικής απόφασης ότι η σύνθεση της ΕΠΑ είναι αντίθετη με τον νόμο. Σε κάθε περίπτωση, η Εταιρία θα καταθέσει προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου για να αμφισβητήσει την απόφαση της ΕΠΑ. Η προσφυγή θα κατατεθεί μετά τη γνωστοποίηση του προστίμου. Σε αυτό το στάδιο δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το ποσό του προστίμου που δυνατόν να επιβληθεί στην Εταιρία, παρόλο που η Εταιρία δεν πιστεύει ότι το εν λόγω πρόστιμο θα έχει σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος.

CNP Διαιτησία

Η Γαλλική οντότητα CNP Assurances S.A. είχε ορισμένες αποκλειστικές συμφωνίες με τη Λαϊκή Τράπεζα αναφορικά με τα ασφαλιστικά προϊόντα που προσφέρονταν μεταξύ άλλων, στην Κύπρο μέσω της δημιουργίας μιας κυπριακής εταιρίας (CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd (Εταιρία στην οποία το Συγκρότημα κατέχει ποσοστό ύψους 49,9% των μετοχών που αποκτήθηκε ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας σύμφωνα με την Κανονιστική Διοικητική Πράξη 104/2013)). Η CNP Assurances S.A. κατείχε ποσοστό ύψους 50,1% των μετοχών της CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd και η Λαϊκή Τράπεζα ποσοστό ύψους 49,9% των μετοχών. Στο πλαίσιο της γενικής συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων, υπήρχαν δύο συμβάσεις μεταξύ της CNP Assurances S.A. και της Λαϊκής Τράπεζας, Σύμβαση Μετόχων και Σύμβαση Διανομής (στη σύμβαση Διανομής η CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd ήταν επίσης συμβαλλόμενο μέρος).

Μετά την ένταξη της Λαϊκής Τράπεζας σε καθεστώς εξυγίανσης, η CNP Assurances S.A. και η CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd κίνησε διαδικασία διαιτησίας στο Λονδίνο υπό τους κανόνες διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, υποστηρίζοντας ότι η Εταιρία είναι διάδοχος της Λαϊκής Τράπεζας σε σχέση και με τις δύο συμβάσεις της Σύμβασης Μετοχών και της Σύμβασης Διανομής, και ότι οι εν λόγω Συμβάσεις έχουν παραβιαστεί από την Εταιρία. Η CNP Assurances S.A. και η CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd διεκδικούν ποσά ύψους περίπου €240 εκατ. (περιλαμβανομένων των προσαρμογών για φόρους και τόκους πριν την ανάθεση τον Μάρτιο 2015). Η Εταιρία εκτιμά ότι έχει βάσιμες υπερασπίσεις όσον αφορά και τις δύο διαδικασίες και προτίθεται να τις αντικρούσει σθεναρά. Μία από τις υπερασπίσεις που έθεσε η Εταιρία είναι η ματαιώση (frustration) των συμβάσεων, αφού λόγω των πολύ σημαντικών αλλαγών του Μαρτίου 2013, οι Συμβάσεις που είχαν συναφθεί μεταξύ της CNP Assurances S.A. και της Λαϊκής Τράπεζας είναι αδύνατον να λειτουργήσουν στο πλαίσιο των νέων συνθηκών που προκύπτουν από τα γεγονότα του Μάρτη 2013. Η ακρόαση της διαδικασίας της Επιδιαιτησίας προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2016.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Λοιπές επιδικίες

Το Συγκρότημα εμπλέκεται σε αριθμό άλλων δικαστικών διαδικασιών που σχετίζονται με τις συνήθεις εργασίες του, κυρίως σε Κύπρο και Ελλάδα.

Υποθέσεις Ταμείου Προνοίας

Εκκρεμούσαν είκοσι τρεις αγωγές ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών από πρώην υπαλλήλους σε σχέση με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματά τους. Οι υπάλληλοι αυτοί συνταξιοδοτήθηκαν ή/και αποχώρησαν από την Εταιρία το 1999 και ισχυρίζονταν ότι η Εταιρία ή/και το Ταμείο Προνοίας της Εταιρίας δεν υπολόγισαν ορθά τα ωφελήματά τους. Οι υποθέσεις έχουν αποσυρθεί ανεπιφύλακτα και παραβλέφθηκαν από το δικαστήριο τον Απρίλιο του 2016.

Τον Δεκέμβριο 2015, το Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Τράπεζας Κύπρου κατέθεσε αγωγή εναντίων της Εταιρίας διεκδικώντας €70 εκατ. για συνεισφορές από την Εταιρία με τον ισχυρισμό ότι η απαίτηση βασίζεται σε συμφωνία με την συντεχνία ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2011. Η υπόθεση βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Με βάση τα γεγονότα δεν είναι πρακτικό σε αυτό το στάδιο να εκτιμηθεί η κατάληξη της υπόθεσης καθώς και η χρονική ή κάποια πιθανή επίπτωση στην Εταιρία. Ωστόσο, σε αυτό το στάδιο η Εταιρία δεν αναμένει σημαντική επίπτωση.

Επιδικίες εργοδότησης

Πρώην ανώτερα στελέχη της Εταιρίας έχουν κινηθεί αγωγές για άδικη απόλυση και για τα δικαιώματά τους στο ταμείο προνοίας εναντίον της Εταιρίας και των Καταπιστευματοδόχων του ταμείου προνοίας της Εταιρίας. Η Εταιρία δεν θεωρεί ότι οποιαδήποτε αποτελέσματα στο πλαίσιο των υποθέσεων αυτών αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρίας. Ήδη μία από αυτές τις υποθέσεις έχει απορριφθεί επειδή είχε κατατεθεί εκπρόθεσμα αλλά ο ενάγων έχει υποβάλει κατά αυτής της απόφασης.

Υπόθεση Ελλάδας

Για μια νομική διαφωνία (που αφορά αγωγή από την Εταιρία εναντίον της Θέμις και αγωγή από την Θέμις εναντίον της Εταιρίας), σχετικά με τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες στην Ελλάδα (υπόθεση Θέμις), αναγνωρίστηκε πρόβλεψη σε προηγούμενες περιόδους (30 Σεπτεμβρίου 2014: €38.950 χιλ.), μετά από δικαστική απόφαση του Δικαστηρίου Αθηνών (η οποία απέρριψε τη θέση της Εταιρίας και προάσπισε τη θέση της Θέμις). Αυτή η πρόβλεψη αναστράφηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2014 μετά από την ακύρωση της απόφασης από τον Άρειο Πάγο τον Μάρτιο 2015. Ο Άρειος Πάγος αποφάσισε περαιτέρω ότι, τα αιτήματα αυτά (το αίτημα της Εταιρίας εναντίον της Θέμις για ποσό περίπου €25 εκατ. που μεταφέρθηκε στην Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ τον Μάρτιο του 2013, ως επίσης και το αίτημα της Θέμις ενάντια στην Εταιρία για παρόμοιο ποσό) θα επανεξεταστούν από τον Άρειο Πάγο επί της ουσίας τους μετά από προτροπή του επηρεαζόμενου μέρους. Και οι δύο υποθέσεις έχουν οριστεί για εκδίκαση τον Δεκέμβριο του 2016. Η Εταιρία έχει αποζημιώσει την Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ (που απέκτησε τις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα τον Μάρτιο 2013) μέσω εγγυητικής επιστολής, για οποιαδήποτε απαίτηση εναντίον της σε σχέση με την παρούσα υπόθεση. Το Συγκρότημα ωστόσο δεν αναμένει ότι το αποτέλεσμα αυτή της υπόθεσης θα έχει σημαντική επίπτωση της χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος.

Επιδικία δανείου σε Ελβετικό Φράγκο στην Κύπρο και Ηνωμένο Βασίλειο

Έχουν κινηθεί νομικές ενέργειες κατά της Εταιρίας από δανειζόμενους που έχουν δανειστεί σε ξένο νόμισμα (κυρίως σε Ελβετικό Φράγκο). Ο κύριος ισχυρισμός σε αυτές τις υποθέσεις ήταν ότι η Εταιρία απέκρυψε και/ή παραποίησε στοιχεία, παραβιάζοντας την ισχύουσα νομοθεσία. Η Εταιρία προτίθεται να αμφισβητήσει σθεναρά αυτές τις νομικές διαδικασίες.

Υποθέσεις Ηνωμένου Βασιλείου εναντίον της Εταιρίας

Η Εταιρία είναι ο εναγόμενος σε ορισμένες διαδικασίες με τον ισχυρισμό ότι η Εταιρία είναι νομικά υπεύθυνη για διάφορες υποτιθέμενες παρατυπίες που αφορούν, μεταξύ άλλων, την εκ των προτέρων και παραπλανητική πώληση των δανείων για την αγορά ακινήτων στην Κύπρο από Βρετανούς υπηκόους. Η υπεράσπιση της Εταιρίας θα διαφοροποιηθεί ανάλογα με το αν οι αγοραστές μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως καταναλωτές ή επενδυτές. Ωστόσο, επί του παρόντος όλες οι διαδικασίες στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν ανασταλεί, ούτως ώστε τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν χρόνο να διαπραγματευτούν πιθανούς διακανονισμούς.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Λοιπές επιδικίες (συνέχεια)

Υπόθεση Ουκρανίας εναντίον της Εταιρίας

Τον Οκτώβριο του 2015, Ουκρανική επιχείρηση καταχώρησε αγωγή εναντίον της Εταιρίας και άλλων μερών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο Λονδίνο (High Court in London) απαιτώντας, μεταξύ άλλων, απόφαση/διάταγμα σύμφωνα με το οποίο δεν ανήκει στην Εταιρία οποιοσδήποτε τίτλος και η Εταιρία δεν έχει οποιαδήποτε δικαιώματα δυνάμει της αρχικής συμφωνίας δανείου που συνάφθηκε με την Λαϊκή Τράπεζα και έπειτα μεταφέρθηκε στην Alfa group στο πλαίσιο της πώλησης των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος στην Ουκρανία. Επίσης, το Νοέμβριο του 2015 κινήθηκαν και τοπικές/παρεμπόμπουσες αγωγές ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας σε ενίσχυση της αγωγής στο Λονδίνο. Η Εταιρία αμφισβητεί σθεναρά τις αγωγές και στις δύο δικαιοδοσίες. Η ισχύουσα συμφωνία που υπογράφηκε τον Δεκέμβριο του 2015 παρατάθηκε μέχρι τον Ιούνιο του 2016. Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως των αποτελεσμάτων τους, τέτοιες αγωγές δεν αναμένονται να έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Ιδιωτικές Ποινικές Διώξεις

Προς το παρόν υπάρχουν τέσσερις ιδιωτικές ποινικές διώξεις από συγκεκριμένους πελάτες της Εταιρίας εναντίον της Εταιρίας και ορισμένων από τους Διοικητικούς Συμβούλους και αξιωματούχους με τις οποίες προωθούνται οι διαφορές τους και τα παράπονά τους. Πρόκειται για διώξεις οι οποίες έχουν καταχωρηθεί από ιδιώτες και όχι από το Κράτος. Η Εταιρία έχει ζητήσει από τον Γενικό Εισαγγελέα να αναστείλει τις ποινικές (nolle prosequi). Αριθμός ιδιωτικών ποινικών διώξεων που έχουν καταχωρηθεί αρχικά έχουν ήδη ανασταλεί από το Γενικό Εισαγγελέα.

Στη βάση νομικής γνωμοδότησης, η Εταιρία θεωρεί ότι αυτές οι ποινικές διώξεις έχουν εγερθεί για σκοπό ενόχλησης. Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω ποινικές διώξεις δεν αναμένονται να έχουν οποιοδήποτε ουσιαστική συνέπεια στην χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Γενικές Ποινικές Έρευνες

Ως μέρος των ερευνών και ανακρίσεων σε σχέση με την οικονομική κρίση η οποία κορυφώθηκε τον Μάρτιο 2013, ο Γενικός Εισαγγελέας και η Αστυνομία διεξάγουν διάφορες έρευνες (εμπιστευτικά). Η Εταιρία συνεργάζεται πλήρως με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρέχει όλη την απαιτούμενη πληροφόρηση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί του παρόντος, η Εταιρία είναι της άποψης ότι περαιτέρω έρευνες ή απαιτήσεις που ενδέχεται να προκύψουν από τις εν λόγω έρευνες δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Συγκροτήματος.

Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει καταχωρήσει ποινική αγωγή εναντίον της Εταιρίας και πέντε πρώην μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για ισχυριζόμενη παράβαση του άρθρου 302 (συνωμοσία για εξαπάτηση) του Ποινικού Κώδικα και του Άρθρου 19 του Περί των Πράξεων Προσώπων που κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμος. Το ισχυριζόμενο αδίκημα αναφέρεται στη μη δημοσιοποίηση σε εύθετο χρόνο της αύξησης του κεφαλαιακού ελλείμματος της Εταιρίας το 2012. Η Εταιρία αρνείται όλους τους ισχυρισμούς. Η ακρόαση έχει ξεκινήσει και η μέγιστη ποινή που μπορεί να επιβληθεί στην Εταιρία, εάν κριθεί ένοχη, θα είναι η επιβολή προστίμου το οποίο δεν αναμένεται να είναι ουσιαστικό.

Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει καταχωρήσει ακόμα μια ποινική υπόθεση εναντίον της Εταιρίας και έξι πρώην μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για ισχυριζόμενη παραβίαση του Άρθρου 19 του Περί των Πράξεων Προσώπων που κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμου, σε σχέση με τα Ελληνικά Κυβερνητικά ομόλογα. Το ισχυριζόμενο αδίκημα είναι σχετικά με τη μη δημοσιοποίηση της αγοράς και πώλησης των Ελληνικών Κυβερνητικών ομολόγων σε καθορισμένο χρονικό διάστημα. Η Εταιρία αρνείται όλους τους ισχυρισμούς. Η ακρόαση της υπόθεσης έχει οριστεί τον Ιούνιο του 2016 και η μέγιστη ποινή της Εταιρίας, εάν κριθεί ένοχη, θα είναι η επιβολή προστίμου το οποίο δεν αναμένεται να είναι ουσιαστικό.

22. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα ως μέρος της διαδικασίας πώλησης κάποιων από των δραστηριοτήτων του, παραχώρησε διαβεβαιώσεις και εγγυητικές στους αγοραστές. Αυτές σχετίζονται με, περιλαμβανομένων άλλων, την ιδιοκτησία δανείων, την εγκυρότητα των υποθηκών και άλλων θεμάτων που συμφωνήθηκαν με τους αγοραστές. Σε περίπτωση αθέτησης των διαβεβαιώσεων και των εγγυητικών, το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να επαναγοράσει το δάνειο με τα υπάρχοντα προβλήματα και/ή να αποζημιώσει τους αγοραστές.

Έχει γίνει πρόβλεψη βάσει βέλτιστης εκτίμησης από τη διοίκηση για πιθανές εκροές, όπου εκτιμήθηκε ότι οι εκροές είναι πιθανές.

23. Μετοχικό κεφάλαιο

	31 Μαρτίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0,10 η κάθε μια	47.677.593	4.767.759	47.677.593	4.767.759
<i>Εκδοθέν</i>				
1 Ιανουαρίου	8.922.945	892.294	8.922.378	892.238
Έκδοση μετοχών	-	-	567	56
31 Μαρτίου 2016/31 Δεκεμβρίου 2015	8.922.945	892.294	8.922.945	892.294

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Κατά την περίοδο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 δεν υπήρχαν αλλαγές στο εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο.

Όλες οι εκδομένες μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο το οποίο τηρείται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 55 του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113 δεν είναι διαθέσιμο για διανομή υπό μορφή μερίσματος στους μετόχους.

Το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο δημιουργήθηκε το 2014 και το 2015 από την έκδοση 4.167.234 χιλ. μετοχών ονομαστικής αξίας €0,10 η κάθε μία στην τιμή των €0,24 ανά μετοχή, και μειώθηκε με τα σχετικά έξοδα συναλλαγής ύψους €30.794 χιλ.

Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου

Το αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου το οποίο τηρείται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 55 του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113 δεν είναι διαθέσιμο για διανομή υπό μορφή μερίσματος στους μετόχους.

Το αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου δημιουργήθηκε το 2014 με τη μείωση της ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών από €1,00 η κάθε μία σε €0,10 η κάθε μία. Η μείωση κεφαλαίου ανερχόταν σε €4.280.140 χιλ. από την οποία ποσό ύψους €2.327.654 χιλ. χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών και ποσό ύψους €1.952.486 χιλ. πιστώθηκε στο αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου.

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας

Οι μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο αριθμός αυτών των μετοχών στις 31 Μαρτίου 2016 ήταν 5.136 χιλ. ονομαστικής αξίας €0,10 η κάθε μία (31 Δεκεμβρίου 2015: 5.136 χιλ. μετοχές ονομαστικής αξίας €0,10 η κάθε μία). Η συνολική αξία κτήσης των ιδίων μετοχών ανήλθε σε €41.301 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €41.301 χιλ.).

23. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας (συνέχεια)

Μέρος αυτών των μετοχών που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα προέκυψαν από τη μετατροπή σε μετοχές καταθέσεων που είχαν οι οντότητες αυτές στην Εταιρία (bail-in), οι οποίες θα πρέπει να πωληθούν στο εγγύς μέλλον.

Επιπρόσθετα, στις 31 Μαρτίου 2016 η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 2.889 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: 2.889 χιλ.) μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων. Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €25.333 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €25.333 χιλ.).

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Στις 24 Νοεμβρίου 2015, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καταρτίσει και να εφαρμόσει ένα Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων και επέτρεψε στην Εταιρία την ευελιξία για αύξηση της αναλογίας μεταξύ των κυμαινόμενων στοιχείων αμοιβής και των σταθερών στοιχείων αμοιβής με ανώτατο όριο ύψους το 100% της σταθερής αμοιβής για μέλη της ανώτατης διεύθυνσης ('Απόφαση Μετόχων').

Το εγκεκριμένο Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων περιελάμβανε τη χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών σε συγκεκριμένη ομάδα υπαλλήλων του Συγκροτήματος και σύμφωνα με τους υφιστάμενους όρους της Απόφασης Μετόχων:

- (i) ο συνολικός αριθμός μετοχών που μπορεί να εκδοθεί και να παραχωρηθεί στα πλαίσια του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων δεν θα υπερβαίνει τις 178.458.891 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,10 η κάθε μία,
- (ii) η τιμή εξάσκησης θα καθοριστεί σε €0,25 ανά μετοχή,
- (iii) τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που θα κατοχυρωθούν θα μπορούν να εξασκηθούν μόνο μετά από τρία χρόνια από την ημερομηνία παραχώρησής τους, και
- (iv) τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που δεν θα εξασκηθούν μέχρι τις 31 Μαρτίου 2026 θα παύσουν να έχουν οποιαδήποτε ισχύ.

Τα δικαιώματα θα σχεδιαστούν ώστε να κατοχυρώνονται μόνο εφόσον πληρούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις απόδοσης, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την πλήρη αποπληρωμή της χρηματοδότησης από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA), την άρση των περιορισμών μερισμάτων, την ακύρωση των κυβερνητικών εγγυήσεων και την απόδοση των επιλεγμένων υπαλλήλων.

Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων τελεί υπό την αίρεση εξασφάλισης εποπτικής έγκρισης. Συνεπώς, η αρχική προτεινόμενη ημερομηνία παραχώρησης σύμφωνα με την Απόφαση Μετόχων στις 31 Μαρτίου 2016 αναβλήθηκε μέχρι τη λήψη όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές για το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων.

Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης αυτών των Ενδιάμεσων Συνοπτικών Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων δεν εκδόθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα μετοχών.

24. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	31 Μαρτίου 2016	31 Μαρτίου 2015
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.015.450	536.248
Ομόλογα αποπληρωτέα εντός τριών μηνών	8.299	69.927
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	1.060.536	1.320.166
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέα εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη που κατέχονται προς πώληση	-	129.336
	2.084.285	2.055.677

Ανάλυση μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.015.450	1.299.795
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	125.825	122.807
Σύνολο μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες	1.141.275	1.422.602
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	1.060.536	1.085.098
Άλλα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς	92.029	82.123
Άλλα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	120.139	147.159
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες	1.272.704	1.314.380

Τα άλλα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς αφορούν εξασφαλίσεις συναλλαγών σε παράγωγα ύψους €92.029 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €82.123 χιλ.) τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα, αλλά γίνονται διαθέσιμα όταν οι συναλλαγές τερματίζονται.

25. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	31 Μαρτίου 2016			31 Δεκεμβρίου 2015		
	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.016.616	124.659	1.141.275	1.300.846	121.756	1.422.602
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	1.133.017	139.687	1.272.704	1.212.418	101.962	1.314.380
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	3.382	116	3.498	13.939	84	14.023
Επενδύσεις	247.971	665.689	913.660	348.596	660.691	1.009.287
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	5.278.031	11.542.637	16.820.668	5.147.878	12.043.754	17.191.632
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	15.706	460.179	475.885	17.243	458.160	475.403
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	106.469	151.749	258.218	87.690	194.090	281.780
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	329	403.872	404.201	485	397.636	398.121
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	35.391	35.391	-	34.628	34.628
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	-	108.367	108.367	-	107.753	107.753
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10.554	440.048	450.602	8.828	447.703	456.531
Αποθέματα ακινήτων	90.638	654.972	745.610	90.115	425.743	515.858
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	39.461	-	39.461	48.503	-	48.503
	7.942.174	14.727.366	22.669.540	8.276.541	14.993.960	23.270.501
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	266.507	46.610	313.117	206.997	35.140	242.137
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2.301.638	1.501.062	3.802.700	2.744.764	1.708.086	4.452.850
Συμφωνίες επαναγοράς	81.944	257.147	339.091	111.605	256.546	368.151
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	32.868	43.936	76.804	16.032	38.367	54.399
Καταθέσεις πελατών	4.981.140	9.146.449	14.127.589	4.981.609	9.199.072	14.180.681
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	71.004	487.292	558.296	80.118	486.807	566.925
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις	223.638	58.001	281.639	219.346	63.485	282.831
Ομολογιακά δάνεια	661	-	661	712	-	712
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	41.636	41.636	415	40.392	40.807
Μη κυκλοφορούντες υποχρεώσεις και ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση	3.677	-	3.677	3.677	-	3.677
	7.963.077	11.582.133	19.545.210	8.365.275	11.827.895	20.193.170

25. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Μέρος της χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες έχει συμπεριληφθεί στην πέραν του ενός έτους κατηγορία, καθώς εκτιμάται ότι θα εξακολουθήσει να είναι αναγκαία και διαθέσιμη. Ωστόσο σημειώνεται, ότι η αναχρηματοδότηση μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) έχει συμβατική λήξη εντός ενός έτους, ενώ η χρηματοδότηση μέσω ΣΠΠΜΑ έχει συμβατική λήξη πέραν του ενός έτους.

Οι επενδύσεις κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει των προοπτικών πώλησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτή είναι η ημερομηνία λήξης, εκτός αν υπάρχει ένδειξη ότι η λήξη τους θα παραταθεί ή υπάρχει πρόθεση για πώληση, ή αντικατάσταση τους με κάποια παρόμοια. Το τελευταίο, αφορά περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα έχει εξασφαλισμένο δανεισμό, που απαιτεί την εκχώρηση ομολόγων και αυτά τα ομόλογα λήγουν πριν τη λήξη του εξασφαλισμένου δανεισμού. Η λήξη των ομολόγων επεκτείνεται για να καλύψει την περίοδο του εξασφαλισμένου δανεισμού.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο κατηγοριοποιούνται βάσει του συμβατικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής. Τα παρατραβήγματα ταξινομούνται στην κατηγορία πέραν του ενός έτους. Τα απομειωμένα δάνεια όπως ορίζονται στη Σημείωση 26, μετά την αφαίρεση ατομικής και συλλογικής πρόβλεψης, καθώς και τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, κατηγοριοποιούνται στην κατηγορία πέραν του ενός έτους εκτός από τις αναμενόμενες εισπράξεις που συμπεριλαμβάνονται σε χρονικές ζώνες, με βάση τα ιστορικά ποσά που εισπράχθηκαν κατά τους τελευταίους μήνες.

Ένα ποσοστό των καταθέσεων πελατών στην Κύπρο με λήξη εντός ενός έτους μεταφέρεται στην κατηγορία πέραν του ενός έτους, βάσει της παρατηρήσιμης συμπεριφοράς των πελατών. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρουμανία και τα Channel Islands οι καταθέσεις κατηγοριοποιούνται βάσει της συμβατικής τους λήξης.

Οι επενδύσεις προς εμπορία κατηγοριοποιούνται με λήξη εντός ενός έτους.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των προπληρωμών, δεδουλευμένων εσόδων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων και δεδουλευμένων, αναβαλλόμενων εσόδων και λοιπών υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική τους λήξη. Αν δεν έχουν συμβατική λήξη, η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης είναι το χρονικό πλαίσιο που το περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να ρευστοποιηθεί και η υποχρέωση αναμένεται να διακανονιστεί.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου σε όλες τις εταιρίες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσότερων πελατών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει τις αρχές χρηματοδότησης του Συγκροτήματος και βεβαιώνεται για την εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής σε κάθε τομέα και βεβαιώνεται για την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μέσω έγκαιρου εντοπισμού των προβληματικών πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου, προστατεύει την αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου σε όλα τα στάδια του πιστωτικού κύκλου βεβαιώνεται για την ποιότητα των αποφάσεων και επεξεργάζεται και διασφαλίζει ότι η πιστωτική λειτουργία επιβολής κυρώσεων χρήζει σωστής διαχείρισης.

Οι χρηματοδοτικές πολιτικές συνδυάζονται με σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring systems).

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών, τον τομέα της οικονομίας και τη χώρα δραστηριότητάς τους.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για το Συγκρότημα είναι διεσπαρμένος τόσο γεωγραφικά όσο και στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει τους απαγορευτικούς/επικίνδυνους κλάδους της οικονομίας και καθορίζει αυστηρότερη πολιτική στους κλάδους αυτούς ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητάς τους.

Η πολιτική του Συγκροτήματος αναφορικά με τον ορισμό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων και τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση παρατίθεται στη Σημείωση 5 'Περίληψη λογιστικών πολιτικών' των Ενδιάμεσων Συνοπτικών Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο για όλες τις επενδύσεις σε ρευστά διαθέσιμα (κυρίως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και ομόλογα) και υποβάλλει εισηγήσεις για τον καθορισμό ορίων σε τράπεζες και χώρες στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) για έγκριση.

Μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωση του, το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει πιο αυστηρά κριτήρια δανεισμού και έχει μειώσει σημαντικά τα όρια έγκρισης των διαφόρων πιστωτικών αρχών. Από τότε, τα κριτήρια δανεισμού και εγκριμένα όρια αναθεωρούνται με δυναμικό τρόπο για να εξασφαλίσουν τις νέες συνθήκες αγοράς και να πληρούν την Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων του Συγκροτήματος.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, πριν τις εμπράγματα και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που έχουν ληφθεί.

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.013.762	1.268.585
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	1.272.704	1.314.380
Επενδύσεις προς εμπορία - ομόλογα	316	317
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17.232	17.430
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις	804.103	898.869
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 14)	3.498	14.023
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 16)	16.820.668	17.191.632
Χρεώστες (Σημ. 19)	21.340	23.020
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 19)	49.281	56.763
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	147.668	156.641
Σύνολο στον ισολογισμό	20.150.572	20.941.660
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>		
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών	8.615	8.385
Εγγυητικές	787.566	793.111
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>		
Ενέγγυες πιστώσεις	16.684	18.441
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	2.013.396	2.088.619
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2.826.261	2.908.556
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	22.976.833	23.850.216

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις (συνέχεια)**

Η μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο αναλύεται κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Στον ισολογισμό	€000	€000
Κύπρος	18.161.408	18.851.208
Ελλάδα	56.979	57.032
Ρωσία	98.033	93.432
Ηνωμένο Βασίλειο	1.605.965	1.673.293
Ρουμανία	228.187	266.695
	20.150.572	20.941.660

Εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	2.662.144	2.736.014
Ελλάδα	121.875	131.172
Ρωσία	20.000	20.000
Ηνωμένο Βασίλειο	21.935	21.063
Ρουμανία	307	307
	2.826.261	2.908.556

Σύνολο στον ισολογισμό και εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	20.823.552	21.587.222
Ελλάδα	178.854	188.204
Ρωσία	118.033	113.432
Ηνωμένο Βασίλειο	1.627.900	1.694.356
Ρουμανία	228.494	267.002
	22.976.833	23.850.216

Το Συγκρότημα προσφέρει στους πελάτες του εγγυήσεις για τις οποίες μπορεί να χρειαστεί να προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό τους και εισέρχεται σε δεσμεύσεις για επέκταση των πιστωτικών διευκολύνσεων για την εξασφάλιση των αναγκών ρευστότητάς τους.

Οι πιστωτικές και εγγυητικές επιστολές (περιλαμβανομένων και των ορίων πιστώσεων) δεσμεύουν το Συγκρότημα σε πληρωμές για λογαριασμό των πελατών του σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, που συνήθως αφορά την εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορευμάτων. Αυτές οι δεσμεύσεις εκθέτουν το Συγκρότημα σε κινδύνους παρόμοιους με αυτούς των δανείων και απαιτήσεων και ως εκ τούτου παρακολουθούνται χρησιμοποιώντας τις ίδιες πολιτικές και μηχανισμούς ελέγχου.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που λαμβάνει το Συγκρότημα είναι υποθήκες ακινήτων, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημόσιων εταιριών, ομόλογα σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε συνεχή βάση και, όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις (συνέχεια)

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση.

Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για την καταχώρηση των συναλλαγών του σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος που εμπεριέχεται στις ανοικτές τους θέσεις.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη είσπραξη αξιών ή μετρητών. Το Συγκρότημα καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση δανείων που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου και τη σχετική Οδηγία της ΚΤΚ. Σύμφωνα με αυτούς τους περιορισμούς, οι τράπεζες δεν δικαιούνται να δανείσουν περισσότερο από 25% της κεφαλαιακής βάσης σε ένα συγκρότημα πελατών. Η πολιτική διάθεσης ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος επιβάλλει αυστηρότερα συγκεντρωτικά όρια και το Συγκρότημα λαμβάνει μέτρα για να μειώσει σταδιακά αυτές τις εκθέσεις οι οποίες έχουν υπερβεί τα εσωτερικά όρια κατά την παροδο του χρόνου.

Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές του Συγκροτήματος στο εξωτερικό πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες σχετικά με μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, όπως αυτές καθορίζονται από τις εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση

Η αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αφορά τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας κατά το 2013. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 3, η αναπροσαρμογή αυτή έχει επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Ωστόσο για σκοπούς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7, καθώς και για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η εν λόγω αναπροσαρμογή δεν συμπεριλήφθηκε στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Η συγκέντρωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος ανά χώρα και κλάδο της οικονομίας παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Σύνολο	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας								
Εμπόριο	2.173.077	-	15.457	12.383	59.203	2.260.120	(113.316)	2.146.804
Βιομηχανία	789.074	-	8.727	7.693	15.768	821.262	(30.342)	790.920
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1.362.970	-	101.777	6.296	-	1.471.043	(68.155)	1.402.888
Κατασκευές	3.809.388	-	20.186	79.860	10.456	3.919.890	(310.324)	3.609.566
Ακίνητα	2.067.680	19.702	918.537	241.822	68.361	3.316.102	(138.542)	3.177.560
Ιδιώτες	7.206.424	216	35.585	3.383	-	7.245.608	(253.661)	6.991.947
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.466.298	-	62.020	15.182	97.563	1.641.063	(89.051)	1.552.012
Λοιποί κλάδοι	1.109.080	24.967	11.540	28.575	-	1.174.162	(126.571)	1.047.591
	19.983.991	44.885	1.173.829	395.194	251.351	21.849.250	(1.129.962)	20.719.288
Ανά πελατειακό τομέα								
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.637.060	44.669	898.828	378.392	235.220	10.194.169	(601.374)	9.592.795
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	4.377.129	-	242.221	16.364	9.746	4.645.460	(257.655)	4.387.805
Ιδιώτες								
- στεγαστικά	4.258.973	-	15.511	102	-	4.274.586	(106.745)	4.167.841
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	2.138.728	216	17.269	336	6.385	2.162.934	(151.025)	2.011.909
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	507.667	-	-	-	-	507.667	(7.412)	500.255
Διαχείριση περιουσίας	64.434	-	-	-	-	64.434	(5.751)	58.683
	19.983.991	44.885	1.173.829	395.194	251.351	21.849.250	(1.129.962)	20.719.288

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Σύνολο	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη								
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.113.284	44.669	898.828	299.319	221.546	3.577.646	(53.448)	3.524.198
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.498.758	-	242.221	16.364	9.746	1.767.089	(43.178)	1.723.911
Ιδιώτες								
- στεγαστικά	3.605.092	-	15.511	102	-	3.620.705	(44.627)	3.576.078
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	1.383.035	216	17.269	336	-	1.400.856	(34.039)	1.366.817
Αναδιάρθρωσεις χρεών								
- μεγάλες επιχειρήσεις	2.725.966	-	-	35.114	-	2.761.080	(191.325)	2.569.755
- επιχειρήσεις	1.621.141	-	-	-	-	1.621.141	(51.057)	1.570.084
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.349.471	-	-	-	-	1.349.471	(66.269)	1.283.202
Ανακτήσεις χρεών								
- μεγάλες επιχειρήσεις	2.176.669	-	-	43.959	13.674	2.234.302	(305.544)	1.928.758
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.528.900	-	-	-	-	1.528.900	(148.208)	1.380.692
- στεγαστικά	653.881	-	-	-	-	653.881	(62.118)	591.763
- λοιπά καταναλωτικά	755.693	-	-	-	6.385	762.078	(116.986)	645.092
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	507.667	-	-	-	-	507.667	(7.412)	500.255
Διαχείριση περιουσίας	64.434	-	-	-	-	64.434	(5.751)	58.683
	19.983.991	44.885	1.173.829	395.194	251.351	21.849.250	(1.129.962)	20.719.288

Ο πελατειακός τομέας αναδιάρθρωσεις χρεών μεγάλων επιχειρήσεων περιλαμβάνουν πελάτες με ανοίγματα πάνω από €100.000 χιλιάδες, ενώ οι αναδιάρθρωσεις χρεών επιχειρήσεων περιλαμβάνουν πελάτες με ανοίγματα μεταξύ €6.000 χιλιάδες μέχρι €100.000 χιλιάδες.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Σύνολο	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
31 Δεκεμβρίου 2015	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας								
Εμπόριο	2.267.092	-	23.138	12.360	57.704	2.360.294	(121.192)	2.239.102
Βιομηχανία	801.536	-	9.214	7.604	15.066	833.420	(31.596)	801.824
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1.463.129	-	98.871	6.209	-	1.568.209	(77.444)	1.490.765
Κατασκευές	3.976.254	-	27.119	56.830	10.457	4.070.660	(335.803)	3.734.857
Ακίνητα	2.130.028	43.443	927.423	250.956	69.132	3.420.982	(137.185)	3.283.797
Ιδιώτες	7.282.322	216	44.627	5.684	-	7.332.849	(268.496)	7.064.353
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.595.010	-	64.398	38.834	96.542	1.794.784	(101.913)	1.692.871
Λοιποί κλάδοι	1.145.327	24.866	12.325	28.759	-	1.211.277	(133.781)	1.077.496
	20.660.698	68.525	1.207.115	407.236	248.901	22.592.475	(1.207.410)	21.385.065
Ανά πελατειακό τομέα								
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.222.429	68.309	918.423	386.973	232.733	10.828.867	(666.631)	10.162.236
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	4.408.096	-	248.647	17.523	9.520	4.683.786	(263.630)	4.420.156
Ιδιώτες								
- στεγαστικά	4.285.156	-	17.336	1.306	-	4.303.798	(108.267)	4.195.531
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	2.152.950	216	22.709	1.434	6.648	2.183.957	(154.174)	2.029.783
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	528.795	-	-	-	-	528.795	(8.056)	520.739
Διαχείριση περιουσίας	63.272	-	-	-	-	63.272	(6.652)	56.620
	20.660.698	68.525	1.207.115	407.236	248.901	22.592.475	(1.207.410)	21.385.065

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Σύνολο	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
31 Δεκεμβρίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη								
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.188.777	68.309	918.423	305.980	219.040	3.700.529	(83.695)	3.616.834
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.502.261	-	248.647	17.523	9.520	1.777.951	(46.973)	1.730.978
Ιδιώτες								
- στεγαστικά	3.657.181	-	17.336	1.306	-	3.675.823	(45.585)	3.630.238
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	1.409.855	216	22.709	1.434	-	1.434.214	(36.834)	1.397.380
Αναδιρθρώσεις χρεών								
- μεγάλες επιχειρήσεις	2.877.985	-	-	35.736	-	2.913.721	(175.920)	2.737.801
- επιχειρήσεις	1.814.518	-	-	-	-	1.814.518	(75.945)	1.738.573
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.376.635	-	-	-	-	1.376.635	(67.758)	1.308.877
Ανακτήσεις χρεών								
- μεγάλες επιχειρήσεις	2.341.149	-	-	45.257	13.693	2.400.099	(331.071)	2.069.028
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.529.200	-	-	-	-	1.529.200	(148.899)	1.380.301
- στεγαστικά	627.975	-	-	-	-	627.975	(62.682)	565.293
- λοιπά καταναλωτικά	743.095	-	-	-	6.648	749.743	(117.340)	632.403
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	528.795	-	-	-	-	528.795	(8.056)	520.739
Διαχείριση περιουσίας	63.272	-	-	-	-	63.272	(6.652)	56.620
	20.660.698	68.525	1.207.115	407.236	248.901	22.592.475	(1.207.410)	21.385.065

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο περιλαμβάνουν δάνεια που χορηγήθηκαν από την Εταιρία στην Κύπρο σε Ελληνικές οντότητες ως μέρος των συνήθων εργασιών της, λογιστικής αξίας ύψους €87.308 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €81.078 χιλ.) και δάνεια στην Κύπρο με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα λογιστικής αξίας ύψους €70.564 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €69.983 χιλ.).

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Σύνολο	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ευρώ	18.705.329	44.885	26.902	393.957	16.053	19.187.126	(1.066.450)	18.120.676
Δολάριο Αμερικής	236.648	-	482	20	135.556	372.706	(11.058)	361.648
Αγγλική Στερλίνα	53.607	-	1.128.064	89	-	1.181.760	(8.769)	1.172.991
Ρωσικό Ρούβλι	136	-	-	-	99.742	99.878	(2)	99.876
Ρουμανικό Λέι	1	-	-	1.128	-	1.129	-	1.129
Ελβετικό Φράγκο	920.874	-	7.507	-	-	928.381	(40.985)	887.396
Άλλα νομίσματα	67.396	-	10.874	-	-	78.270	(2.698)	75.572
	19.983.991	44.885	1.173.829	395.194	251.351	21.849.250	(1.129.962)	20.719.288
31 Δεκεμβρίου 2015								
Ευρώ	19.261.905	68.525	28.423	405.998	16.099	19.780.950	(1.128.137)	18.652.813
Δολάριο Αμερικής	250.757	-	507	22	137.204	388.490	(11.540)	376.950
Αγγλική Στερλίνα	49.052	-	1.154.110	93	-	1.203.255	(10.121)	1.193.134
Ρωσικό Ρούβλι	108	-	-	-	95.598	95.706	(1)	95.705
Ρουμανικό Λέι	1	-	-	1.123	-	1.124	-	1.124
Ελβετικό Φράγκο	1.028.865	-	13.492	-	-	1.042.357	(51.761)	990.596
Άλλα νομίσματα	70.010	-	10.583	-	-	80.593	(5.850)	74.743
	20.660.698	68.525	1.207.115	407.236	248.901	22.592.475	(1.207.410)	21.385.065

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31 Μαρτίου 2016			31 Δεκεμβρίου 2015		
	Μεικτά δάνεια πριν από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια πριν από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Μεικτά δάνεια μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	10.551.345	(168.264)	10.383.081	10.442.903	(173.260)	10.269.643
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	2.901.294	(56.452)	2.844.842	3.048.929	(60.803)	2.988.126
Απομειωμένα	8.396.611	(905.246)	7.491.365	9.100.643	(973.347)	8.127.296
	21.849.250	(1.129.962)	20.719.288	22.592.475	(1.207.410)	21.385.065

Τα δάνεια σε καθυστέρηση είναι τα δάνεια με καθυστερημένες πληρωμές ή με υπέρβαση των εγκριμένων ορίων τους. Τα απομειωμένα δάνεια είναι τα δάνεια τα οποία δεν θεωρούνται πλήρως ανακτήσιμα και για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης σε ατομική βάση ή για τα οποία υφίστανται ζημιές κατά την αρχική αναγνώριση ή πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών.

Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 οι συνολικές μη συμβατικές διαγραφές που αναγνωρίστηκαν ήταν €293.410 χιλ. (για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015: €172.670 χιλ.). Το υπόλοιπο των μεικτών δανείων αυτών των πελατών στις 31 Μαρτίου 2016 ήταν €282.460 χιλ., εκ των οποίων €2.843 χιλ. ήταν σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών αλλά δεν ήταν απομειωμένα και €163.352 χιλ. ήταν απομειωμένα.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Σε καθυστέρηση:	€000	€000
- μέχρι 30 μέρες	623.365	468.791
- από 31 μέχρι 90 μέρες	385.936	351.450
- από 91 μέχρι 180 μέρες	133.103	144.362
- από 181 μέχρι 365 μέρες	183.492	258.920
- πέραν του ενός έτους	1.575.398	1.825.406
	2.901.294	3.048.929

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα (στο βαθμό που αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο) για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα στις 31 Μαρτίου 2016 είναι €2.337.612 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €2.466.960 χιλ.). Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων περιορίζεται στην μεικτή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	31 Μαρτίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015	
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων
	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	7.726.024	5.007.604	8.414.868	5.596.169
Ελλάδα	44.669	17.747	68.309	17.945
Ρωσία	249.682	97.155	247.319	94.417
Ηνωμένο Βασίλειο	43.650	17.130	56.584	10.821
Ρουμανία	332.586	150.625	313.563	170.080
	8.396.611	5.290.261	9.100.643	5.889.432

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί με βάση το βαθμό που οι εξασφαλίσεις αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο και περιορίζεται στην μεικτή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Απομειωμένα:	€000	€000
- χωρίς καθυστερήσεις	859.974	875.488
- μέχρι 30 μέρες	35.562	78.176
- από 31 μέχρι 90 μέρες	57.186	24.353
- από 91 μέχρι 180 μέρες	48.630	65.382
- από 181 μέχρι 365 μέρες	157.381	310.167
- πέραν του ενός έτους	7.237.878	7.747.077
	8.396.611	9.100.643

Έσοδα από τόκους απομειωμένων δανείων

Τα έσοδα από τόκους δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν τόκο στο ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ύψους €54.270 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2015: €62.888 χιλ.).

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Η κίνηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	3.731.750	33.833	195.017	232.833	4.193.433
Διάλυση θυγατρικών	-	-	-	(6.154)	(6.154)
Συναλλαγματικές και άλλες διαφορές	19.564	-	394	(2.265)	17.693
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(300.537)	-	-	(1.812)	(302.349)
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(47.063)	(233)	(183)	(723)	(48.202)
Εισπράξεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	156	-	-	-	156
Επιβάρυνση/(αναστροφή) για το έτος – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 10)	41.597	1.862	(361)	945	44.043
31 Μαρτίου	3.445.467	35.462	194.867	222.824	3.898.620
Απομείωση σε ατομική βάση	2.997.496	31.263	194.651	217.980	3.441.390
Συλλογική απομείωση	447.971	4.199	216	4.844	457.230

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο
31 Μαρτίου 2015	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	2.867.345	9.275	415.894	195.334	3.487.848
Συναλλαγματικές και άλλες διαφορές	63.789	59	55.544	2.343	121.735
Μεταφορά μεταξύ γεωγραφικών τομέων	(83.378)	6.330	-	77.048	-
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(1.499)	-	-	-	(1.499)
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(56.014)	-	(190)	(282)	(56.486)
Εισπράξεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	270	-	-	(104)	166
Επιβάρυνση για το έτος – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 10)	143.837	4.851	7.456	19.258	175.402
Επιβάρυνση για το έτος - μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 7)	-	-	17.824	-	17.824
31 Μαρτίου	2.934.350	20.515	496.528	293.597	3.744.990
Απομείωση σε ατομική βάση	2.265.552	20.515	336.917	283.147	2.906.131
Συλλογική απομείωση	668.798	-	159.611	10.450	838.859

Δεν υπάρχουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες τα οποία κατατάσσονται ως κατέχοντα προς πώληση στις 31 Μαρτίου 2016. Το υπόλοιπο της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στις 31 Μαρτίου 2015 περιλαμβάνει €251.668 χιλ. για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση. Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την πρόβλεψη για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις' (Σημ. 22).

Η ζημιά απομείωσης επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του δανείου και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών, περιλαμβανομένων ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εμπράγματα εξασφαλίσεις.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)**

Η λογιστική αξία του δανείου μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Δάνεια μαζί με τις σχετικές προβλέψεις τους, διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για μελλοντική ανάκτησή τους. Μέρος των διαγραφών, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψει όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες που υπόκεινται στους όρους της συμφωνίας και την ικανοποιητική επίδοση.

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων, ενώ έγιναν παραδοχές με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων. Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων ακινήτων έχει υπολογιστεί σε 3 έτη κατά μέσο όρο, με εξαίρεση συγκεκριμένων περιπτώσεων όπου έχει χρησιμοποιηθεί μια διαφορετική περίοδος βασισμένη σε συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις και για πελάτες της Υπηρεσίας Ανάκτησης Χρεών όπου έχει χρησιμοποιηθεί περίοδος 6 χρόνων. Σύμφωνα με τις περί της Απομείωσης Δανείων και των Διαδικασιών Διενέργειας Προβλέψεων Οδηγίες 2014 και 2015 της ΚΤΚ, η συσσωρευμένη μέση μελλοντική μεταβολή της αξίας των ακινήτων κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου έχει περιοριστεί στο μηδέν. Επιπλέον η ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων υπολογίστηκε κατά μέσο όρο σε 10% χαμηλότερη από την προβλεπόμενη αγοραία αξία των εξασφαλίσεων.

Οποιοδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορές μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Το Συγκρότημα έχει προβεί σε ανάλυση ευαισθησίας σε συγκεκριμένες παραδοχές στην απομείωση δανείων σχετικά με το δανειακό χαρτοφυλάκιο στην Κύπρο με ημερομηνία αναφοράς 31 Μαρτίου 2016. Η επίδραση στις προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Αύξηση/(μείωση) στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων
<i>Αλλαγές στις παραδοχές προβλέψεων:</i>	€000
Αύξηση του χρονικού πλαισίου είσπραξης των εξασφαλίσεων από υποθήκες κατά 1 χρόνο (σε μέσο όρο 4 χρόνων) για τους πελάτες που είχαν αξιολογηθεί σε συλλογική βάση, εξαιρουμένων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών	63.291
Μείωση του χρονικού πλαισίου είσπραξης των εξασφαλίσεων από υποθήκες κατά 1 χρόνο (σε μέσο όρο 2 χρόνων) για τους πελάτες που είχαν αξιολογηθεί σε συλλογική βάση, εξαιρουμένων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών	(10.816)
Μείωση του πραγματικού ανακτήσιμου ποσού των εξασφαλίσεων πελατών που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και όλων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών κατά 5% σε σύγκριση με το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό που εφαρμόστηκε στους υπολογισμούς προβλέψεων	129.061
Μείωση του πραγματικού ανακτήσιμου ποσού των εξασφαλίσεων πελατών που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και όλων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών κατά 10% σε σύγκριση με το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό που εφαρμόστηκε στους υπολογισμούς προβλέψεων	261.059
Αύξηση του πραγματικού ανακτήσιμου ποσού των εξασφαλίσεων πελατών που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και όλων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών κατά 5% σε σύγκριση με το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό που εφαρμόστηκε στους υπολογισμούς προβλέψεων	(123.979)
Αύξηση του πραγματικού ανακτήσιμου ποσού των εξασφαλίσεων πελατών που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και όλων των πελατών στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών κατά 10% σε σύγκριση με το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό που εφαρμόστηκε στους υπολογισμούς προβλέψεων	(247.075)
Επιμήκυνση του χρονικού πλαισίου είσπραξης των εξασφαλίσεων κατά 1 χρόνο και μείωση ρευστοποίησης κατά 20%, πελατών που έχουν αξιολογηθεί ατομικά για απομείωση και με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και πελατών που έχουν αξιολογηθεί συλλογικά για απομείωση	136.951
Μείωση του χρονικού πλαισίου είσπραξης των εξασφαλίσεων κατά 1 χρόνο και αύξηση ρευστοποίησης κατά 20%, σε πελάτες που έχουν αξιολογηθεί ατομικά για απομείωση και με αναγνωρισμένη ζημιά απομείωσης και σε πελάτες που έχουν αξιολογηθεί συλλογικά για απομείωση	(71.729)

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, το Συγκρότημα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε μερικώς, είτε συνολικά.

Η πρακτική της επέκτασης ρυθμιστικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή είτε μόνιμη παραχώρηση συγκατάβασης στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή με κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει δεσμευμένες εξασφαλίσεις στο Συγκρότημα. Ως εκ τούτου, αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης και απαιτείται όπως αξιολογηθεί το ενδεχόμενο απομείωσης του δανείου.

Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή ασφαλιστικών διευθετήσεων, δε θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα πληρωμής.

Δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής (πρόβλεψη περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφή καθυστερημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκου) και τρεχούμενοι λογαριασμοί/παρatraβήγματα των οποίων το όριο έχει αυξηθεί με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη της υπέρβασης.

Ένας λογαριασμός για να πληροί τις προϋποθέσεις για αναδιάρθρωση πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας της επιχείρησης του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο το Συγκρότημα προβαίνει σε αναδιάρθρωση λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών του μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψή του για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές μπορεί να γίνουν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών συμφωνιών ή εντολών.

Οι ρυθμίσεις μπορεί να περιλαμβάνουν μέτρα για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης του δανειολήπτη (λειτουργική αναδιάρθρωση) και/ή μέτρα για την αναδιάρθρωση χρηματοδότησης (χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση) του δανειολήπτη.

Οι επιλογές αναδιάρθρωσης δύναται να είναι βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου χαρακτήρα ή συνδυασμός των δυο. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει και διαδώσει βιώσιμες λύσεις αναδιάρθρωσης, οι οποίες είναι κατάλληλες για το δανειολήπτη και αποδεκτές από το Συγκρότημα.

Βραχυπρόθεσμες αναδιρθρώσεις ορίζονται ως οι λύσεις αναδιάρθρωσης με διάρκεια αποπληρωμής μικρότερη των δύο ετών. Στις περιπτώσεις δανείων για κατασκευή εμπορικών ακινήτων και για τη χρηματοδότηση έργων (project finance), η διάρκεια βραχυπρόθεσμων σχεδίων αναδιάρθρωσης δεν δύναται να υπερβεί τον ένα χρόνο.

Οι βραχυπρόθεσμες λύσεις αναδιρθρώσεων μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Μόνο τόκοι: κατά τη διάρκεια μίας καθορισμένης βραχυπρόθεσμης περιόδου, καταβάλλεται μόνο ο τόκος των πιστωτικών διευκολύνσεων και δεν γίνεται καμία αποπληρωμή κεφαλαίου.
- Μειωμένες πληρωμές: μείωση του ποσού των δόσεων αποπληρωμής για μια καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο, προκειμένου να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- Κεφαλαιοποίηση καθυστερήσεων ή/και τόκων: η κεφαλαιοποίηση των καθυστερήσεων ή/και των δεδουλευμένων τόκων, δηλαδή απάλειψη των καθυστερημένων οφειλών και κεφαλαιοποίηση των μη καταβληθέντων τόκων για αποπληρωμή βάσει του αναθεωρημένου προγράμματος.
- Περίοδος χάριτος: συμφωνία που επιτρέπει στο δανειολήπτη καθορισμένη καθυστέρηση αναφορικά με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αποπληρωμής συνήθως σε σχέση με το κεφάλαιο.
- Μείωση επιτοκίου: μόνιμη ή προσωρινή μείωση του επιτοκίου (σταθερού ή κυμαινόμενου) σε ένα δίκαιο και εφικτό επιτόκιο.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Οι μακροπρόθεσμες λύσεις αναδιάρθρωσεων μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Παράταση της διάρκειας αποπληρωμής: παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, η οποία επιτρέπει τη μείωση του ποσού των δόσεων με την επέκταση των αποπληρωμών σε μεγαλύτερη περίοδο.
- Πρόσθετη εξασφάλιση: όταν λαμβάνονται πρόσθετα βάρη επί των μη βεβαρημένων περιουσιακών στοιχείων ως επιπρόσθετη εξασφάλιση από το δανειολήπτη, προκειμένου να αντισταθμιστεί ο υψηλότερος κίνδυνος έκθεσης και ως μέρος της διαδικασίας αναδιάρθρωσης.
- Ρύθμιση των κυρώσεων σε δανειακές συμβάσεις: προσωρινή ή μόνιμη κατάργηση κυρώσεων για παραβιάσεις συμβατικών όρων σε δανειακές συμβάσεις.
- Επαναπρογραμματισμός των πληρωμών: το υφιστάμενο συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής προσαρμόζεται σε ένα νέο βιώσιμο πρόγραμμα αποπληρωμής το οποίο βασίζεται σε μία ρεαλιστική εκτίμηση, των τρέχουσων και προβλεπόμενων, ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- Ενίσχυση των υφιστάμενων εξασφαλίσεων: μία λύση αναδιάρθρωσης μπορεί για παράδειγμα να συνεπάγεται τη δέσμευση επιπρόσθετων εξασφαλίσεων, προκειμένου να αποζημιωθεί για τη μείωση στα επιτόκια ή για να σταθμιστούν τα πλεονεκτήματα που ο δανειολήπτης λαμβάνει από την αναδιάρθρωση.
- Νέες πιστωτικές διευκολύνσεις: δύναται να χορηγηθούν νέες πιστωτικές διευκολύνσεις ως μέρος της συμφωνίας αναδιάρθρωσης, οι οποίες μπορεί να συνεπάγονται τη δέσμευση πρόσθετων εξασφαλίσεων και στις περιπτώσεις διευθετήσεων μεταξύ πιστωτών, την εισαγωγή όρων προκειμένου να αντισταθμιστεί ο πρόσθετος κίνδυνος που αναλαμβάνει το Συγκρότημα παρέχοντας νέα χρηματοδότηση σε δανειολήπτη που παρουσιάζει οικονομικές δυσκολίες.
- Ενοποίηση χορηγήσεων: ενοποίηση αριθμού ανοιγμάτων σε ένα δάνειο, ή σε ένα περιορισμένο αριθμό δανείων.
- Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο (Debt/equity swaps): μέρος του χρέους μετατρέπεται σε μετοχικό κεφάλαιο το οποίο λαμβάνεται από το Συγκρότημα, ώστε το υπόλοιπο του χρέους να προσαρμόζεται στο σωστό μέγεθος βάσει των ταμειακών ροών του δανειολήπτη για να επιτρέψει στο Συγκρότημα να εισπράξει το λαβείν του από την αποπληρωμή της προσαρμοσμένης χορήγησης και την ενδεχόμενη πώληση του μετοχικού κεφαλαίου στην εταιρία. Η λύση αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο σε απομακρυσμένες περιπτώσεις και μόνο όταν έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες προσπάθειες για αναδιάρθρωση και μετά που διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία (Debt/asset swaps): συμφωνία μεταξύ του Συγκροτήματος και του δανειολήπτη για την οικειοθελή πώληση του εξασφαλισμένου περιουσιακού στοιχείου για την μερική ή ολική αποπληρωμή του δανείου. Το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποκτηθεί από το Συγκρότημα και οποιοδήποτε υπόλοιπο δανείου να αναδιարθρωθεί με ένα κατάλληλο σχέδιο αποπληρωμής με βάση την επανεξετασμένη ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.
- Διαγραφή χρεών: ακύρωση μέρους ή του συνολικού ποσού χορηγήσεων που παραμένει ανεξόφλητο από το δανειολήπτη. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τη διαγραφή χρεών (debt forgiveness) μόνο σαν τελευταία επιλογή και σε σπάνιες περιπτώσεις, αφού λάβει υπόψη τη δυνατότητα αποπληρωμής του πελάτη στο χρονικό πλαίσιο που συμφωνήθηκε και την πιθανότητα η διαγραφή να οδηγήσει σε ηθικό κίνδυνο (moral hazard).
- Διαχωρισμός και πάγωμα: το χρέος του πελάτη διαχωρίζεται σε βιώσιμο και μη βιώσιμο μέρος. Το βιώσιμο μέρος αναδιαρθρώνεται και συνεχίζει να λειτουργεί. Το μη βιώσιμο μέρος 'παγώνεται' για την περίοδο της αναδιάρθρωσης του βιώσιμου μέρους. Στην λήξη της αναδιάρθρωσης, το παγωμένο μέρος είτε διαγράφεται κατά αναλογία (βασισμένο πάνω στην πραγματική αποπληρωμή του βιώσιμου μέρους) ή αναδιαρθρώνεται.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης ανά κλάδο δραστηριότητας, γεωγραφική περιοχή και πιστωτική ποιοτική κατάταξη, καθώς και τις προβλέψεις για απομείωση και τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που κατέχονται για τα δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέσα στην περίοδο	513.449	-	-	11.299	21.786	546.534
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(458.750)	-	(5.189)	(22.136)	(1.598)	(487.673)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(227.789)	-	-	-	(38)	(227.827)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	93.567	102	147	170	119	94.105
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.243)	-	6.999	(6.282)	1.127	(3.399)
31 Μαρτίου	8.306.858	24.967	140.333	99.283	140.581	8.712.022
31 Δεκεμβρίου 2015						
1 Ιανουαρίου	7.024.847	75.778	234.659	136.421	184.585	7.656.290
Πώληση δραστηριοτήτων στην Ρωσία	-	-	(118.313)	-	-	(118.313)
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέσα στο έτος	2.189.524	-	24.097	32.695	-	2.246.316
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(1.125.219)	(35.927)	-	(66.606)	(32.396)	(1.260.148)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(80.896)	(16.700)	-	-	(33.888)	(131.484)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	337.231	1.714	10.424	5.538	1.687	356.594
Συναλλαγματικές διαφορές	46.137	-	(12.491)	8.184	(803)	41.027
31 Δεκεμβρίου	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282

Η κατηγοριοποίηση των δανείων ως δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης διακόπτεται όταν πληρούνται όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της ΕΑΤ για διακοπή της ταξινόμησης ως ρυθμιζόμενα δάνεια. Αυτά παρατίθενται στις αναφορές βάσει των Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (ΕΤΠ) ΕΑΤ σχετικά με τις αναδιρθρώσεις και τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	3.938.017	-	-	78.834	58.270	4.075.121
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.510.645	-	731	18.481	1.670	1.531.527
Απομειωμένα	2.858.196	24.967	139.602	1.968	80.641	3.105.374
	8.306.858	24.967	140.333	99.283	140.581	8.712.022
31 Δεκεμβρίου 2015						
Ενήμερα	3.636.868	-	-	84.829	60.182	3.781.879
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.591.934	-	699	29.229	297	1.622.159
Απομειωμένα	3.162.822	24.865	137.677	2.174	58.706	3.386.244
	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων

	Κύπρος	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	3.481.869	-	68.210	58.215	3.608.294
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.387.023	731	8.091	1.349	1.397.194
Απομειωμένα	2.465.488	51.378	1.542	29.518	2.547.926
	7.334.380	52.109	77.843	89.082	7.553.414
31 Δεκεμβρίου 2015					
Ενήμερα	3.360.868	-	84.722	59.930	3.505.520
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.407.575	696	29.182	178	1.437.631
Απομειωμένα	2.709.602	49.297	1.668	39.696	2.800.263
	7.478.045	49.993	115.572	99.804	7.743.414

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω υπολογίστηκε με βάση το βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάζει τον πιστωτικό κίνδυνο.

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας						
Εμπόριο	688.524	-	32.539	63	2.941	724.067
Βιομηχανία	283.014	-	14.768	-	1.259	299.041
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	687.483	-	-	6.543	6.282	700.308
Κατασκευές	2.116.436	-	7.952	10.851	23.899	2.159.138
Ακίνητα	1.066.455	-	-	1.159	105.030	1.172.644
Ιδιώτες	2.561.356	-	-	816	209	2.562.381
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	571.079	-	85.074	15.347	280	671.780
Λοιποί κλάδοι	332.511	24.967	-	64.504	681	422.663
	8.306.858	24.967	140.333	99.283	140.581	8.712.022
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.197.075	24.967	135.640	86.186	138.845	4.582.713
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.744.118	-	4.693	12.542	1.527	1.762.880
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	1.712.652	-	-	-	-	1.712.652
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	572.372	-	-	555	209	573.136
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	68.141	-	-	-	-	68.141
Διαχείριση περιουσίας	12.500	-	-	-	-	12.500
	8.306.858	24.967	140.333	99.283	140.581	8.712.022

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη						
Μεγάλες επιχειρήσεις	480.613	24.967	135.640	86.186	138.632	866.038
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	546.883	-	4.693	12.542	1.527	565.645
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	1.570.018	-	-	-	-	1.570.018
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	464.243	-	-	555	209	465.007
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	1.895.709	-	-	-	213	1.895.922
- επιχειρήσεις	1.218.367	-	-	-	-	1.218.367
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	819.529	-	-	-	-	819.529
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	602.386	-	-	-	-	602.386
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	377.706	-	-	-	-	377.706
- στεγαστικά	142.634	-	-	-	-	142.634
- λοιπά καταναλωτικά	108.129	-	-	-	-	108.129
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	68.141	-	-	-	-	68.141
Διαχείριση περιουσίας	12.500	-	-	-	-	12.500
	8.306.858	24.967	140.333	99.283	140.581	8.712.022

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας						
Εμπόριο	707.105	-	31.580	-	2.936	741.621
Βιομηχανία	282.449	-	14.207	136	1.258	298.050
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	743.585	-	-	7.072	6.196	756.853
Κατασκευές	2.155.778	-	8.081	14.862	2.444	2.181.165
Ακίνητα	1.069.156	-	-	59.190	82.739	1.211.085
Ιδιώτες	2.526.554	-	-	4.393	153	2.531.100
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	584.836	-	84.508	19.517	22.697	711.558
Λοιποί κλάδοι	322.161	24.865	-	11.062	762	358.850
	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.368.307	24.865	133.932	99.603	116.385	4.743.092
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.720.453	-	4.444	12.519	2.647	1.740.063
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	1.685.668	-	-	-	-	1.685.668
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	568.986	-	-	4.110	153	573.249
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	42.481	-	-	-	-	42.481
Διαχείριση περιουσίας	5.729	-	-	-	-	5.729
	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2015 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη						
Μεγάλες επιχειρήσεις	647.785	24.865	133.932	99.603	115.639	1.021.824
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	550.664	-	4.444	12.519	2.647	570.274
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	1.562.149	-	-	-	-	1.562.149
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	468.368	-	-	4.110	153	472.631
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	1.768.782	-	-	-	626	1.769.408
- επιχειρήσεις	1.272.086	-	-	-	-	1.272.086
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	798.010	-	-	-	-	798.010
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	679.654	-	-	-	120	679.774
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	371.779	-	-	-	-	371.779
- στεγαστικά	123.519	-	-	-	-	123.519
- λοιπά καταναλωτικά	100.618	-	-	-	-	100.618
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	42.481	-	-	-	-	42.481
Διαχείριση περιουσίας	5.729	-	-	-	-	5.729
	8.391.624	24.865	138.376	116.232	119.185	8.790.282

26. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)***Προβλέψεις για απομείωση*

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Σύνολο
31 Μαρτίου 2016	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Απομείωση σε ατομική βάση	1.010.143	24.118	113.511	1.250	54.914	1.203.936
Συλλογική απομείωση	211.342	-	53	277	1.761	213.433
	1.221.485	24.118	113.564	1.527	56.675	1.417.369
31 Δεκεμβρίου 2015						
Απομείωση σε ατομική βάση	1.144.475	22.966	113.177	1.396	35.694	1.317.708
Συλλογική απομείωση	207.106	-	49	266	1.813	209.234
	1.351.581	22.966	113.226	1.662	37.507	1.526.942

27. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές συναλλάγματος και στις τιμές αξιών. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του κινδύνου που προκύπτει από αυτές τις αλλαγές με στόχο την ελαχιστοποίηση της επίδρασης στα κέρδη και τα κεφάλαια. Το τμήμα παρακολουθεί επίσης τον κίνδυνο ρευστότητας και τον πιστωτικό κίνδυνο με αντισυμβαλλόμενους και χώρες. Το Τμήμα Κινδύνου Αγοράς είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο αγοράς.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και στοιχεία εκτός ισολογισμού.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις λόγω μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει το Συγκρότημα.

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή του το Συγκρότημα. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν αλλάξει ο πιστωτικός κίνδυνος του εκδότη και/ή όταν αλλάξει το επιτόκιο για τους τίτλους σταθερού επιτοκίου. Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών περιουσιακών του στοιχείων σε ομόλογα, εκδομένα κυρίως από κυβερνήσεις και τράπεζες.

Το Συγκρότημα θεωρεί ότι το προφίλ του κινδύνου αγοράς παρέμεινε όμοιο με εκείνο που επικρατούσε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, όπως παρουσιάζεται στη Σημείωση 45 των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος 2015.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει πλήρως ή έγκαιρα τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να χρειαστεί χρηματοδότηση σε υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση για να αποπληρώσει πλήρως και έγκαιρα τις υποχρεώσεις του.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές να μην αντιστοιχούν μεταξύ τους και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενόμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές ή απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει επίσης τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο μη ρευστοποίησης μιας θέσης σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση στοχεύει στην επίτευξη διαφοροποιημένων πηγών χρηματοδότησης πέραν από την κύρια καταθετική βάση του Συγκροτήματος, και έχει υιοθετήσει μια πολιτική διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με κύριο γνώμονα τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε καθημερινή βάση. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Αυτές περιλαμβάνουν την εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών και της διαθεσιμότητας εξασφαλίσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης, εάν απαιτηθεί.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διοίκηση και δομή

Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει την πολιτική διάθεσης ανάληψης κινδύνων ρευστότητας του Συγκροτήματος ως το επίπεδο κινδύνου στο οποίο πρέπει να λειτουργεί το Συγκρότημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, εγκρίνει την Πολιτική Διαχείρισης Ρευστότητας και επανεξετάζει, σχεδόν σε κάθε συνεδρίαση, την κατάσταση ρευστότητας του Συγκροτήματος. Επίσης παρέχεται πληροφόρηση για τις εισροές/εκροές.

Η επιτροπή ALCO κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της θέσης ρευστότητας της μονάδας της και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εγκεκριμένες πολιτικές. Η επιτροπή ALCO είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στο Συγκρότημα. Παρακολουθεί επίσης τη θέση ρευστότητας των κύριων τραπεζικών μονάδων τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Δεδομένης της τρέχουσας θέσης ρευστότητας της Εταιρίας, η επιτροπή ALCO θεωρεί την παρακολούθηση των ρευστών διαθεσίμων και των ταμειακών εισροών/εκροών της Εταιρίας στην Κύπρο, ως υψίστης σημασίας.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων της κάθε τραπεζικής μονάδας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στην εν λόγω μονάδα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας σε επίπεδο Συγκροτήματος και για την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της τραπεζικής μονάδας κάθε χώρας, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές και εποπτικές πολιτικές αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τις ανάγκες ρευστότητας. Μεσοπρόθεσμος στόχος της κάθε μονάδας είναι όπως αυτή χρηματοδοτεί τις δικές της ανάγκες. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος αξιολογεί σε συνεχή βάση και ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την επιτροπή ALCO για την επάρκεια των ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει σε ενέργειες για ενίσχυση της ρευστότητας του Συγκροτήματος.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης σε ημερήσια βάση από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς, ένα ανεξάρτητο τμήμα, υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της κάθε μονάδας χωριστά, καθώς και του Συγκροτήματος στο σύνολό του, με τους εσωτερικούς κανονισμούς και όρια, καθώς και τα όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την επιτροπή ALCO για την εποπτική θέση ρευστότητας των διαφόρων μονάδων του Συγκροτήματος. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στην επιτροπή ALCO.

Η ρευστότητα ελέγχεται και διευθύνεται σε συνεχή βάση μέσω:

- (i) Διάθεση ανάληψης κινδύνου: συστάθηκε ομάδα διάθεσης ανάληψης κινδύνου Συγκροτήματος σε συνδυασμό με τα κατάλληλα όρια για τη διαχείριση όλων των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ρευστότητας.
- (ii) Πολιτική ρευστότητας: καθορίζει τις αρμοδιότητες για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας καθώς και το πλαίσιο και τα όρια.
- (iii) Όρια ρευστότητας: μια σειρά από εσωτερικά και ρυθμιστικά όρια παρακολουθούνται σε ημερήσια, μηνιαία και τριμηνιαία βάση. Έχει εισηχθεί ένα σύστημα φωτεινού σηματοδότη (RAG), προκειμένου να εντοπίσει περιπτώσεις επιδείνωσης των δεικτών, όπου ισχύει.
- (iv) Δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης: παρακολουούθηση μιας σειράς δεικτών της αγοράς για τα πρώτα σημάδια του κινδύνου ρευστότητας στην αγορά ή ειδικά για το Συγκρότημα. Αυτοί είναι σχεδιασμένοι για να εντοπίσουν την εμφάνιση αυξημένου κινδύνου ρευστότητας για να μεγιστοποιήσουν το διαθέσιμο χρόνο για την εκτέλεση των κατάλληλων περιοριστικών μέτρων.
- (v) Σχέδιο Χρηματοδότησης Εκτάκτου Ανάγκης: διατήρηση Σχεδίου Χρηματοδότησης Εκτάκτου Ανάγκης το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει ένα πλαίσιο για να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μια κρίση ρευστότητας. Το σχέδιο αυτό παρέχει ένα σχέδιο επικοινωνίας και περιλαμβάνει δράσεις διαχείρισης για να ανταποκριθεί στις πιέσεις ρευστότητας.
- (vi) Σχέδιο Ανάκαμψης: το Συγκρότημα έχει αναπτύξει ένα Σχέδιο Ανάκαμψης. Οι βασικοί στόχοι είναι να παρέχει στο Συγκρότημα μια σειρά από επιλογές για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της επιχείρησης σε πιέσεις, να καθορίσει Δείκτες Έγκαιρης Προειδοποίησης και να επιτρέψει στο Συγκρότημα να είναι επαρκώς προετοιμασμένο να ανταποκριθεί σε ακραίες συνθήκες.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης

Καθημερινή

Η καθημερινή παρακολούθηση των ταμειακών ροών και των άμεσα ρευστών διαθεσίμων είναι σημαντική για να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει σχετική έκθεση για υποβολή στην ΚΤΚ και ΕΚΤ/ΕΕΜ, υποδεικνύοντας τις ταμειακές εισροές και εκροές οι οποίες παρατηρήθηκαν σε υπόλοιπα πελατών και σε άλλα υπόλοιπα καθώς επίσης και το αρχικό και τελικό υπόλοιπο μετρητών. Επίσης, η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος παρακολουθεί σε ημερήσια βάση τις εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα τα οποία χρησιμοποιεί το Συγκρότημα.

Εβδομαδιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει σε εβδομαδιαία βάση, κατάσταση που παρουσιάζει την ασυμφωνία ρευστότητας του Ευρώ και ξένων νομισμάτων η οποία υποβάλλεται στην ΚΤΚ.

Μηνιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει εκθέσεις που αφορούν τη συμμόρφωση με εσωτερικούς και εποπτικούς δείκτες ρευστότητας για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για το Συγκρότημα οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή ALCO, Εκτελεστική Επιτροπή και Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος. Υπολογίζονται επίσης οι αναμενόμενες ροές σε σενάρια ακραίων καταστάσεων και συγκρίνονται με τα προβλεπόμενα διαθέσιμα αποθέματα ρευστότητας. Επίσης παρουσιάζονται στην Επιτροπή ALCO τα ποσοστά ανανέωσης των καταθέσεων τακτής προθεσμίας και οι καταθέσεις ανά ληκτότητα.

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει μηνιαίως την ΚΤΚ/ΕΚΤ για τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ).

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος ετοιμάζει και υποβάλλει έκθεση ρευστότητας προς την επιτροπή ALCO και την Εκτελεστική Επιτροπή σε μηνιαία βάση, που υποδεικνύει τη θέση ρευστότητας του Συγκροτήματος, καθώς και συνοπτικές πληροφορίες για τις εισροές και εκροές. Επιπλέον, στην έκθεση αυτή, η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος δείχνει τις προβλέψεις των αναμενόμενων εισροών και εκροών καλύπτοντας περίοδο δύο μηνών.

Τριμηνιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κρίση στην Τράπεζα, κρίση στην αγορά και συνδυασμός των δύο προηγούμενων και παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην επιτροπή ALCO. Η απαίτηση είναι να έχουν επαρκή αποθέματα για να μπορέσει η Εταιρία να επιβιώσει τις πρώτες δύο εβδομάδες και στη συνέχεια η Εταιρία να έχει επαρκή ικανότητα για να αντλήσει ρευστότητα για περίοδο 3 μηνών από την ημέρα της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και για τα τρία σενάρια.

Τα αποθέματα ρευστότητας αποτελούνται από: χαρτονομίσματα, υπόλοιπα με ΚΤΚ (εξαιρουμένων των Ελάχιστων Αποθεματικών (MRR)), διατραπεζικούς τρεχούμενους λογαριασμούς, τοποθετήσεις σε χρηματαγορά μέχρι τον ορίζοντα αντοχής και μη επιβαρυνόμενα/διαθέσιμα ομόλογα σε τρέχουσες τιμές αγοράς μείον ένα ποσοστό περικοπής.

Ο σχεδιασμός των ασκήσεων αντοχής ακολούθησε τις βέλτιστες οδηγίες και βασίστηκε στους κινδύνους ρευστότητας που αναγνωρίζονται διεθνώς από την Προληπτική Εποπτική Αρχή (ΠΕΑ) και τη ΔΕΕΑ της ΕΑΤ. Οι παραδοχές των ασκήσεων αντοχής περιλαμβάνονται στην Πολιτική Ρευστότητας του Συγκροτήματος, οι οποίες εξετάζονται σε ετήσια βάση και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ωστόσο, κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο να τροποποιηθούν οι παραδοχές κατά τη διάρκεια του έτους, ζητείται έγκριση από την επιτροπή ALCO και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα κύρια θέματα στα διάφορα σενάρια είναι: εκροές καταθέσεων, χρηματοδότηση από αγορές (wholesale funding), αποπληρωμές δανείων, ανειλημμένες υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού, εμπορεύσιμα χρεόγραφα και εξασφαλίσεις μετρητών για παράγωγα.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)***Τριμηνιαία (συνέχεια)*

Επιπλέον, το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει την ΚΤΚ/ΕΚΤ σε τριμηνιαία βάση για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης, το Δείκτη Μόχλευσης και διάφορες άλλες εκθέσεις ρευστότητας, που περιλαμβάνονται στη βραχυπρόθεσμη άσκηση του ΕΕΜ με βάση τις οδηγίες της ΔΕΕΑ.

Ετήσια

Το Συγκρότημα ετοιμάζει σε ετήσια βάση την έκθεση για την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας. Η έκθεση για το έτος 2015, εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβλήθηκε στην ΚΤΚ και την ΕΚΤ εντός της προθεσμίας που ήταν στις 30 Απριλίου 2016.

Το Συγκρότημα, σαν μέρος των διαδικασιών του για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει Σχέδιο Χρηματοδότησης Εκτάκτου Ανάγκης για τη διαχείριση δυσκολιών ρευστότητας. Στο σχέδιο, αναλύονται τα μέτρα που θα ληφθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, τα οποία κλιμακώνονται με ειδική σύγκλιση της επιτροπής ALCO. Το σχέδιο καθορίζει τα μέλη της Επιτροπής καθώς και μία σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Αυτό το σχέδιο καθώς και η Πολιτική Ρευστότητας του Συγκροτήματος αναθεωρούνται από την επιτροπή ALCO τουλάχιστον χρονιαία κατά τη διάρκεια της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας. Η επιτροπή ALCO υποβάλλει την επικαιροποιημένη πολιτική με εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου για έγκριση. Η εγκεκριμένη πολιτική κοινοποιείται στον ΕΕΜ.

Δείκτες ρευστότητας

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων επί του συνόλου των καταθέσεων και άλλων υποχρεώσεων που λήγουν τους επόμενους δώδεκα μήνες ετοιμάζεται σε μηνιαία βάση από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και παρακολουθείται από την επιτροπή ALCO. Τα ρευστά διαθέσιμα ορίζονται ως μετρητά, καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά που λήγουν εντός τριάντα ημερών, καθώς και ομόλογα και μετοχές, με περικοπές σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των εποπτικών αρχών. Οι συνολικές καταθέσεις αποτελούνται από όλες τις καταθέσεις πελατών ανεξάρτητα από τη λήξη τους και οι άλλες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν όλες τις μη πελατειακές καταθέσεις/υποχρεώσεις που λήγουν εντός των επόμενων δώδεκα μηνών.

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων του Συγκροτήματος ήταν ως ακολούθως:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	%	%
Τέλος λογιστικής περιόδου	16,37	18,25
Μέσος δείκτης	16,88	18,31
Μέγιστος δείκτης	17,22	21,62
Ελάχιστος δείκτης	16,37	15,64

Οι ελάχιστοι δείκτες ρευστότητας για τις δραστηριότητες στην Κύπρο όπως καθορίζονται από την ΚΤΚ ανέρχονται σε: 20% για το Ευρώ και 70% για τα ξένα νομίσματα. Σημειώνεται ότι στον υπολογισμό των πιο πάνω δεικτών, καθώς και για τη ρυθμιστική έκθεση της ΚΤΚ, ο Μηχανισμός Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) θεωρείται ως μακροπρόθεσμη υποχρέωση. Επί του παρόντος, η Εταιρία δεν πληροί τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας σε σχέση με τις δραστηριότητες της στην Κύπρο.

Κατά τις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 οι άλλες τραπεζικές μονάδες του Συγκροτήματος πληρούσαν τους εποπτικούς δείκτες ρευστών διαθεσίμων.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**Δείκτες ρευστότητας (συνέχεια)**

Ο δείκτης δανείων και απαιτήσεων προς καταθέσεις παρουσιάζεται πιο κάτω:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	%	%
Τέλος λογιστικής περιόδου	118,73	120,92
Μέσος δείκτης τριμήνου	119,82	133,57
Μέγιστος δείκτης τριμήνου	120,92	141,48
Ελάχιστος δείκτης τριμήνου	118,73	120,92

Πηγές χρηματοδότησης

Επί του παρόντος οι κύριες πηγές ρευστότητας του Συγκροτήματος αποτελούν η καταθετική του βάση και η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες, είτε μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος είτε μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA).

Το Συγκρότημα διαθέτει περιορισμένη πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων που σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο το 2013, τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την εξαγορά ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας τον Μάρτιο του 2013, είχε οδηγήσει σε εξάρτηση για χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA). Από τότε η εξάρτηση για χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) μειώθηκε δραματικά. Στις 31 Μαρτίου 2016, η χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) ανήλθε σε €3.301.719 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €3.802.058 χιλ.) (Σημ. 20).

Η ρευστότητα που αντλείται από κεντρικές τράπεζες υπόκειται στους σχετικούς κανονισμούς και πρέπει να έχει ως εξασφάλιση αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία. Το 2014 το Συγκρότημα έλαβε μέρος στις ΣΠΠΜΑ της ΕΚΤ (Σημ. 20).

Η χρηματοδότηση προς το Συγκρότημα μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) έχει βραχυπρόθεσμη λήξη (συνήθως 2-3 εβδομάδες), καλύπτοντας την περίοδο μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Η χρηματοδότηση από πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος έχει εύρος διάρκειας από βραχυπρόθεσμες πράξεις σε μακροπρόθεσμες πράξεις.

Χρηματοδότηση προς θυγατρικές

Η χρηματοδότηση από την Εταιρία προς τις θυγατρικές της, για σκοπούς ρευστότητας, είναι πληρωτέα σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμφωνιών. Για δανεισμό που δίδεται για κεφαλαιακή ενίσχυση (δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης) απαιτείται συνήθως η προέγκριση των εποπτικών αρχών για αποπληρωμή πριν τη λήξη και για την Bank of Cyprus UK Ltd απαιτείται επίσης προέγκριση για την τελική αποπληρωμή. Οι θυγατρικές της Εταιρίας, Bank of Cyprus UK Ltd και Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd, δεν μπορούν να έχουν τοποθετήσεις με το Συγκρότημα πέραν των μέγιστων ορίων που καθορίζονται από την τοπική εποπτική αρχή.

Οποιαδήποτε καινούρια χρηματοδότηση στις θυγατρικές, χρειάζεται έγκριση από την ΕΚΤ/ΚΤΚ.

Οι θυγατρικές θα μπορούν να διανέμουν μερίσματα σε μετρητά στην Εταιρία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζουν τις εποπτικές απαιτήσεις όσον αφορά το κεφάλαιο και τη ρευστότητα τους. Επί του παρόντος, υπάρχουν συγκεκριμένες θυγατρικές για τις οποίες υπάρχει εισήγηση από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές για αποφυγή της διανομής μερίσματος.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Απαιτήσεις εγγυήσεων

Η λογιστική αξία των επιβαρυνμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015, συνοψίζεται πιο κάτω:

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	172.888	154.896
Επενδύσεις	495.045	892.728
Δάνεια και απαιτήσεις	12.653.179	12.882.139
Ακίνητα	92.820	93.500
	13.413.932	14.023.263

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς, (ii) εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν και (iii) καλυμμένο αξιόγραφο.

Οι επενδύσεις χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφάλιση για συμφωνίες επαναγοράς με εμπορικές τράπεζες καθώς επίσης και ως συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία για το καλυμμένο αξιόγραφο, ενώ τα δάνεια χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από την ΚΤΚ και για το καλυμμένο αξιόγραφο. Από την 1 Απριλίου 2016, τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας σταμάτησαν να είναι αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία εξασφάλισης για την ΕΚΤ. Κατά συνέπεια αφαιρέθηκαν από το χαρτοφυλάκιο εξασφαλίσεων και η πλειοψηφία τους είναι μη επιβαρυνμένα.

Στην περίπτωση του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA), όπου η εξασφάλιση συνήθως δεν αποδεσμεύεται κατά την αποπληρωμή της χρηματοδότησης, μπορεί να υπάρξει ένα εγγενές απόθεμα που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω χρηματοδότηση αν απαιτείται.

Η Εταιρία κατέχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ως εκδότης των δύο ομολόγων εγγυημένων από την Κυβέρνηση, ύψους €500 εκατ. το καθένα. Τον Νοέμβριο 2014, η διάρκεια των ομολόγων παρατάθηκε για περαιτέρω περίοδο τριών ετών. Τα ομόλογα φέρουν ετήσιο σταθερό επιτόκιο 5%. Τα ομόλογα είναι εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση και εκδόθηκαν σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και τα διατάγματα για τον περί της 'Παραχώρησης Κυβερνητικών Εγγυήσεων για τη Σύναψη Δανείων και/ή την Έκδοση Ομολόγων από Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμο'. Η υποχρέωση από την έκδοση αυτών των ομολόγων δεν παρουσιάζεται στα ομολογιακά δάνεια στον ενοποιημένο ισολογισμό, γιατί οι σχετικοί τίτλοι που εκδόθηκαν κατέχονται εξ' ολοκλήρου από την Εταιρία. Τα ομόλογα είναι ενεχυριασμένα ως εξασφάλιση για τη λήψη χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες. Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Η Εταιρία διατηρεί πρόγραμμα για την έκδοση Καλυμμένου Αξιόγραφου σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμο της Κύπρου και την περί Καλυμμένων Αξιογράφων Οδηγία της ΚΤΚ.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η Εταιρία εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2011 καλυμμένο αξιόγραφο ύψους €1.000 εκατ. Οι όροι έκδοσης του καλυμμένου αξιόγραφου ύψους €1.000 εκατ. το οποίο είναι εξασφαλισμένο με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια στην Κύπρο, έχουν αναθεωρηθεί το 2014 και η αναθεωρημένη διάρκειά του είναι μέχρι τις 12 Ιουνίου 2017. Το καλυμμένο αξιόγραφο φέρει επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο euribor πλέον 3% ετησίως.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 2015 τροποποιήθηκαν οι όροι του προγράμματος για την έκδοση καλυμμένου αξιόγραφου και του διακρατούμενου καλυμμένου αξιόγραφου ύψους €1.000 εκατ. σε Conditional Pass-Through. Στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης, €350.000 χιλ. του διακρατούμενου καλυμμένου αξιόγραφου επαναγοράστηκαν και ακυρώθηκαν. Το υπόλοιπο του διακρατούμενου καλυμμένου αξιόγραφου που εκκρεμεί μετά τις πιο πάνω συναλλαγές, ανήλθε σε €650.000 χιλ. με νέα ημερομηνία λήξης στις 12 Δεκεμβρίου 2018. Η πιστωτική αξιολόγηση του καλυμμένου αξιόγραφου αναβαθμίστηκε στην επενδυτική κατηγορία (investment grade) και αποτελεί αποδεκτό περιουσιακό στοιχείο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Από τις 2 Οκτωβρίου 2015 το καλυμμένο αξιόγραφο έχει χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ.

28. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Απαιτήσεις εγγυήσεων (συνέχεια)

Μέσω αυτής της συναλλαγής, η Εταιρία άντλησε €550.000 χιλ. από την ΕΚΤ για αποπληρωμή χρηματοδότησης από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA). Πριν από την αναβάθμιση του, το καλυμμένο αξιόγραφο χρησιμοποιείτο ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA).

Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση για το καλυμμένο αξιόγραφο περιλαμβάνονται ήδη στον πιο πάνω πίνακα.

Πρόσφατες εξελίξεις

Η Κύπρος εξήλθε από τη Σύμβαση Δανειακής Διευκόλυνσης το Μάρτιο 2016. Οι αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας από τους κύριους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας συνεχίζουν να είναι κάτω από τον επενδυτικό βαθμό, αν και η τάση είναι ανοδική. Ως αποτέλεσμα, η ΕΚΤ δεν θα μπορεί πλέον να αποδέχεται τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, ή ως αποδεκτή εξασφάλιση για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, όπως ίσχυε, λόγω του ότι η χώρα ήταν κάτω από ένα πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Αυτό οδήγησε στην αποπληρωμή χρηματοδότησης από την ΕΚΤ η οποία ήταν εξασφαλισμένη με ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας και μείωσε σημαντικά τα διαθέσιμα αποθεματικά της ΕΚΤ (τα διαθέσιμα αποθεματικά αντιπροσωπεύουν το ποσό που θα μπορούσε να διατεθεί από την ΕΚΤ βάσει των εξασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν). Τα ομόλογα της Κυπριακής Δημοκρατίας τα οποία είναι μη εξασφαλισμένα μπορούν να θεωρηθούν ως αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία για εξασφάλιση. Αυτή η αλλαγή μπορεί να οδηγήσει σε ψηλότερο κόστος δανεισμού για το Συγκρότημα. Επιπρόσθετα, οποιαδήποτε αποδυνάμωση της δέσμευσης για δημοσιονομική πειθαρχία και μεταρρύθμιση στο μέλλον μπορεί να επιφέρει πίεση στην αγορά.

29. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, καθώς επίσης και η διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τις εργασίες του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους ιδιοκτήτες του.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας που διέπουν τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος καθορίζονται από την ΚΤΚ/ΕΚΤ.

Το Συγκρότημα συμμορφώνεται με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνας I και Πυλώνας II).

Επιπρόσθετα, θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος που διεξάγουν τραπεζικές εργασίες στο εξωτερικό συμμορφώνονται με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των τοπικών εποπτικών αρχών στις χώρες όπου λειτουργούν. Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Οι ρυθμισμένες επενδυτικές εταιρίες του Συγκροτήματος συμμορφώνονται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις των νόμων και κανονισμών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα εποπτικά κεφάλαια παρουσιάζονται στις Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Κινδύνων και Διαχείρισης Κεφαλαίου (μη ελεγμένες) που είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών).

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις:		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	3.317	3.354
- συνδεδεμένα πρόσωπα	921	886
	4.238	4.240

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
Καταθέσεις:		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	3.298	3.366
- συνδεδεμένα πρόσωπα	3.123	3.147
	6.421	6.513

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος της περιόδου/έτους δηλαδή 31 Μαρτίου 2016 και 31 Δεκεμβρίου 2015 αντίστοιχα, για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των συνδεδεμένων τους προσώπων που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου/έτους.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους από συνδεδεμένα πρόσωπα για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθαν σε €30 χιλ. και €20 χιλ. αντίστοιχα (αντίστοιχη περίοδος του 2015: €36 χιλ. και €86 χιλ. αντίστοιχα).

Επιπρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένων τους προσώπων που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €114 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €135 χιλ.). Υπήρχαν επίσης ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους €821 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €856 χιλ.).

Το σύνολο των ακάλυπτων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών και συνδεδεμένων τους προσώπων (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματα εξασφαλίσεις και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα είδη εξασφαλίσεων) στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθε σε €1.063 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €1.094 χιλ.).

Στις 31 Μαρτίου 2016 το Συγκρότημα κατείχε μια επένδυση στην Invesco Euro short Term Bond Fund, στην οποία ο κ. Wilbur L. Ross είναι εκτελεστικός σύμβουλος. Η εύλογη αξία της επένδυσης στις 31 Μαρτίου 2016 ανήλθε σε €4.004 χιλ.

Κατά τη διάρκεια του τριμήνου που έληξε στις 31 Μαρτίου 2015 δεν υπήρξαν συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα των υφιστάμενων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή με μέλη που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και εταιρίες στις οποίες οι σύμβουλοι/άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι εκτελεστικοί σύμβουλοι ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο τους.

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Όσον αφορά τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων τους έχει χορηγηθεί με βάση τους ισχύοντες όρους όπως ισχύουν και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος.

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)**Αμοιβές και απολαβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών**

	Τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου	
	2016	2015
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων	€000	€000
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	472	244
Εισφορές εργοδότη	23	15
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	42	32
	537	291
<i>Μη εκτελεστικοί</i>		
Αμοιβές	203	65
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	740	356
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	717	978
Τερματισμός ωφελημάτων	197	-
Εισφορές εργοδότη	41	38
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	44	49
Σύνολο αμοιβών άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών	999	1.065
Σύνολο	1.739	1.421

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της, καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο τερματισμός ωφελημάτων αφορά αποζημίωση που πληρώθηκε σε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής που αποχώρησε από το Συγκρότημα μέσω του σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης.

Οι αμοιβές των άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνουν την αμοιβή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής από την ημερομηνία διορισμού τους ως μέλη της Επιτροπής και άλλων διευθυντών που αναφέρονται απευθείας στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή.

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος

Οι κύριες θυγατρικές εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος, η χώρα καταστατικής τους έδρας, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατέχει η Εταιρία (άμεσα ή έμμεσα) στις 31 Μαρτίου 2016 σε αυτές είναι:

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Κύπρος	Διαχείριση χαρτοφυλακίων, επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
EuroLife Ltd	Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κέρμια Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Hotels Ltd	Κύπρος	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	100
Cytrustees Investment Public Company Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου	53
Finerose Properties Ltd	Κύπρος	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
LCP Holdings and Investments Public Ltd (πρώην Laiki Capital Public Co Ltd)	Κύπρος	Μητρική εταιρία	67
JCC Payment Systems Ltd	Κύπρος	Υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες	75
CLR Investment Fund Public Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία	20
Auction Yard Ltd	Κύπρος	Εταιρία δημοπρασίας	100
BOC Secretarial Company Ltd	Κύπρος	Γραμματειακές υπηρεσίες	100
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ελλάδα	Διαχείριση εγγυήσεων και κατοχή ακινήτων	Δ/Ε
Κύπρου Ζωής (υποκατάστημα της EuroLife Ltd)	Ελλάδα	Ασφάλειες κλάδου ζωής	Δ/Ε
Κύπρου Ασφαλιστική (υποκατάστημα των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου Λτδ)	Ελλάδα	Ασφάλειες γενικού κλάδου	Δ/Ε
Bank of Cyprus UK Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Εμπορική τράπεζα	100
BOC Financial Services Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Πρακτόρευση χρηματοεπενδυτικών προϊόντων	100
Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd	Channel Islands	Εμπορική τράπεζα	100
Bank of Cyprus Romania (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ρουμανία	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Cyprus Leasing Romania IFN SA	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
MC Investment Assets Management LLC	Ρωσία	Διαχείριση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων	100
Kyprou Finance (NL) B.V.	Ολλανδία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρίες, η Εταιρία κατείχε στις 31 Μαρτίου 2016 το 100% του μετοχικού κεφαλαίου των πιο κάτω εταιριών. Η κύρια δραστηριότητά τους είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων.

Κύπρος: Timeland Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Birkdale Properties Ltd, Newington Properties Ltd, Innerwick Properties Ltd, Lameland Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Ligisimo Properties Ltd, Moonland Properties Ltd, Polkima Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Smooland Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Spaceglowing Properties Ltd, Threelfield Properties Ltd, Lepidoland Properties Ltd, Stamoland Properties Ltd, Ecunaland Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Calomland Properties Ltd, Vieman Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakan Company Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estates Ltd, Eurolife Properties Ltd, Laiki Lefkothea Center Ltd, Labancor Ltd, Steparco Ltd, Joberco Ltd, Zecomex Ltd, Domita Estates Ltd, Memdes Estates Ltd, Pamaco Platres Complex Ltd, Odaina Properties Ltd, Vameron Properties Ltd, Thryan Properties Ltd, Icecastle Properties Ltd, Otoba Properties Ltd, Edoric Properties Ltd, Canosa Properties Ltd, Silen Properties Ltd, Kernland Properties Ltd, Unduma Properties Ltd, Danoma Properties Ltd, Kimrar Properties Ltd, Jobelis Properties Ltd, Metin Properties Ltd, Pekiro Properties Ltd, Melsolia Properties Ltd, Nimoland Properties Ltd, Lozzaria Properties Ltd, Koralmon Properties Ltd, Petrassimo Properties Ltd, Kedonian Properties Ltd, Lasteno Properties Ltd, Armozio Properties Ltd, Spacous Properties Ltd, Calinora Properties Ltd, Marcozaco Properties Ltd, Solutio Properties Ltd, Solomaco Properties Ltd, Linaland Properties Ltd, Andaz Properties Ltd, Unital Properties Ltd, Neraland Properties Ltd, Gilfront Properties Ltd, Canemia Properties Ltd, Pariza Properties Ltd, Wingstreet Properties Ltd, Nolory Properties Ltd, Lynoco Properties Ltd, Renalandia Properties Ltd, Fitrus Properties Ltd, Lisbo Properties Ltd, Mantinec Properties Ltd, Browneye Properties Ltd, Syniga Properties Ltd, Colar Properties Ltd, Irida Properties Ltd, Valiro Properties Ltd, Avolo Properties Ltd, Bracando Properties Ltd, Provezaco Properties Ltd, Hillbay Properties Ltd, Jungax Properties Ltd, Ofraco Properties Ltd, Forenaco Properties Ltd, Vidalaco Properties Ltd, Jemina Properties Ltd, Hovita Properties Ltd, Flitous Properties Ltd, Badrul Properties Ltd, Belaland Properties Ltd, Glodas Properties Ltd, Belzeco Properties Ltd, Bothwick Properties Ltd και Fireford Properties Ltd.

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Pittsburg Properties SRL, Battersee Real Estate SRL, Trecoda Real Estate SRL, Green Hills Properties SRL, Bocaland Properties SRL, Buchuland Properties SRL, Commonland Properties SRL, Romaland Properties SRL, Janoland Properties SRL, Blindingqueen Properties SRL, Fledgego Properties SRL, Hotel New Montana SRL, Loneland Properties SRL, Frozenport Properties SRL, Imoreth Properties SRL, Inroda Properties SRL, Melgred Properties SRL, Tantora Properties SRL, Zunimar Properties SRL, Allioma Properties SRL και Nikaba Properties SRL.

Επιπρόσθετα, στις 31 Μαρτίου 2016 η Εταιρία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Iperi Properties Ltd και Obafemi Holdings Ltd, που οι κύριες δραστηριότητες τους είναι η κατοχή μετοχών και άλλων επενδύσεων και είναι εγγεγραμμένες την Κύπρο.

Στις 31 Μαρτίου 2016 η Εταιρία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου των πιο κάτω εταιριών οι οποίες κρατούνται για να δεκτούν ακίνητα:

Κύπρος: Citlali Properties Ltd, Endar Properties Ltd, Belvesi Properties Ltd, Ingane Properties Ltd, Indene Properties Ltd, Warmbaths Properties Ltd, Tavoni Properties Ltd, Tezia Properties Ltd, Astromeria Properties Ltd, Orzo Properties Ltd, Carnota Properties Ltd, Demoro Properties Ltd, Venicous Properties Ltd, Primaco Properties Ltd, Amary Properties Ltd, Basiga Properties Ltd, Regetona Properties Ltd, Arcandello Properties Ltd, Mostero Properties Ltd, Sylvesta Properties Ltd, Camela Properties Ltd, Hamura Properties Ltd, Alomco Properties Ltd, Cereas Properties Ltd, Fareland Properties Ltd και Landeed Properties Ltd.

Ρουμανία: Mirodi Properties SRL, Nallora Properties SRL και Selilar Properties SRL.

Επίσης η Εταιρία κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιριών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Pittsburg Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Bocaland Properties Ltd, Buchuland Properties Ltd, Commonland Properties Ltd, Romaland Properties Ltd, BC Romanoland Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Fledgego Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Threerich Properties Ltd, Loneland Properties Ltd, Unknownplan Properties Ltd, Frozenport Properties Ltd, Imoreth Properties Ltd, Inroda Properties Ltd, Melgred Properties Ltd, Tantora Properties Ltd, Zunimar Properties Ltd, Selilar Properties Ltd, Mirodi Properties Ltd, Nallora Properties Ltd, Nikaba Properties Ltd, Allioma Properties Ltd, Hydrobius Ltd, Landanfield Properties Ltd και Ilera Properties Ltd.

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Επίσης, το Συγκρότημα κατέχει 100% των πιο κάτω αδρανών Εταιριών:

Κύπρος: Laiki Bank (Nominees) Ltd, Laiki EDAC Ltd Fairford Properties Ltd, Thames Properties Ltd, Gosman Properties Ltd, Senadaco Properties Ltd, Nerofarm Properties Ltd, Helal Properties Ltd, Subworld Properties Ltd, Lasmane Properties Ltd, Lorman Properties Ltd, Yossi Properties Ltd, Gozala Properties Ltd, Molla Properties Ltd, Jongeling Properties Ltd, Introsolve Properties Ltd, Sindelaco Properties Ltd, Barosca Properties Ltd, Fogland Properties Ltd, Lezanco Properties Ltd, Tebasco Properties Ltd, Desogus Properties Ltd, Dolapo Properties Ltd, Homirova Properties Ltd, Nabela Properties Ltd, Paneuropean Ltd, Philiki Ltd, Cyprialife Ltd, Imperial Life Assurance Ltd, Philiki Management Services Ltd και Nelcon Transport Co. Ltd.

Ελλάδα: Κύπρου Εμπορική ΑΕ και Κύπρου Ακίνητα ΑΕ.

Όλες οι εταιρίες του Συγκροτήματος ενοποιούνται ως θυγατρικές με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Αλλαγή στην κατοχή συμφερόντων στην MC Investment Assets Management LLC

Στα πλαίσια της πώλησης της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων του στη Ρωσία το Σεπτέμβριο 2015, το Συγκρότημα αύξησε το συμφέρον του στην MC Investment Assets Management LLC σε 100% από 80%. Αυτή η συναλλαγή αντικατοπτρίστηκε ως μεταβολή στα κεφάλαια από τα δικαιώματα μειοψηφίας στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας.

Έλεγχος της CLR Investment Fund Public Ltd (CLR) χωρίς σημαντική συμμετοχή

Το Συγκρότημα θεωρεί ότι ασκεί έλεγχο στην CLR μέσω του ελέγχου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και εκτίθεται σε κυμαινόμενες αποδόσεις μέσω της συμμετοχής του.

Διάλυση και πώληση θυγατρικών εταιριών

Στις 31 Μαρτίου 2016, οι ακόλουθες θυγατρικές ήταν σε διαδικασία διάλυσης ή σε διαδικασία διαγραφής: Samarinda Navigation Co Ltd, Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ, BOC Ventures Ltd, Tefkros Investments Ltd, Salecom Ltd, Longtail Properties Ltd, Turnmill Properties Ltd, Limestone Holdings Ltd, Bank of Cyprus Mutual Funds Ltd, Diners Club (Cyprus) Ltd, Leasing Finance LLC, Corner LLC, Omiks Finance LLC και Unknownplan Properties SRL.

Η Εταιρία Tefkros Investments (CI) Ltd διαλύθηκε στις 4 Μαρτίου 2016. Οι εταιρίες Mainport Properties Ltd και Besadoco Properties Ltd πωλήθηκαν κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016 ως μέρος της διαδικασίας της Εταιρίας για πώληση ακινήτων που ανακτήθηκαν.

32. Εξαγορές και πωλήσεις

Δεν υπήρχαν εξαγορές ή πωλήσεις επιχειρήσεων κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2016, εκτός από τις εταιρίες που παρουσιάζονται στη Σημ. 31 πιο πάνω. Οι θυγατρικές που διαλύθηκαν κατά τη διάρκεια του τριμήνου παρουσιάζονται επίσης στη Σημ. 31 πιο πάνω.

32.1 Πωλήσεις κατά το 2015

32.1.1 Πώληση της Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ

Μετά την πώληση των εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων του Συγκροτήματος στην Ελλάδα στην Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ με βάση το Διάταγμα που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2013, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε τη μεταβίβαση της νομικής ιδιοκτησίας της θυγατρικής του, Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (Κyprou Leasing SA), στην Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ το Μάρτιο του 2015.

33. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες**Λογιστική αξία της επένδυσης σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες**

	31 Μαρτίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€000	€000
CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd	106.288	105.540
Interfund Investments Plc	2.079	2.201
Aris Capital Management LLC	-	-
Rosequeens Properties Limited	-	-
Rosequeens Properties SRL	-	-
Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ	-	12
Μ.Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ	-	-
D.J. Karapatakis & Sons Ltd	-	-
Rodhagate Entertainment Ltd	-	-
	108.367	107.753

Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς εταιρίες αποτελούνται από την CNP Cyprus Insurance Holdings Ltd (ποσοστό συμμετοχής 49,90%), την Aris Capital Management LLC (ποσοστό συμμετοχής 30,00%), την Interfund Investments Plc (ποσοστό συμμετοχής 23,12%), την Rosequeens Properties Limited (πραγματικό ποσοστό συμμετοχής 33,33%), την Rosequeens Properties SRL (πραγματικό ποσοστό συμμετοχής 33,33%), Μ.Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ (ποσοστό συμμετοχής 15%), D.J. Karapatakis & Sons Ltd (ποσοστό συμμετοχής 7,5%) και Rodhagate Entertainment Ltd (ποσοστό συμμετοχής 7,5%). Η λογιστική αξία της Rosequeens Properties Limited, της Rosequeens Properties SRL και της Aris Capital Management LLC περιορίζεται στο μηδέν.

Μ.Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος, αποκτήθηκε ποσοστό ύψους 15% στο μετοχικό κεφάλαιο του Μ.Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ. Η Μ.Σ. (Σκύρα) Βάσας Λτδ είναι η μητρική εταιρία συγκροτήματος εταιριών (συγκρότημα Σκύρα Βάσα) με δραστηριότητες στην παραγωγή, επεξεργασία και διανομή υλικών (Θρυμματισμένες πέτρες και άμμος) και παροχή άλλων δομικών υλικών, και υπηρεσίες που βασίζονται σε βασικά προϊόντα όπως έτοιμο σκυρόδεμα, ασφαλτός και συσκευασία υλικών. Το Συγκρότημα θεωρεί ότι ασκεί σημαντική επιρροή στο Συγκρότημα Σκύρα Βάσας. Η επένδυση θεωρείται ότι έχει μηδενική λογιστική αξία και η αξία περιορίζεται στο μηδέν.

D.J. Karapatakis Ltd και Rodhagate Entertainment Ltd

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος, αποκτήθηκε ποσοστό ύψους 7,5% στη D.J. Karapatakis & Sons Ltd και στη Rodhagate Entertainment Ltd, με δραστηριότητες που αφορούν την αναψυχή, τον τουρισμό, τον κινηματογράφο και τη ψυχαγωγία στην Κύπρο. Το Συγκρότημα θεωρεί ότι ασκεί σημαντική επιρροή στις δύο εταιρίες. Οι επενδύσεις θεωρούνται ότι έχουν μηδενική λογιστική αξία και η αξία τους περιορίζεται στο μηδέν.

Επενδύσεις σε κοινοπραξίες**Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ**

Το Συγκρότημα κατέχει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου στην Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ. Η μετοχική συμφωνία με τον άλλο μέτοχο της Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ καθορίζει αριθμό θεμάτων που απαιτούν τη συναίνεση και των δύο μετόχων, επομένως το Συγκρότημα θεωρεί ότι έχει από κοινού έλεγχο στην εταιρία. Η λογιστική αξία της Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ περιορίζεται στο μηδέν.

34. Συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε ακίνητα, εξοπλισμό και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Μαρτίου 2016 ανέρχονται σε €14.797 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2015: €17.099 χιλ.).

35. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

35.1 Πώληση της Kermia Hotels Ltd

Το Συγκρότημα έχει συμφωνήσει να πωλήσει την Kermia Hotels Ltd, σε τιμή πώλησης €26.5 εκατ. και αναμένεται κέρδος μετά τη φορολογία ύψους €1.8 εκατ. Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

35.2 Αποπληρωμή του ELA

Κατά την περίοδο από τις 31 Μαρτίου 2016, η Εταιρία αποπλήρωσε στον ELA €500 εκατ.

35.3 Πρόθεση για Εισαγωγή στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Λονδίνου

Το Συγκρότημα ανακοίνωσε την πρόθεση του να επιδιώξει την εισαγωγή του στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Λονδίνου (ΧΛ). Το Συγκρότημα σκοπεύει επίσης να διατηρήσει την διαπραγμάτευση των μετοχών του στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Το Συγκρότημα δεν σκοπεύει να διατηρήσει την διαπραγμάτευση των μετοχών του στο Χρηματιστήριο Αθηνών, καθώς δεν έχει πλέον τραπεζικές δραστηριότητες στην Ελλάδα.

Το Συγκρότημα στοχεύει στην ολοκλήρωση του έργου και την υλοποίηση της εισαγωγής στο ΧΛ κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2016, η οποία εισαγωγή υπόκειται σε σχετικές εγκρίσεις, αξιολόγηση των διαφόρων τεχνικών πτυχών και των συνθηκών αγοράς.

Έκθεση ελεγκτών προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ για την επισκόπηση των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στις 31 Μαρτίου 2016 και για το τρίμηνο που έληξε την ημερομηνία αυτή

Εισαγωγή

Επισκοπήσαμε τις ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') και των θυγατρικών της (μαζί με την Εταιρία, το 'Συγκρότημα') στις σελίδες 1 μέχρι 90, που αποτελούνται από τον ενδιάμεσο ενοποιημένο ισολογισμό στις 31 Μαρτίου 2016, τις σχετικές ενδιάμεσες ενοποιημένες καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών στα ίδια κεφάλαια και ταμειακών ροών για το τρίμηνο που έληξε την ημερομηνία αυτή, και επεξηγηματικές σημειώσεις. Αυτές οι καταστάσεις παρουσιάζουν ενοποιημένο ισολογισμό με σύνολο ιδίων κεφαλαίων €3.124 εκατ. και σύνολο περιουσιακών στοιχείων €22.670 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2016 και σύνολο ενοποιημένων κερδών για το τρίμηνο που έληξε την ημερομηνία αυτή €50.562 χιλιάδων. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και παρουσίαση αυτών των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ('ΔΠΧΑ'), εφαρμόσιμα σε ενδιάμεση χρηματοοικονομική πληροφόρηση, ΔΛΠ 34 Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά ('ΔΛΠ 34') όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε συμπέρασμα πάνω σ' αυτές τις ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με βάση την επισκόπησης μας.

Εύρος της Επισκόπησης

Διενεργήσαμε την επισκόπησης μας σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο για Επισκοπήσεις 2410, 'Επισκόπηση Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που Διενεργείται από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή της Οντότητας'. Μια επισκόπηση ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης περιλαμβάνει τη διενέργεια ερωτήσεων, που απευθύνονται κυρίως σε στελέχη υπεύθυνα για χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα, και τη διεκπεραίωση διαδικασιών σύγκρισης και κριτικής ανάλυσης οικονομικών στοιχείων και άλλες διαδικασίες επισκόπησης. Μια επισκόπηση είναι ουσιαστικά μικρότερη σε εύρος από ένα έλεγχο που διενεργείται με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, και συνεπώς δεν μας παρέχει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τη διασφάλιση ότι θα περιέλθουν στην αντίληψη μας όλα τα σημαντικά θέματα τα οποία θα μπορούσαν να εντοπισθούν σε ένα έλεγχο. Κατά συνέπεια, δεν εκφράζουμε γνώμη βασισμένη σε έλεγχο.

Συμπέρασμα

Με βάση την επισκόπησης μας, τίποτα δεν έχει περιέλθει στην αντίληψη μας που θα μας οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι οι ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν έχουν ετοιμαστεί, από όλες τις ουσιώδεις απόψεις, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34 'Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά'.

Έμφαση θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 6 των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και των σχετικών αβεβαιοτήτων. Στο συμπέρασμά μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σάββας Πεντάρης
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Ernst & Young Cyprus Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία
31 Μαΐου 2016